

Η Νεοαία

ΑΡ. ΦΥΛ. 17 (120)
25 ΙΑΝ. 1941-ΣΤ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧ. ΓΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΕΠΕΑ
18.8.85
36000

22-576

Γρήγορα παιδιά!
Περιμένουν οι φαντάροι μας.

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικου-
μένου υπό τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερ-
νήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις καὶ τὸ
ἐκπρωσπεῖ, ἀναπληροῦμενος ὑπὸ τοῦ Κυβερ-
νητικοῦ Ἐπιτρόπου
κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἐκάστου μηνὸς

ΕΤΟΣ Γ' - ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19
Ἀριθ. Τηλεφ. Διευθύνσεως 32-094
» » Ἐποπτείας Συντάξεως 34-425
» » Ἀρχιουκτάτου 593-830

ΑΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19
Ἀριθ. Τεύχ. 17-25 Ἰανουαρίου 1941
ΤΙΜΗ ΔΡΑΧ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀποδείξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφήν τοῦ Γεν. Γραμ-
ματέως τῆς Ε. Ο. Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΛΗ Συνταγματάρχου καὶ τὴν σφραγίδα τῆς Ε. Ο. Ν.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Μελῶν καὶ μὴ
μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἑσώτερικοῦ) Δρ. 160 - 200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ » 80 - 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ » 40 - 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Λίρ. Ἀγγλίας 1
Ἀμερικῆς Δολ. 6
Αἰγυπτίου Λίρ. 1

Διὰ Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιω-
τικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητες),
Σχολικὰς Ἐφορεῖας καὶ ἑπιχειρήσεις ἐν
γένει ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἡ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΛΗ, Γεν. Γραμματέα Ε. Ο. Ν.

'Απὸ τὸ ξεχειλίσμα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐνθουσιασμοῦ

Ὁ κόμης Ντὲ Βιλνέφ, τῆς μεγάλης
Γαλλικῆς οἰκογενείας, γράφει μεταξὺ
ἄλλων εἰς τὸν ἐδῶ φίλον του κ. Π. Κ.
καὶ τὰ ἑξῆς:

«... Ἐλπίζω ὅτι ἐντὸς τῶν προσε-
χῶν μηνῶν θὰ ἴδωμεν νὰ υποφώσκη
ἡ αὐγὴ μιᾶς ἐποχῆς πλέον καρποφό-
ρου καὶ εἰρηνικῆς διὰ τοὺς λαούς.

Ἡ ἐξέλιξις τῶν γεγονότων — καὶ
τὸ εὐχομαι εὐκρινῶς — θὰ δώσῃ εἰς
τὴν ἀνθρωπότητα τὸ μέσον νὰ ἀποθε-
ώσῃ ἐκείνους, οἱ ὅποιοι μάχονται τό-
σον ἐπαξίως διὰ τὸ δίκαιον καὶ τὴν
ἐλευθερίαν τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ θὰ
τιμῇσιν τὰς χώρας ποὺ μάχονται ἐναν-
τίον τῆς ἀδικίας καὶ τῆς βίας.

Εὐχομαι, ἀγαπητέ μου, στὴν ἡρωϊκὴ
σου χώρα, ἡ ὁποία τόσας ὠραίας νί-
κας κατήγαγε, νὰ εἶναι αἱ νίκαι αὐ-
ταὶ ὁ πρόδρομος τῆς δόξης ἡ ὁποία
θὰ προστεθῇ εἰς τὰς σημαίας της, καὶ
νὰ κἀν νὰ ἀναβλύσουν εἰς τὴν μνή-
μην ὧλων αἱ πλέον ἐνδοξοὶ ἐποποιεῖαι
τῆς ἱστορίας τοῦ Λαοῦ σου.

Παρακολουθοῦμε καθημερινῶς μὲ
ἐνδιαφέρον καὶ πίστιν τὴν ἐξέλιξιν τοῦ
ἀγῶνος σας εἰς τὸ Μέτωπον καὶ εὐ-
χόμεθα πάντοτε ἐκ βάθους καρδίας
νὰ ἔχωμεν τὴν ἡγῶ καὶ ἄλλων εὐνοι-
κῶν εἰδήσεων...».

ΚΑΤΑΝΥΞΙΣ

Στὶς δύσκολες στιγμὲς τῆς ζωῆς μας γυρε-
ομε μέσα μας ὅ, τι μπορεῖ νὰ μᾶς ἀνακουφίσῃ,
καὶ ὅταν δὲν τὸ βρῶσκουμε, ζητοῦμε κάποιον
φῶς νὰ μᾶς φωτίσῃ, ἐπειδὴ στὰ βάθη τοῦ ἀν-
θρώπου ποὺ δὲν τὸν κυριεύει ἡ κακία, ὑπάρ-
χουν τὰ ἀγαθὰ ἐνστικτὰ ποὺ σὲ μιά δεδομένη
στιγμὴ ἀντιδρῶν καὶ ἐμποδίζουν τὸ ψυχικὸ βαρ-
όμετρο νὰ πέσῃ χαμηλά.

Τὴν ἀκτίνα ποὺ ζητοῦσα τὴν εὐρήκα ἕνα
βράδυ στὸν δρόμο μου. Ἦτο ἀργά τὸ ἀπό-
γευμα. Ψυχάλιζε. Τὸ ἐπιβεβλημένο σκοτάδι ἐρ-
ριχνε γύρω μου τὸ μυστήριό του. Βρέθηκα
μπροστά ἀπὸ μιά ἐκκλησίαν, ἐσπρώξα τὴν πόρ-
ταν καὶ ἐπρόχωρησα. Κενὸς ὁ χώρος καὶ σκο-
τεινός. Μερικὰ καντήλια φωτίζαν ἀπαλὰ τὶς
ἀγίες εἰκόνες.

Ἡ Μεγαλόχαρη σ' ἕνα ἀπλό πλαίσιο ἐφαί-
νετο στὸ κέντρον. Μαρμαρένα λουλουδία ἔγε-
ραν εὐλαδικὰ στὸ πρόσωπό της. Στάθηκε μὲ
εὐλάβειαν μπροστὰ τῆς, βυθισμένη σὲ σκέψεις
ἀσύλληπτες. Διὰ μιᾶς μοῦ φάνηκε πῶς ἡ μορ-
φή της ἐλάμπε. Ἀκτίνες φωτεινῆς τῆς περικύ-
κλωναν, μελωδίες ἀντήχουσαν.

Ἐσκίψα τὸ κεφάλι μὲ κατανύξι. Ἰσως ἐ-
κείνη τὴν ὥρα νὰ ἦσαν ἔρμαιο ψευδαίσθη-
σεως, ἀφοῦ γύρω μου τὰ πάντα ἦσαν ἥρεμα
καὶ σιωπηλά. Ὅμως πόσες φορές δὲν τὴν ἀνε-
ζήτησα τὴν στιγμὴν αὐτὴν τῆς θέας ἐπικοινων-
νίας καὶ χάριτος, τὴν παρηγορίαν ποὺ περιμέ-

νοῦμε ὅλοι, σὲ ἀπελπισμένες στιγμὲς.
Κάτι παρόμοιο, κάτι βαθύτερο καὶ μεγαλεί-
τερο θὰ νοιώθουν μέσα στὴν ψυχὴν τοὺς οἱ στρα-
τιῶται μας ποὺ, ἀμφιφώντας τὰ πάντα, προσφέ-
ρουν τὴν ζωὴν τους, τὸ αἷμα τους, γιὰ τὴν
Πατρίδα. Ὅλοι θ' ἀφίουν πίσω τους ἢ μιὰ
μητέρα ἢ μιὰ ἀδελφὴ ἢ τὴν γυναῖκα ἢ τὴν κό-
ρη τους. Τὶς μορφὲς αὐτὲς τὶς βλέπουν ἀτενί-
ζοντας τὴν Παναγίαν. Ὅλες αὐτὲς οἱ προσφιλεῖς
ὕπαρξεις σὲ μιὰ εἰκόνα.

Ἡ Πίστις τοὺς σώζει, ἡ Πίστις τοὺς δυ-
ναμώνει, ἡ Πίστις μὲ τὴν μεγαλειτέρα εὐρύτη-
τα ἐννοίας ποὺ περικλείει ἡ λέξις. Ἡ Πίστις
ὡς σκοπὸς καὶ τέρμα. Σκοπὸς διὰ νὰ ἐπιτύχουν
ὅ, τι ζητοῦν, ἀφοῦ μόνον αὐτὴ ὀπλίζει μὲ δύνα-
μιν καὶ δόχη εἰς τὴν Νίκην, καὶ τέρμα διὰ
νὰ φθάσουν εἰς τὴν ἐξολοθίσιν τῆς πειρᾶς ζωῆς,
εἰς τὴν Δόξαν.

Καὶ ἡ ψυχὴ τοὺς ἐπικοινωνεῖ μὲ τὰ μεγάλα
ἰδανικά. Αὐτὴ συνδέει ὡς ἀπὸ μυστηρίου τοὺς
χθεσινούς ἀνθρώπους, αὐτὴ μεταβάλλει τὸν ἀ-
δύνατον ἄνθρωπον εἰς ἥρωα, τὴν στιγμὴν εἰς
αἰῶνα, τὴν πέτραν εἰς Παρθενῶνα, τὴν κοινὴν
λέξιν εἰς ἱλιάδα.
14-12-40.

Γ. ΒΛ.

«ΚΟΝΤΑ ΣΤΑ ΣΥΝΟΡΑ»

Ὁ ἱερὸς ἀγὼν τῆς Πατρίδος μας γιὰ τὴν
τιμὴ καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν της καὶ γιὰ τὸν πο-
λιτισμὸν μᾶς συγχλόνησε βαθύτερα, ἐμᾶς ἐδῶ
πάνω, καὶ μᾶς ἔδωκε ἐξοριστὶ λαχτάρια κί-
ἐνθουσιασμό κί ἔξαρσι πατριωτικῆς πρωτόφαντης!

Εἶναι ἔτσι γιὰ τὸ ἀντίπαλον τῶν κανονίων
συχνά, πολὺ συχνὰ κἀφτελ τὴν ἡρεμὴ γαλήνη
τῶν βουνῶν, τῶν βουνῶν μᾶς ποὺ τρανεύουν
τὴν Πατρίδα μας, τὴν γιγαντώνουν, τὴν φτιά-
χνουν ὑπερήφανη κί ἀγέρωχη σάν αὐτὰ, καὶ
τὴν σθίζουν ἀργά, ἐμπνώνοντας στὴν κάθε ψυχὴ
τὶς πλὴ γλυκεῖες ἀνατριχίλες. Τότε ξεγινᾶς τὴν
ἀγάπην σου στὸ ταπεινὸ ἐγὼ σου, ἀγάπην ποὺ
ποτέ, μποροῦμε νὰ καυχιώμαστε γι' αὐτὸ, σὸν
Ἕλληνα δὲν θέριεψε τόσο ποὺ νὰ τὸν κάμῃ νὰ
σκεφτῇ, νὰ μὴ τὸ θυσιάσῃ τὸ ἐγὼ του αὐτό, τὴν
ὑπαρξί του, στὸ θωμὸ κάποιον ὕψιστον ἰδανί-
κῶν ποὺ ἰδιαίτερα αὐτὸς μέσα σ' αὐτοὺς λαοὺς
τάνωσε καὶ τὰ λάτρεψε. Τότε σκέπτεσαι καὶ
ζηλεύεις βαθιὰ μέσα σου ἀθέλα τοὺς ἥρωες
ποῦσαν τὴν περίτρανὴν τιμὴ νὰ συμμετέχουν,
πάνω σ' ἀπάτητα βουνὰ ποὺ μακρινὸς νοσταλ-
γικὰ στὸ σῶμα ποὺ μακρινὸ ὀρίζοντα, στὸ
λαμπρότερον πανηγύρι, σ' αὐτὸ τὸν πόλεμον!

Ἐτοί ἐδῶ σ' ἐμᾶς κοντὰ στὰ σύνορα ὁ κα-
θένας μας ζῇ τὴν ἀληθινή, τὴν προπευμένην ζωὴν
στ' ὄνομα τοῦ Ἑλληνικοῦ ποὺ ὑπερήφανα φέρει.
Ἀς ἐρῶν νὰ δῇ ἐδῶ στὰ σύνορα κάθε ὀλιγόπι-
στος τὴν Ἑλληνικὴν ψυχὴν, ὡς ἐρῶν νὰ γνωρίσῃ
τὴν αἰώναν, τὴν ἀθάνατην ψυχὴν τῆς Ἑλλάδος
παντοῦ τριγύρω ἀλαφροαῖσιχτην. Θὰ τὴν μαν-
τέψῃ στὶς ψηλὰς βουνοκορφὰς ποὺ τὴν κάμνει
καὶ ταπεινῶν νὰ φτάσουν τὸ Θεοῖο, αὐτὸ τὸ
Θεοῖο ποὺ ἕνα τρανὸ κομμάτι ἔχει μέσα της.

Ἐδῶ πάνπου ποὺ βροντᾷ τὸ κανονικὸ καὶ φτά-
νει ἡ ἰαχὴ τῶν τοσσιάνων μᾶς «ἀέρας», ἐδῶ
ποὺ ὁ οὐρανὸς κί ἡ φύσις οἱ καθάρια Ἑλληνι-
κοὶ ἔχουν ἰδιαίτερον ἐλγλητρον, ἐδῶ ἔμπνᾶ τρα-
νότερη ἡ λαχτάρια νὰ νικήσουμε ἢ νὰ πεθάνω-
με ὅλοι σάν ἕνας ἄνθρωπος, παρὰ ν' ἀναπνεύ-
σῃ βάρβαρο στήθος τὸν ἀέρα τὸν ἴδιον ποὺ ἀνέ-
πνεε μιὰ μέρα κί ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος, πα-

ρὰ νὰ πατήσῃ βέβηλο πόδι τοὺς βράχους, τοὺς
ἰδίους βράχους ποὺ ἀντίκρυζε κί ὁ Ἀριστο-
τέλης!
Αὐτὸ ὀρκίζομαστε ὅλοι ἐμεῖς οἱ βόρειοι Ἑλ-
ληνες, αὐτὴ εἶναι ἡ ἀπόφασίς μας.
Ζήτω ὁ Ἀρχηγός!
ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΡ. ΒΟΥΡΔΑΣ

ΕΜΠΡΟΣ ΠΑΙΔΙΑ

Ἐμπρὸς παιδιὰ μὲ μιὰ καρδιά καὶ μ' ἕνα σῶμα
βαδίζετε μπρὸς μὲ τὸ γυνὸν σας τὸ σπαθί
καὶ πολεμᾶτε τὸν ἐχθρὸ σῶμα μὲ σῶμα
γιὰ νὰ νικήσουμε καθεὶς ὡς προσπάθῃ.

Σὰν τὰ ζαρκάδια ἐλαφροὶ, ποὐλὰ ὅχι ἀνθρώποι
μέσ' σὲ χαράδες καὶ γκρεμοὺς πάντα ἔμπρὸς,
γιὰ τὴν ἰδέαν κάθε ἀγριο βουνόσπι
ἕνας ἀνθέμιος δρόμος γίνεται λαμπρός!

Ἐμπρὸς παιδιὰ χτυπᾷ ἀκούραστα χτυπᾷ
ἡ λέξι «κούρασι» γιὰ σᾶς εἶναι βρῖσις,
σάν τὰ λιοντάρια μέσα στὴ φωτιά ὀρματῇ
μέσ' στὴ φωτιά ποὺ σεῖς τὴ νοιώθετε ὀρματῇ...
ΧΡ. ΠΥΡΡΙΑΣΟΣ

Ψυχὴ καὶ σῶμα δώσατέ τα στὴν Πατρίδα,
ἔμπρὸς παιδιὰ καὶ μὴ διστάζετε στιγμὴν.
Δώσατέ τὸ αἷμα σας ὡς τὴν στερεὴν ρανίδα
γιὰ τῆς γλυκεῖας μας τῆς Ἑλλάδος τὴν τιμὴ!

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα μας τὴν τόσο δοξαμένην,
γιὰ τὴν Πατρίδα μας τὴν τόσο ζηλευτὴν,
ἔμπρὸς παιδιὰ! Γιὰ τὸν ἀγῶνα ἐνωμένοι
μὲ τὸν Γεώργιον μπροστὰ δὸνητῇ!

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα μας κάθε θυσία δέξεται,
ἔμπρὸς γιὰ μιὰ νίκη θριαμβευτική!
Γιὰ τὸν ἀγῶνα ἐνωμένοι νὰ κυματίζῃ
παντοῦ ἡ Σημαία ἡ ἱερὴ ἡ Ἑλληνική!

ΧΡ. ΠΥΡΡΙΑΣΟΣ

ΣΤΟΥΣ ΝΕΚΡΟΥΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Σὲ σᾶς ποὺ ὠρθώκατε βράχοι μπρὸς στοῦ
το μανιασμένον κύλισμα καὶ ποὺ βαρεῖα ἡ φωνὴ
ἀντήχησε τρομάζοντας τὰ στίφη τοῦ βαρβαροῦ
πλέκω στεφάνι ἀμάραντον στὴν ἐνδοξὴ θανά σας.
Ἄπ' τὸν ἀνθῶνα ἔμασα τῆς ἔμπνευσης λουλού-
διαν.

Τριαντάφυλλα, κρινόρροδα, βιολέτες, μαργαρίτες
τὸν τάφο σας τὸν φωτεινόν, οὐράνιον ἀγγελόδοξον.
Νὰ ράνω μὲ τὰ μύρα τους, ἀθάνατοι Ἀκρίτες.
Τὸν τάφο σας π' ἀνοίχτηκε μέσ' στῆς καρδιάς
ἰτὰ βάθη

ἄρχεται ἡ θύμησι γλυκεῖα μὲ μύρα νὰ τὸν
καὶ τὴν ὀραία σας θωριά ἀπ' αἵματα καὶ πάθῃ
καὶ πόνους ποὺ πλημμύρισε μ' ἀνθρώπο νὰ
πλένῃ.

Καὶ τοῦ Μαῖου τὸ λούλουδα, π' ὁμορρα θὲ ν'
οὐκ ἀφίχοντο
σὲ τόπους ὅπου μ' αἵματα ποτίστηκαν δικά σας
τὰ ματωμένα χῶματά της μάχης θὰ στολίζουν
καὶ τὴν παλὰ θὰ μαρτυροῦν κί αἰώνια λυθέν-
τα σας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Κ. ΠΥΡΙΟΒΟΛΗΣ
Τρόπαια—Γορτυνίας

Η Νεολαία

ΘΑ ΔΩΣΟΥΜΕ!

Ἀπὸ τὸ πρωτὶ σήμερα καὶ ἐπὶ τρεῖς συνεχεῖς ἡμέρας
παιδιὰ τῆς Ἑθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας, ἀγόρια καὶ
κορίτσια, θὰ πάρουν μὲ τὴν ἀράδα τὰ σπίτια, ὅλα τὰ
σπίτια καὶ τὰ καταστήματα τῶν πόλεων καὶ τῶν συνοικι-
σμῶν τῆς περιοχῆς τοῦ συγκροτήματος Πρωτευούσης, γιὰ
νὰ μαζέψουν πράγματα καὶ χρήματα γιὰ τὰ παιδιὰ μας
ποὺ μάχονται εἰς τὶς ἀλβανικὲς βουνοσειρὲς, εἰς τὴν θά-
λασσαν καὶ εἰς τὸν ἀέρα, γιὰ τοὺς τραυματίους μας ποὺ
θεραπεύονται εἰς τὰ νοσοκομεῖα, γιὰ τὶς οἰκογένειες τῶν
πολεμιστῶν καὶ γιὰ τὰ θύματα τῶν ἀπὸ ἀέρος ἰταλικῶν
βομβαρδισμῶν. Καὶ πρέπει νὰ μὴν ἀμφιβάλλῃ κανεὶς ὅτι
δὲν θὰ ὑπάρξῃ θύρα μεγάρου ἢ κατοικίας ἢ χαμόσπιτου,
ποὺ δὲν θ' ἀνοίξῃ στὸ χτύπημά τους, οὔτε ψυχὴ ποὺ δὲ
θὰ βρῇ πρόθυμη ἀπόκρισιν στὴν κλήσιν τους, οὔτε χέρι ποὺ
δὲν θὰ δώσῃ.

Τὸ ξέρομε πῶς τὸ μέγα πλῆθος τῶν Ἑλλήνων, ὅλοι,
ὅλοι οἱ Ἕλληνες, ἀπὸ τὴν 28ην Ὀκτωβρίου δὲν κάμνουν
τίποτε ἄλλο ἀπὸ τοῦ νὰ δίνουν. Νὰ προσφέρουν γιὰ τὶς
χίλιες δύο ἀνάγκες ποὺ ἔχει δημιουργήσει ὁ πόλεμος. Νὰ
δίνουν στοὺς δημοσίους ἐράνους, ἀλλὰ καὶ στοὺς ἄλλους,
τοὺς ἰδιωτικούς, τοῦ στενωτέρου κύκλου τοῦ ὁ καθένας.
Τοὺς ἐπαρχιακοὺς, τοὺς σωματειακοὺς, τοὺς συναδελφι-
κοὺς, τοὺς οἰκογενειακοὺς. Τὸ ξέρομε πῶς ὅλα τὰ κύτ-
ταρα, ὅλοι οἱ κοινωνικοὶ πυρῆνες, ἀκόμη καὶ τὰ ἄτομα
ἕνα ἕνα, ἀσχοῦν μὲ τὸν τρόπο τους καὶ μὲ τὰ μέσα τους
ὁ καθένας τὴν ἀλληλεγγύην πρὸς τὰ μαχόμενα ἑλληνικὰ
νεύιατα.

Ὡς τόσο ὁ νέος ἔρανος θὰ ἐπιτύχῃ καὶ πάλιν. Γιατί
τὸ ξέρομε ὅλοι μας πῶς ὁ κύκλος τῶν προσφορῶν δὲν
θὰ κλείσῃ, δὲν μπορεῖ νὰ κλείσῃ, ὅσο συνεχίζεται ὁ ἀγὼν
εἰς τὰ πολεμικὰ μέτωπα. Γιὰ τοῦτο θ' ἀνοίξουμε ὅλοι μας
μὲ χοιμόγελο στὰ παιδιὰ μας τὰ μικρότερα, μὲ πρόσωπα
φωτισμένα ἀπὸ χαρὰ κί ἀπὸ στοργή, γιὰ νὰ δώσουμε
πάλιν γιὰ τ' ἄλλα, τὰ μεγαλειότερα παιδιὰ μας καὶ γιὰ τ'
ἀδελφία μας. Θὰ δώσουμε ἀπὸ κείνα ποὺ ἔχουμε ὅ, τι μπο-
ροῦμε ἀκόμα καὶ ὅ, τι ἡμπορεῖ νὰ εἶναι χρησιμώτερον γιὰ
κεῖνους καὶ ποὺ ἐμεῖς μποροῦμε νὰ τὸν στερηθοῦμε χωρὶς
κίνδυνον. Καὶ θὰ τὸ κάμωμε μ' ὅλη τὴν εὐχαρίστησι καὶ μὲ
ἕνα αἶσθημα εὐγνωμοσύνης, γιὰτί θὰ μᾶς δίδεται μὲ τὸν
τρόπον αὐτὸν ἡ εὐκαιρία νὰ νοιώσουμε πῶς μετέχουμε
κί ἐμεῖς λίγο στὶς ταλαιπωρίες τους. Ἐξαγοράζουμε ἕνα
κομμάτι ἀπὸ τοὺς ἀγῶνες, ἀπὸ τὶς νίκες καὶ ἀπὸ τὴ
δόξαν τους. Θὰ τὸ κάμωμε γιὰ νὰ δειχτοῦμε συνεπεῖς καὶ
μὲ τὸν ἑλληνικὸ ἑαυτὸ μας καὶ μὲ τὴν ἑλληνικὴν μας συ-
νειδησι πρῶτα καὶ ἔπειτα συνεπεῖς μὲ τὴν ἀπόφασιν ποὺ
εἴχαμε πάρει μαζί τους, ὅταν ἐφευγαν, νὰ σταθοῦμε στὸ
πλευρό τους καὶ νὰ μείνομε πιστοὶ στὸ κοινὸν χρέος μας.
Θὰ τὸ κάμωμε γιὰτί θὰ θυμηθοῦμε πῶς ὅταν ἐκείνοι ἐβιά-
ζοντο ἐδῶ καὶ τρεῖς μῆνες ν' ἀρματωθοῦν καὶ νὰ κινήσουν
γιὰ τὰ σύνορα, ἡ ὑπόσχεσις καὶ ὁ ὅρκος ποὺ δώκαμε μαζί
τους ἦτο νὰ τὴν κάμωμε αὐτὴν τὴν Χώρα, κί ὅ, τι εἴχαμε,
καὶ τὰ σπίτια καὶ τὰ χρήματα καὶ τὸ βίος καὶ τὴ ζωὴ μας
ὁ καθένας, ὀλοκαύτωμα γιὰ τὴν τιμὴ καὶ γιὰ τὴ λευτε-
ριά της. Καὶ τὸ ξέρομε ὅλοι πῶς ἂν τὸ ὀλοκαύτωμα δὲν
ἐχρειάσθηκε νὰ γίνῃ κί ἂν στέκονται ὀρθὰ τὰ σπίτια
καὶ τὰ μέγαλα καὶ οἱ καλύβες καὶ τὰ ἐργαστήρια καὶ

ψηλὰ τὰ κεφάλια καὶ τὰ βλέμματα στὶς πολιτεῖες καὶ
στὰ χωριά μας, εἶναι γιὰτί τὰ στήθια ἐκείνων ποὺ ἔφρα-
ξαν τὰ σύνορα ἦσαν δυνατὰ σάν κάστρα κί οἱ ψυχὲς τους
ἀτσάλινες, ὥστε νὰ συντριβοῦν ἐπάνω τους τοῦ ἐχθροῦ
τὰ ὅπλα καὶ τὰ σύνεργα.

Γι' αὐτὸ θὰ δώσουμε. Ὅχι ἀπὸ τὴν ἀνέσι μονάχα, ἀλλὰ
κί ἀπὸ τὴ στερήσει μας. Θὰ δώσουμε γιὰτί χρωστάμε.
Γιὰτί ὅ, τι κατέχομε κί ὅ, τι μᾶς εἶναι ἀγαπητὸ καὶ πολύ-
τιμο, τιμὴ καὶ περηφάνεια καὶ ζωὴ καὶ βίος, δὲν θὰ ἦταν
δικὰ μας σήμερα ἀλλὰ θὰ τὰ ἐξουσίαζαν ἄλλοι, χωρὶς
τὸν ἀγῶνα ἐκείνων, χωρὶς τὴν ἀντρεία καὶ χωρὶς τὶς νί-
κες τους. Θὰ δώσουμε γιὰ νὰ δείξωμε πῶς στεκόμαστε
στὸ ὕψος τῆς ἰδικῆς τους αὐταπαρνήσεως. Πῶς τὶς ἀξί-
ζαμε τὶς θυσίες τους. Γιὰ ν' ἀποδείξωμε πῶς ζοῦμε μὲ
τὴν ἴδια μ' ἐκείνους λαχτάρια καὶ τὸν ἴδιον μ' ἐκείνους
πόθο, νὰ βαστήξωμε ὡς τὸ τέλος καὶ νὰ τοσάκισωμε τε-
λειωτικὰ τὸν ἐχθρόν, ποὺ θέλησε νὰ ποδοκυλίση κί
ἐκείνους κί ἐμᾶς καὶ τὴν ἱερὴ τῶν πατέρων μας γῆ καὶ
τοὺς βωμοὺς καὶ τὶς ἐστίες καὶ τὸ πανένδοξον ὄνομα τῆς
Ἑλλάδος.

Θὰ δώσουμε χωρὶς ὑπολογισμό. Ζυγιάζοντας ὁ καθεὶς
μὲ τὸ βάρος τῆς ἀξίας ποὺ δίνει στὸν ἑαυτὸ του. Χωρὶς
νὰ ἐλέγχωμε τὸν ἄλλο δίπλα μας καὶ χωρὶς νὰ συνερι-
ζώμαστε κανέναν. Θὰ δώσουμε ἀπὸ πλεόνασμα αἰσθημα-
τος, ὅχι ἀπὸ πλεόνασμα ὕλης. Θ' ἀδιαφορήσωμε ἂν δὲν
εἶναι σύμμετρες οἱ εἰσφορές. Γιατί ὦρες σάν αὐτὲς τὶς
μεγάλες ποὺ περνοῦμε, ἀπὸ τὴν πρᾶξιν τους τὴν ἐλευθερίαν
καὶ τὴν ἀξίαση κρίνονται οἱ ἄνθρωποι καὶ οἱ ἄντρες.
Ὅπως ἐκεῖ ἐπάνω, ἔτσι καὶ ἐδῶ. Ὅχι ἀπὸ ὅσα ἔχει, μὰ ἀπὸ
ὅσα δίνει θὰ κριθῇ καὶ θ' ἀξιολογηθῇ ὁ καθένας. Καὶ ἡ με-
ρίδα τοῦ καθενὸς στὴ χαρὰ καὶ στὴ δόξα τῆς νίκης δὲ
μπορεῖ παρὰ θὰ εἶναι ἀνάλογη μ' ἐκεῖνα ποὺ θὰ δώσῃ.
Κί ἂν θὰ βρεθοῦν, καὶ εἶναι ἀνθρώπινο νὰ βρίσκονται,
λίγοι, ποὺ θὰ τρέμουν τὰ χέρια τους κί ὡς τοὺς ξέρῃ ὁ
κόσμος πλούσιους σὲ ἀγαθὰ, ὡς μὴ καταδεχθῇ νὰ τοὺς
συνερίσῃ οὔτε ὁ ἔσχατος. Ἀς τοὺς ἀφήσῃ νὰ τοὺς κάψῃ
ἡ ἴδια τους ἡ ντροπὴ. Αὐτοὶ θὰ εἶναι οἱ δειλοὶ, οἱ σημα-
διακοί, οἱ ἀνάπηροι μὲ τὴν σακάτικὴν καρδιά. Ἄν ἔτυχε
νὰ βρεθῇκαν πλούσιοι ἀπὸ λάθος τῆς τύχης, θὰ τὴν περά-
σουν ὡς τόσο τὴ ζωὴ τους σὰ ζητιᾶνοι.

Ἀλλὰ ὁ λόγος δὲν εἶναι γι' αὐτοὺς αὐτὴν τὴν ὥρα.
Ὅλες οἱ μάχες ἔχουν τοὺς δειλοὺς τοὺς εἶτε ἐκεῖ ἐπάνω
γίνονται εἶτε ἐδῶ πίσω, κί ἂν δὲν τοὺς εἶχαν δὲν θὰ ὑπάρχε
μέτρον γιὰ νὰ ἐξαγορίζουν οἱ γενναῖοι. Ἐπειτα ὑπάρχει
πάντα τὸ Κράτος, ποὺ ἔχει καὶ τὰ μέσα καὶ τὴ δύναμιν
νὰ πάρῃ ἐκεῖνο ποὺ πρέπει, ὅταν τὸ θέλῃ. Ὁ ἔρανος ποὺ
ἐνεργοῦν σήμερα τὰ παιδιὰ τῆς Νεολαίας δὲν εἶναι φορο-
λογία. Εἶναι ἐλευθερίᾳ ἐκκλησι τῶν παιδιῶν στὴν ἀπο-
μικὴ γενναιοῦτά τοῦ καθενὸς μας. Εἶναι γιὰ ὅλους μας
ἐλευθερο ἀγώνισμα ἑλληνικῆς πίστεως, ἑλληνικῆς εὐγνο-
μοσύνης, ἑλληνικοῦ ἐνθουσιασμοῦ. Καὶ τὰ παιδιὰ αὐτὰ
τὰ μικρὰ μὲ τὸν καθάριον τοὺς νοῦ καὶ τὸ ἀμόλυτο αἶ-
σθημα δὲν θὰ εἶναι μονάχα ἐρανοιστές. Θὰ εἶναι μαζί καὶ
κριτές μας. Ὅσοι δὲν τὴ φοβοῦνται τὴν ἀνεγκτὴ κρίσιν
καὶ τὴν κατάκρισιν τοὺς ὡς μὴ δώσουν.

Προχθές ήρθε στο γραφείο μου ένας άγνωστός μου κύριος και άφου είπε χωρίς διαταγμό ποιός είναι, άρχισε να διηγείται μία μικρή ιστορία, που λέει πολλά αυτή και μόνη γιατί νικά ο Έλληνισμός στη θανάσιμη πάλη που διεξάγει για την Τιμή και την Έλευθερία.

— Είναι πράγματα, άρχισε να λέει, που και μεις που δεν είμαστε δημοσιογράφοι πρέπει να τα προσέχουμε, να τ' απομνημονεύουμε και να τ' αναφέρουμε σ' έσας, για να τα μάθη όλος ο Έλληνας λαός. Είναι ένα καθήκον που πρέπει να μας το αναγνωρίσετε σεις οι δημοσιογράφοι...

Και συνέχισε: «Σήμερα το πρωί περνούσα το προαύλιο της πάλιας Βουλής και παρακολουθούσα τρεις τραυματίες στρατιώτες μας που προχωρούσαν να βγούν στην οδό Σταδίου. Θυμώμουν τα δικά μου χρόνια, που κι' εγώ τραυματίας έφθανα από το μέτωπο, από εκεί ψηλά όπου δίνουμε πρόθυμα το αίμα μας για να ελευθερώσουμε τ' αδελφία μας, να δημιουργήσουμε μία μεγαλύτερη Ελλάδα, δυνατότερη, σεβαστή σε όλους. Θυμώμουν τις αλχημικές εκείνες ημέρες και παρακολουθούσα τους τραυματίες που έπροχωρούσαν μπροστά μου, εύθυμοι, γεμάτοι διάθεση και αυτοπεποίθηση. Είχαν το ύψος ανθρώπων που ξέρουν γιατί έπολεμησαν και πολεμούν, γιατί έδωσαν και δίνουν το αίμα των, το ύψος ανθρώπων που ούτε μία στιγμή φαντάστηκαν να μειωμολήσουν γιατί βρέθηκαν στρωμένοι χάμου με μία σφαίρα στο χέρι, στο πόδι ή όπουδήποτε άλλο. Την στιγμή, ακριβώς, αυτή ένας γηραιός κύριος, ντυμένος σεμνά και με εύγενική φυσιογνωμία, έπλησισε τους τραυματίες. Μου έκανε έντυπωσι το πράγμα και κοντοστάθηκα, γιατί πιστεύω κι' εγώ όπως και σεις, ότι πρέπει όλοι οι Έλληνες μαζί κι' ο καθένας χωριστά να κάνουμε τον πόλεμο κατά το επιδρόμω. Πώς πρέπει να έχουμε τα μάτια μας δεκατέσσερα, όπως τονίζουν τα χαρακτηριστικά εικονογραφικά έντυπα που έχουν κολληθή παντού. Ο κύριος όμως που είδα να σταματά τους τραυματίες, έρώτησε μόνο:

— Είσαθε τραυματίαι;
— Μάλιστα.
— Και που πάτε τώρα;
— Φεύγουμε με άδεια για λίγες ημέρες στην πατρίδα μας, γιατί είμαστε όλοι από το ίδιο χωριό.
Τίποτε άλλο δεν ρώτησε, έβγαλε από το πορτοφόλι ένα πεντακοσάριο και τββαλε στο χέρι του πρώτου τραυματίου λέγοντας:

— Επιτρέψτε και σ' έναν άγνωστό σας που λυπάται που δεν μπορεί να δώσει άλλη μία φορά το αίμα του, ναίαι κοντά σας, σ' αυτές τις μεγάλες στιγμές. Μην το θεωρήσετε προσβολή, ήμουν κι' εγώ μία φορά τραυματίας και ξέρω. Πάρτε το αυτό, πιείτε ένα ποτήρι κρασί κι' εγώ όπου κι' αν είμαι θα πιω άλλο ένα στην υγεία όλου μας του στρατού, όλων μας των παιδιών.

Χωρίς να πη τίποτε άλλο, έβγαλε το καπέλλο του, χαίρετσε και γρήγορα έχώθηκε στο πλήθος και χάθηκε. Τον κυτούσα σ' όλο το διάστημα που μιλούσε: ήταν ένας άντρας ασπρομάλλης, ίσως πάνω από εξήντα χρόνων, εύθυνης όμως και σφριγηλός, με πρόσωπο ροδαλό. Τα μάτια του άστραφταν έν' δωφ μιλούσε και η συγκίνησις ήταν καταφανής στο πρόσωπό του. Οι τραυματίες δεν πρόφθασαν καλά καλά να καταλάβουν τι συνέβη, γιατί προτού άνοιξουν το στόμα των να μιλήσουν ο γηραιός κύριος είχε εξαφανισθή μέσα στο πλήθος.

— Έτσι τελειώσε την αφήγησή του ο άγνωστος μου επισκέπτης, ο οποίος έφυγε δικαίως ευχαριστημένος, σαν τον άνθρωπο που είναι βέβαιος ότι έκανε το καθήκον του.

Και δεν το έκανε τάχα; Ποιός θα μπορούσε να ισχυρισθή πως ο δύσκολος και όχι το περιεχόμενον κάνουν τις μεγάλες πράξεις; Η θρησκεία μας το διδάσκει με την απλήν της γλώσσα, τα πολλά τάλαντα και ο δόλος της χώρας έχουν την ίδια αξία, γιατί ο ένας δίνει από τα πολλά που έχει και η χώρα από το υστέρημα της. Ο καλός Έλληνας που ήρθε στο γραφείο μου να αναφέρη ότι είδε, έκανε κι' αυτός, ότι μπορούσε στον Μεγάλο Άγωνα, στον Ίερό Πόλεμο που ανέλαβε η φυλή.

Ο καθένας προσφέρει ό,τι μπορεί, στο μέτρο των δυνάμεων του, ο επισκέπτης φέρει στην γνώση όλων την καλή πράξη του γηραιού κυρίου κι' ο γηραιός κύριος έκανε κάτι, που παίρνει ακόμη μεγαλύτερη αξία γιατί κανένα δεν έζητησε εύσημο. Οι

τραυματίαι ίσως να μη είχαν ανάγκη, γιατί και το Κράτος είναι στοργικό και ξέρει τις ανάγκες των τραυματιών και οι ίδιοι μπορούσαν να έχουν από τα σπίτια τους τόσα που να τους περισσεύουν. Ο γηραιός όμως κύριος έδειχνε με τον τρόπον αυτόν την πανελληνιον στοργή προς τους Έλληνες στρατιώτες που στα γερά τους μπράτσα κρατούν την Τιμή και την Έλευθερία της Ελλάδος.

— Ας το ξέρουν τα Έλληνόπουλα: Καμιά δεν υπάρχει μεγαλύτερη ικανοποίησι από εκείνη που αισθάνεται ο άνθρωπος όταν κάνει κάτι, όχι για να επιδειχθή, αλλά γιατί πιστεύει ότι αυτό είναι το καθήκον του και η υποχρέωσίς του, προς το σύνολον του Έθνους του, προς τον πλησίον του. Ας θυμηθούν τα λόγια του Ευαγγελίου: «μη ληστώ ή άριστέρα τι ποιεί ή δεξιάν». Σ' όλες τις εποχές ισχύει αυτό και θα ισχύη μέχρι συντελείας των αιώνων. Κι' ας ξέρουν ακόμη ότι λίγοι λαοί είναι να πιστεύουν στην αξία του ήθικου αυτού παραγγέλματος όσο ο Έλληνας. Γι' αυτό και οι άνωθυμοι δωρηταί είναι φάλαγγες ολόκληρες στον τόπο μας. Τάχα όταν δίνουμε κάτι στον αδελφό μας βγαίνουμε στο δρόμο να το φωνάζουμε; Όχι. Και τα Έλληνόπουλα μπορεί το καθένα να κάνει κάτι, πέρα από το Κράτος, από την οργανωμένη Κοινωνία, από τους συλλόγους και τα σωματεία, για τα αδελφία μας που πολεμούν τον επιδρομέα, τον ταπεινό έχθρο, για τις οικογένειές τους, που είναι και προσωπικές μας οικογένειες. Είναι έκτακτα μύρια τα Έλληνόπουλα και ας φαντασθούμε πόσες κρυφές χαρές και συγκινήσεις μπορούμε να προσφέρουμε.

Χρ. Έμμ. Άγγελομάτης

«Το στοιχείον, το όποιον εισήγαγα εις την πολιτικήν ζωήν της Χώρας, υπήρξεν εκείνο, το όποιον όχι πολλάς φορές παρουσιάσθη εις τας αρχαίας και του μεσαίωνος Έλληνικής πολιτείας, και όσάκις παρουσιάσθη έδωκεν εις αυτάς τον θρίαμβον, ένω όσάκις έλειψε, παρ' όλα τα πνευματικά κατορθώματά των, τας έφερεν ή έλλειψίς του εις την αφάνειαν» το στοιχείον εκείνο, το όποιον μάς έλειπε κατά τον τελευταίον εκατονταετή έλεύθερον βίον μας και ή έλλειψις του όποιου υπήρξεν ή αίτία των μεγάλων συμφορών μας, είναι το στοιχείον της πειθαρχίας».

I. ΜΕΤΑΞΑΣ

«...Αυτά όλα θα αποτελέσουν το μεγάλο βιβλίο της νεολαίας της Ελλάδος του έτους 1940 και πέραν, αδιάφορον πόσον θα βαστάξη ο πόλεμος, και το όποιον θα μείνη ένα χρυσούν βιβλίον δια την νεολαίαν της Ελλάδος, αιώνιον εγκόλπιον δια τας έπερχομένας γενεάς».

I. ΜΕΤΑΞΑΣ

— Από μία κινηματογραφική ταινία, που προβάλλεται αυτές τις μέρες σε κεντρικό κινηματογράφο της πρωτεύουσας και ή όποια σκορπά τη συγκίνησι και τον ένθουσιασμό εις τα πλήθη που την παρακολουθούν κατά χιλιάδας κάθε μέρα, παίρνει κανείς μία μικρή ιδέα της συμβολής της Έθνικης Οργανώσεως Νεολαίας εις τον μέγαν έθνικόν άγώνα μας. Φαλαγγίται και Φαλαγγίτισσαι, Σκαπανείς και Σκαπανίσσαι παρελύνουν εις διαφόρους σκηνας γεμάτοι όρμην και προθυμίαν και πειθαρχίαν, έκτελούντες τας πολυποικίλους υπηρεσίας που άπαιτεί ή συγκέντρωσις και ταξινόμησης των άπειραριθμών ειδών του έρρανου, ή καταγραφή των, ή κατανομή των και ή συσκευασία των εις θέματα, ή φόρτωσις και άποστολή των εις τον

μεγάλον προορισμόν των. Και όλα αυτά με σύστημα και τάξιν ζηλευτήν. Αί υπηρεσίαι είναι κατανεμημένοι αναλόγως των ηλικιών των εργαζομένων. Έλαφρότερα δια τους μικρούς, βαρύτερα δια τους μεγαλύτερους.

Εδώ συνεργεία περιέρχονται τας συνουκίας δια την συλλογήν των έράνων ή ψάλλουν τα κάλλαντα, εκεί διανέμουν δώρα εις τους ήρωικούς τραυματίας των νοσοκομείων, ή ψυχαγωγούν τραγουδόντες επίκαιρα τραγούδια δίπλα στα κρεβάτια τους. Άλλοι φορτωμένοι κουβαλούν δέματα, φορτώνουν και εφορτώνουν αυτοκίνητα... Όλοι γεμάτοι ζωή, έτοιμοι και πρόθυμοι να βοηθήσουν παντού, να τρέχουν παντού, να συνεισφέρουν στον άγώνα πάνω και από τις μικρές τους δυνατόεις άκμή. Έπαρκαλούθησας στις φυσιογνωμίες των θεατών που έκαθρέπτιζαν όλα τα συναισθήματα από τη χαρά και την συγκλονιστική συγκίνησι ως τον ένθουσιασμό και την υπερηφάνειαν για τα παιδιά της Ελλάδος, της όποιας την Δόξαν, μαζί με τους ήρωικούς μαχητάς, από κοινού άπεργάζονται.

Αυτά από την προβαλλομένη ταινίαν. Εις την πραγματικότητα όμως ή έκτασις των υπηρεσιών της Ε.Ο.Ν. δεν περιορίζεται μόνον εις αυτά. Άπειρα μέλη της Οργανώσεως, στρα-

τευμένα, άλλα έθελοντικώς, άλλα ακολουθούντα τας κλάσεις των, μάχονται εις τα πεδία της τιμής και αι πληροφορίες που λαμβάνομεν είναι ότι παντού διακρίνονται αμυλλώμενα προς τους μαχητάς συντρόφους των και εις ήρωισμόν και εις αυτοθυσίαν και εις τόλμην και εις ένθουσιασμόν. Και είναι — κατά το πλείστον αξιωματούχοι της Οργανώσεως αυτοί — εύτυχεις δι'τι τους δίδεται ή ευκαιρία να προσφέρουν έαυτούς ολοκαύτωμα δια τα ιδανικά που οι ίδιοι πρωτοπόροι έδίδαν εις τους μικρότερους των, μέσα εις τας φάλαγγας της Ε.Ο.Ν. και οι όποιοι σήμερα επίσης δεν ύστερούν αυτών, ως είπομεν, εις την διεξαγομένην μάχην των μετόπισθεν.

Μία, ένιαία και αδιαίρετος, ή Νεολαία της Ελλάδος και εις τα ειρηνικά και εις τα πολεμικά έργα!

Αυτό είναι το έργον του Άρχηγού που με τόσην ύπερηφάνειαν ο πατήρ της Ε.Ο.Ν. έπεδείκνυε προχθές:

«Είσαθε το δημιούργημά μου... Έσείς, ο καθένας από σας, είναι το άτομον, άλλ' εγώ ήμουν ο συνδικτικός ίστός, που σας συνέδεσε όλους και έκάμπε ένα σύνολον. Και αυτό ήταν το μεγάλο ζήτημα: Το κατά πόσον θα γινόσασθε ένα ένιαίο σύνολο. Γιατί έτσι μονάχα κατακτάται το μέλλον».

Κφς

ΧΡΑΪΜΟΝΕΙ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΨΥΧΗ

Άγαπητοί μου φίλοι,

Ένας Ίταλός αξιωματικός, αιχμάλωτος στην Άθήνα, που νοσηλεύεται σε κάποιο νοσοκομείο με μία πληγή στον λαιμό, ρωτούσε με φανερό κατάπληξι τους γιατρούς και τους νοσοκόμους:

— Μά εκείνοι που πολεμούν εκεί πάνω κι' έσεις έδω είστε οι ίδιοι; Είναι κι' εκείνοι Έλληνες σαν κι' έσας;

— Φυσικά, του άπαντούσαν. Οι ίδιοι κι' άπαράλλακτοι. — Περίεργο! Έλεγε εκείνος, άνικανοποίητος από την άπάντησι. Είναι καταπληκτικό!

Κι' όταν τον ρώτησαν ποιά είναι το «καταπληκτικό», τους έξηγήσε ότι δεν μπορούσε να καταλάβη πως είναι δυνατόν οι τόσο καλοί, εύγενικοί και άνεξίκακοι αυτοί άνθρωποι, που τον περιποιούνται και του φέρνονται με τόσο αγαθότητα και προθυμία, να είναι οι ίδιοι μ' εκείνους εκεί πάνω, τους έξαλλους, τους μανιακούς, τους άγριους, που με τη λόγχη στο χέρι, με το μίσος στα μάτια και με φοβερές κραυγές στο στόμα όρμουν στη μάχη άσυγκράτητοι, άνένδοτοι, αδιάφοροι μπροστά σε κάθε κίνδυνο και κάθε θυσία.

— Ένας άπ' αυτούς, εξακολούθησε να διηγείται, όρμησε άπάνω μου, μ' άρπαξε από τον λαιμό, με τράνταξε δυνατά και μ' έρριξε χάμω με τόσο όρμη, που κυλιόσασα κι' οι δυο στο χώμα. Παλεύοντας μαζί του, προσπάθησα να του ρίξω με το πιστόλι μου, αλλά αυτός με τύλιξε και μ' έσφιξε μέσα στα μπράτσα του με τέτοια δύναμη, που παρέλυσά, ένω από την άλλη έφερε το στόμα του στον λαιμό μου και με δάγκωσε. Έτσι μ' έπιασε. Είναι κι' αυτός ο ίδιος με σας;

— Ο ίδιος. Έτσι είμαστε όλοι, του έξηγήσε ένας για-

τρός. Με τη διαφορά ότι εκείνος πολεμούσε κι' έτσι έπρεπε να πολεμήσ: με πείσμα, με αγανάκτησι και με μίσος, γιατί ύπερασπιζόταν την τιμή και την έλευθερία της Πατρίδος του. Εκείνην τη στιγμή ήσαστε ο επιδρομέας, κι' έπρεπε να σας ρίξη, να σας τσακίση, άκόμη και να σας δαγκώσει. Τώρα που σας έχει πιά καταβάλει κι' είστε άνίσχυρος κι' άκίνδυνος, θα το θεωρούσε άναξιοπρέπεια κι' άνανδρία να μη σας φερθή γενναία κι' εύγενικά. Κι' αυτό ακριβώς κάνουμε τώρα έμεις, όπως θα τδκανε κι' ο ίδιος αν ήταν στη θέσι μας.

Ο Ίταλός αξιωματικός άκουε την έξηγησι με φανερό κατάπληξι, έπειτα με μεγάλη προσοχή κι' ύστερα με βαθειά συλλογή. Και στο τέλος κατέβασε τα μάτια κι' έσκυψε το πρόσωπο...

Το έπεισόδιο αυτό, άγαπητοί μου φίλοι, που είναι ένα από άπειρα παρόμοια, που γίνονται κάθε μέρα, φωτίζει καθαρά ως το άγνό κι' ιερό της βάθος της Έλληνικής ψυχής κι' άποκαλύπτει σ' όλη την άμορφιά της και το μεγαλείο της την έσωτερική της ύπόστασι. Όμως θα σας διηγηθώ ακόμα ένα, έξ ίσου χαρακτηριστικό, που το περιγράφει σε μίαν άνταπόκρισί του στο «Έθνος» από το μέτωπο ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Άπ. Δασκαλάκης.

Είχαν φέριε στη Φλώρινα μερικούς Ίταλούς τραυματίες και τους πήγαν στο νοσοκομείο. Στον σταθμό τους είχαν παραλάβει παιδιά της Νεολαίας και γυναίκες τραυματιοφορείς. Τους δέχτηκαν με καλωσύνη, τους πρόσφεραν τσιγάρα, τους βοήθησαν στη μεταφορά και τους περιποιήθηκαν στο νοσοκομείο. Εκείνοι τάχυν χαμένα. Κύτταζαν γύρω τους ανθρώπους, τα σπίτια, πέρα μακριά, σαν να μην ήξευραν που βρίσκονταν. Ξαφνικά ένας άπ' ατούς φάνηκε πως κατάλαβε, και γυρίζοντας στον κ. Δασκαλάκη, που τον είχε άκούσει να μιλά Ίταλικά, του είπε σε τόνο σίγουρο και βέβαιος:

— Θα είναι βέβαια τμήμα του Έλβετικού Έρυθρού Σταυρού!

Κι' όταν ο κ. Δασκαλάκης του έξηγήσεν ότι δεν ύπηρεχαν εκεί Έλβετοί παρά μόνο Έλληνες, ο Ίταλός έμεινε λίγη ώρα σιωπηλός κι' ύστερα γύρισε και το είπε και στους άλλους. Και ξαφνικά άρχισαν να κλάινε...

Μ' έθνικούς χαίρετισμούς
Μελής Νικολαΐδης

Σε περιώριον

ΤΟ ΝΕΟΝ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑ

Νέον ηρωϊκόν κατορθώμα του πολεμικοῦ μας ναυτικοῦ. Τὸ ὑποβρυχίον «Πρωτεύς» ἐτορπίλισε καὶ ἐβύθισεν ἐντός της Ἀδριατικῆς τὸ μεγάλον Ἰταλικόν σκάφος «Σαρδηνία», διὰ τοῦ ποίου μετεφέροντο μεγάλοι ποσότητες πολεμικῶν ὀπλῶν καὶ σοβαροὶ ἀρπῆδες ὀπλιτῶν καὶ ἐξωστεικῶν εἰς ἐνίσχυσιν τῶν ἐν Ἀλβανίᾳ ἡττωμένων καὶ ἀπεγνωσμένων ἀμυνομένων δυνάμεων τοῦ εἰσβολέως. Τὸ γεγονός ἐστὶ τὸ τορπιλισθῆναι σκάφος συμπετείχε νηπομπῆς, ἡ ὁποία ἐπρωστατεύετο ἱσχυρότατα ὑπὸ ἐγερτικῶν πολεμικῶν πλοίων, κατέδειξεν ἀκόμη μίαν φอรὰν τῶν ἀπέρρων τῶν τῶν καὶ τῶν ἀποφασιστικότητά, πού ἐμπνέουν τὸ πολεμικόν μας ναυτικόν καὶ προσέθεσεν ἕναν ἀκόμη κρίκον εἰς τὴν μακρὰν αὐσιν τὸν ἐνδόξων κατορθωμάτων του. Ἀμφηγήσαν πάντα κίνδυνον, περιφρονήσαν τὸν ὄγκον καὶ τὴν ἰσχύν τοῦ ἀντιπάλου, τὸ ὑποβρυχίον μας ἐπέτελλε ἐναντίον τῆς πανίσχυρου νηπομπῆς καὶ κατέστρεψεν ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα τῆς πλοῖα. Τὸ ἔθνος ὁλόκληρον αἰσθάνεται βαθυτάτην ὑπερηφάνειαν καὶ θαυμασμόν πρὸς τοὺς νέους τοῦτους ἡρώας του, τὸν κυβερνήτην τοῦ ὑποβρυχίου κ. Μιχαήλ Χατζηκωνσταντίνου καὶ τοὺς λοιποὺς ἀνδρας του, οἱ ὁποῖοι, μετὰ τοὺς ἐνδόξους ἀθλους τοῦ «Παπανικολῆ» καὶ τοῦ «Κατσώνη», ἐπλούτισαν διὰ τοῦ νέου κατορθώματος τὸν τῶν ἐνδόξων παραδόσεις τοῦ ναυτικοῦ μας καὶ τὰς χρυσὰς σελίδας τῆς ἱστορίας μας.

ΤΑ ΣΥΣΣΙΤΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Β. ΗΠΕΙΡΟΝ

Εἰς τὰς ἐλευθερωθείσας πόλεις τῆς Β. Ἠπείρου ἤρχισαν ἤδη νὰ λειτουργοῦν λαϊκὰ συσσίτια διὰ τὴν ἀνακούφισιν τῶν κατοίκων. Οἱ Ἴταλοι ἀρροὶ ἐδασάνυσαν καὶ ἀπεμύησαν τοὺς κατοίκους κατὰ τὴν τυραννικὴν κατοχὴν, τοὺς ἀπευύμνωσαν φεύγοντες καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ τοὺς ταλαιπωροῦν μετὰ τοὺς ἀνάνδρους βομβαρδισμοὺς τῶν. Ἡδὴ ἡ ἐλευθερία, πού τοὺς ἔχει φέρει ὁ νικηφόρος Ἑλληνικὸς στρατός, θὰ τοὺς δημιουργήσῃ τὰς νέας συνθήκας, αἱ ὁποῖαι θ' ἀποκαταστήσουν τὴν ζωὴν καὶ τὴν πρόδόν τῶν. Ἀλλ' ἐν τῷ μεταξύ αἱ πληγαὶ τῶν εἶναι ἀκόμη ἀνεπούλωτοι καὶ οἱ ὅροι τῆς ζωῆς δυσχερεῖς. Καὶ διὰ τοῦτο ἀκριβῶς ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις, καταδεκνύουσα εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὴν σπορὴν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τῆς ὑπὲρ τῶν ἀπελευθερωθέντων πληθυσμῶν, ἔλαβε, μετὰ ἐξ ἄλλων, καὶ τὸ μέτρον τῶν λαϊκῶν συσσιτίων, τὸ ὁποῖον οὕτω, ὑπὲρ τὴν οἰκονομικήν, ἔχει κυρίως ἡθικὴν σημασίαν.

ΤΑ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΑ

Τὰ ταχυδρομικὰ ταμιευτήρια ἐπεκτείνοντα τὴν δράσιν τῶν καθιέρωσαν καὶ τὰς λαϊκὰς ἀσφαλίσεις, ἕνα θεσμὸν ὁ ὁποῖος πρόκειται ἀναμφισπότητος νὰ ἐνισχυρῇ τὸ ἑλληνικὸν κοινόν. Ὁ κρατικὸς αὐτὸς οἰκονομικὸς ὀργανισμὸς, ἀφ' οὗ ἐνεφύθη εἰς τὰς λαϊκὰς τάξεις τὸ πνεῦμα τῆς ἀποταμιεύσεως καὶ ἔδωκε καὶ εἰς τὸ χωρικὸν οὔτε τὴν εὐχέρειαν τῆς ἐπιτεύξεως τῆς, τώρα, ἔργεται καὶ συμπληρώσῃ τὸ ἔργον τοῦ διὰ τῆς λαϊκῆς ἀσφαλίσεως. Μολοντοῦ ὁ θεσμὸς ἔρχεται πρὸς ἐφαρμογὴν εἰς στιγμὰς δυσκόλους, δὲν ἀμφισβόλλομεν ὅτι θὰ ἀποδώσῃ ἀριστα ἀποτελέσματα.

ΠΙΣΤΕΥΕΙ ΑΚΟΜΗ

Μὲ πολλὴν κατανόησιν καὶ ἄλλην τόσῃ συμπάθειαν ὁ ἡμερήσιος ἑλληνικὸς τύπος ἐσχολίασε τὰς γενομένας πρὸ ἡμερῶν δηλώσεις τοῦ πρωθυπουργοῦ τῆς Βουλγαρίας κ. Φιλῶφ. Ἡ διακήρυξις καθ' ἣν ἡ Βουλγαρία δὲν θ' ἀφειθῇ νὰ παρασυρθῇ εἰς ἐπίθεσιν κατὰ τῶν γειτόνων τῆς, καθὼς ἐπίσης καὶ ἡ διαθεθεσίαις ὅτι ὁ βουλγαρικὸς λαὸς θὰ ὑπεραμυνθῇ τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς ἀκεραιότητος τῆς χώρας του ἥτοι πολὺ φυσικὸν νὰ ἐκτιμηθῇ καὶ νὰ σημειωθῇ ἀπὸ τὸν τύπον καὶ τὴν ἑλληνικὴν κοινὴν γνώμην.

Ἡ Ἑλλάς ἔχει πείρᾳ τῶν φοβερῶν δυσχερειῶν καὶ τῶν κινδύνων κατὰ τῶν ὁποίων εἶναι ὑποχρεωμένον ν' ἀντιπαλαίῃ σήμερον κάθε μικρὸν Κράτος ἐν τῇ προσπαθείᾳ τῆς διαφυλάξεως τῆς αὐτοτελείας καὶ τῆς ἐλευθερίας τῶν πολιτικῶν του ἐνεργειῶν. Ἐμπλακείσα ἡ ἰδία εἰς ἕνα πόλεμον τὸν ὁποῖον δὲν ἠθέλησε καὶ ἔπραξε πᾶν ὅ,τι τῇ ἦτο ἐπιτετραμμένον νὰ πράξῃ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἀξιοπρεπείας διὰ νὰ τὸν ἀποφύγῃ, εἶναι ἄριστα εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ ποῖον τραχὺν ἐπωμίζεται διὰ τῶν δηλώσεων τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἡ Κυβερνήσεως τῆς γείτονος.

Ἐπιθυμεῖ πάντως νὰ πιστεῦῃ καὶ εἰλικρινῶς εὐχεται ὅπως καὶ εἰς τὴν Βουλγαρίαν καὶ εἰς ὅλας τὰς γειτονικάς Χώρας οἱ Λαοὶ καὶ οἱ Κυβερνήται κατορθώσουν ν' ἀρθοῦν εἰς τὸ ἀπαραιτήτον ὕψος, ὥστε νὰ διατηρήσουν διαυγὴ τὴν προοπτικὴν τῆς ἐπαύριον τοῦ πολέμου αὐτοῦ, ὁ ὁποῖος ἀξιολογεῖ ἰδέας καὶ Ἔθνη καὶ πρόκειται νὰ κρίνῃ τὴν τύχην καὶ τῶν μὲν καὶ τῶν δέ, ἴσως δι' ὁλοκλήρους ἐκατονταετηρίδας. Ἐλπίζει, διὰ νὰ εἴμεθα περισσώτερον σαφεῖς, ἡ Ἑλλάς, ὅτι θὰ ἐκδηλωθῇ καὶ ἐν Βουλγαρίᾳ ἡ αὐτὴ κατανόησις τῆς σημασίας τὴν ὁποῖαν ἔχει ὁ ἀγὼν τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡ νικηφόρος αὐτοῦ ἔκβασις διὰ τὴν ὑπόθεσιν τῆς περισώσεως τῆς αὐτοτελοῦς υπάρξεως, ὅχι τῆς ἰδικῆς μας μόνον, ἀλλ' ὅλων τῶν συνοίκων λαῶν. Λέγομεν καὶ ἐν Βουλγαρίᾳ διότι ἀπὸ τὰς ἄλλας γειτονικάς Χώρας ἄφθονοι παρέχονται αἱ ἐνδείξεις ὅτι ἡ ἀλήθεια αὕτη κατενοήθη καὶ ἐξετιμήθη εὐρύτατα εἰς ὅλα τὰ λαϊκὰ στρώματα.

Πιστεύει ἀκόμη ἡ Ἑλλάς, χωρὶς ἔπαρσιν καὶ χωρὶς καμμίαν διάθεσιν ἀνωφελοῦς καὶ ἀσκόπου οἰήσεως, ὅτι μαχομένη ὑπὲρ τῆς ἰδίας τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἐλευθερίας συμπίπτει νὰ μάχεται συγχρόνως καὶ διὰ ἑκατὶ κοινὸν καὶ ἀγιώτατον, δι' ὅλα τὰ Ἔθνη τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς. Διὰ τὸν ἰδιότυπον δηλαδὴ πνευματικὸν μας πολιτισμόν, τὸν ὁποῖον ὅσον καὶ ἂν ὑπῆρξεν εἰς τὰς πηγὰς καὶ εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ, ὅλοι οἱ λαοὶ τῆς περιοχῆς αὐτῆς τοῦ κόσμου τὸν ἐνεκοιμήθησαν καὶ τὸν ἀφωμόωσαν διὰ τῶν αἰώνων καὶ τὸν αἰσθάνονται ὡς ἰδικὸν τῶν τόσον, ὥστε νὰ συνδέουν μ' αὐτὸν τὴν οὐσίαν τῆς ἡθικῆς καὶ πνευματικῆς τῶν υπάρξεως.

«Ἀγωνιζόμεθα δι' ἀγαθὰ, τῶν ὁποίων ἡ σημασία ὑπερβαίνει τὰ σύνορά μας καὶ τὰ σύνορα τὰ Βαλκανικὰ καὶ ἐπεκτείνεται ἐφ' ὅλης τῆς Ἀνθρωπότητος. Πρέπει νὰ εὐχαριστήσωμεν τὸν Θεόν, διότι ἡ πρόνοια Αὐτοῦ προώρισεν ἐκ νέου τὴν Ἑλλάδα πρόμαχον εἰς τοιοῦτους ὑψηλοὺς ἀγῶνας».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Σε περιώριον

ΑΙ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΙ ΤΩΝ

Ἀθροαὶ καταφθάνουσιν εἰς τὴν Κεντρικὴν Διοίκησιν τῆς Ε.Ο.Ν. αἱ εὐχαριστίαι τῶν ἡρωϊκῶν πολιμιστῶν τοῦ Μετώπου διὰ τὴν συμβολὴν τῆς Κ.Υ.Α.Μ. εἰς τὸν ἱερὸν ἀγῶνα. «Κάθε φορά, γράφουν, πού παίρνουμε τὰ δῶρα τῆς, νοιώθουμε τὴν ἰδιαίτερη χάρα πῶς οἱ Νέοι τῆς Ἑλλάδος στέκουν πλάι μας καὶ ἡ πνοὴ τοὺς δροσίζει τὸν σκληρὸ ἀγῶνα μας. Εἶναι τὰ χέρια πού θὰ συνεχίσουν αὐριο τὸ ἔργο μας. Τοὺς εὐχαριστοῦμε ὅλους. Τὰ δέματα, τὰ βιβλία, ἡ ψυχραγωγία πού μᾶς δίδει μετὰ τὴν «Ἐξόρμησι» — πού διασβάζεται ἀπληστὰ — ἡ «Νεολαία» καὶ τὸ θαυμαστὸ «Πολεμικὸ τῆς Ἡμερολογίου» καὶ ὅλες οἱ ἄλλες ἐκδηλώσεις τῆς Κ.Υ.Α.Μ. γίνονται δεκτὰ ἀπὸ ὅλους μας μετὰ τὴν μεγαλύτερη συγκίνησι, γιατί μέσα τους βρίσκουμε τὴν Ἑλλάδα, πού μένει πίσω μας καὶ τὴν καρδιά τῆς πού χτυπᾷ γιὰ μᾶς καὶ μᾶς ἐμψυχώνει στὸ νὰ φέρωμε σὲ πέρας τὸ ἔργον τῆς Νίκης...»

ΟΙ ΟΜΗΡΟΙ

Νέον Ἰταλικὸν αἶσχος: Οἱ ὁμηροὶ, τοὺς ὁποίους, παρὰ πάντα νόμον καὶ παρὰ πάσαν ἡθικὴν, συνελθόντες ἀπὸ τὰς πόλεις, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐξεδιώκοντο, καὶ τοὺς μετέφεραν εἰς ἀγνωστὰ μέρη. Ληστρικὴ αὐτοκτονία ἐνέργεια, ἀνταξία τῶν ἀνάνδρων βομβαρδιστῶν τῶν γυναικοκτατῶν τῶν ἀνοχηρῶν πόλεων. Ἀνάνδροι καὶ εἰς τὴν περιπτῶσιν αὐτὴν, ἀνάνδροι ν' ἀντιπαρταχθῶν ἀποτελεσματικὰ εἰς τοὺς ἡρωϊκούς μας μαχητὰς, ἐστράφησαν καὶ πάλιν κατὰ ἀσπίδων καὶ ἀνυπερασπίστων γυναικῶν, γερόντων, παιδιῶν, ἀκόμη καὶ βρεφῶν, καὶ τοὺς ἀνῆρπασαν καὶ τοὺς ἀπέκρουσαν κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον, κατὰ τὸν ὁποῖον ἐνεργοῦν καὶ οἱ κακούργοι γκαγκστερ ἀποβλέποντες εἰς πλοῦσινα λύτρα. Ἀλλ' ἐδῶ δὲν γυροῦν λύτρα. Ἐδῶ θὰ ὑποστοῦν ἀναμφισβότως τὰ ἐπίχειρα τῆς ἀτίμου πράξεώς των. Ἡ Ἑλλάς ἔχει κρατήσει σημείωσιν τῶν ὀνομάτων τῶν ἀπαχθέντων. Ὅ,τι δὴποτε τυχὸν ἤθελον πάθει αὐτοὶ, θὰ τὸ πληρώσουν οἱ Ἴταλοι εἰς τὸ ἐκατονταπλάσιον.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΓΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Πρώτη: Οἱ Φαλαγγίται μας ἐργάζονται ἀδιάκοπα διὰ τὴν περισυλλογὴν εἰδῶν διὰ τοὺς στρατιώτας μας.

Τελευταία: Ἀνο: Πεδινὸν πυρόβολον εἰς τὸ μέτωπον ἔτοιμον πρὸς βολήν.

Κάτω: Στρατιώτης καθήμενος ἐπάνω εἰς καταστραφέν ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ μας Ἰταλικὸν πυρόβολον.

Η ΑΠΗΧΗΣΙΣ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΜΑΣ ΕΠΟΠΟΙΪΑΣ

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΜΑΣ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΦΑΛΑΓΓΙΤΟΥ

Καθόμουναι λοιπὸν κάπου νὰ ξεποστᾶσω, ὅταν ἄρχισε νὰ ἀκούεται ἀπὸ μακριὰ ὁ γνώριμος βόμβος τῶν κινητῶν τῶν ἀεροπλάνων. Ἀνήσυχα τὰ κεφάλια σηκώθηκαν πρὸς τὴν κατεύθυνσίν τους, προσπαθοῦντα νὰ τὰ διακρίνουν μέσα στὰ σύννεφα. Δὲν πέρασε πολλὴ ὥρα καὶ φάνηκαν. Ἐνα-δύο-τρία. Ἐξ... ὁκτώ. «Δικά μας φαίνεται πῶς εἶναι γιὰ νὰ μὴ τοὺς ρίχνουν», μοῦ λέει ἕνα Κρητικόπουλο χαμογελῶντας. Τὸ κακόμοιρο, πού νὰ ξερε τί τὸ περίμενε!...

Ἐνα σφύριγμα ἐσοχίζει τὴν ἀτμόσφαιρα, κατόπιν δεύτερο καὶ ἔπειτα τρίτο, διὰ νὰ τὰ διαδεχθῇ ὁ βαρὺς γδοῦπος τῶν ἐκρήξεων. «Χάμω ὅλοι, ἀκούεται μιὰ φωνή, χάμω ὅλοι». Ποῖος ἀκούει ὅμως; Φωνὴς τρόμου ἀντηχοῦν ἀπὸ παντοῦ, οἰμωγὲς τραυματισμένων ἀκούονται, πάταγος σπιτιῶν πού γκρεμίζονται δονεῖ τὴν ἀτμόσφαιρα, τὴν ὁποῖαν ἐξακολουθοῦν νὰ διασχίζουν τ' ἀπαίσια σφύριγματα τῶν βομβῶν, πού κατὰ δέσμας ἔρριχνουν οἱ ἱπτάμενοι δολοφόνοι. Καὶ τότε — κύριε Μεταξά, ἤθελα νὰ σ' εἶχα κοντά μου γιὰ νὰ ἀναγαλλιάσῃ ἡ ψυχὴ σου γιὰ ὅ,τι ἔκανες — μέσα στὴν κοσμοχαλᾶσι ἐπετάχθηκε τὸ «νεολαϊκί». Βεργολιγερό, μετὰ τὸ σκουφάκι του ψηλά, μετὰ τὴν ἀσπρὴ γραβάτα του ἀνεμιζομένη στὸν ἀέρα, τινάχθηκε ἀνάμεσα στὸν κόσμον, πού σαστισμένος ἔτρεχε χωρὶς νὰ ξέρῃ πού νὰ πᾶ.

— Ἀπ' ἐδῶ, ἀπ' ἐδῶ ἔχει καταφύγιο, ἀκούεται ἀτρόμητη ἡ φωνὴ του. Ἐδῶ κυροῦλα, ἐδῶ μικρὲ, ἀπ' ἐδῶ μπάρμπα, ἐμπρός, ἄντε, γειά σας. Ἐμπρός ὅλοι!...

Σὰν σβούρα γυρίζει παντοῦ. Σπρώχνει τοὺς στρατιώτας, δείχνοντάς τους πού νὰ κρυφθοῦν, ἀρπάζει τὸ μικρὸ στὰ δυνάττα του χέρια καὶ τὸ σφενδονίζει

στὸ ὄρυγμα, βοηθαί τὴ γρηοῦλα νὰ τρέξῃ, ἐνῶ ἡ φωνὴ του ἀκούεται ἀτρόμητη εἰς τὸ διάλειμμα τῶν ἐκρήξεων:

— Μὴν τὰ χάνετε. Πηδάτε στὰ ὄρυγμα. Οἱ ἄλλοι στὸ καταφύγιο. Νά, μωρέ, ἐκεῖ, ἐκεῖ εἶναι καὶ ἀνοίγοντας τὰ χέρια του, μᾶς ἐδείχνε πού νὰ τραδῆσουμε.

Ξαπλωμένος χάμω τὸ ἔβλεπα καὶ τὸ καμάρωνα, ὁπότεν μιὰ κοντινὴ ἐκρήξις μ' ἔκανε νὰ κρῦψω τὸ κεφάλι καὶ νὰ κλείσω τὰ μάτια. Ὅταν τ' ἀνοίξα, τὸ «νεολαϊκί» εἶχε ἐξαφανισθῇ. Εἶχε ἐξαερωθῇ. Ἐπεσε ἀντικρὺζοντας κατὰ μούτρα τὸν θάνατον Ἐπεσε ὁ Φαλαγγίτης ἀγωνιζόμενος νὰ σώσῃ τοὺς ἄλλους.

Ὁ Φαλαγγίτης ἔπεσε κατὰ τρόπο πού δὲν τίμησε μόνο, ἀλλὰ καὶ δόξασε τὴ στολὴν του. Καὶ τὸ ἐπικυρῶναι ὁ στρατιωτικὸς διοικητῆς τῆς περιφερείας, ὁ πού βρῆκε τὸν θάνατον ὁ Φαλαγγίτης, μετὰ ἕνα συγκινητικὸ τηλεγράφημα.

Π. Κουκῆς

ΜΙΑ ΩΡΑΙΑ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΞΟΡΜΗΣΕΩΣ

Ἀπὸ ἐπιστολὴν νεαροῦ πολεμιστοῦ, ἡ ὁποία ἐλήφθη προσφάτως ἀπὸ τὸ μέτωπον, ἀποσπῶμεν τὴν ἀκόλουθον θαυμασίαν περιγραφὴν μιᾶς ἐξορμήσεως τοῦ στρατοῦ μας εἰς μίαν ἀπὸ τὰς τελευταίας μάχας. «... Τὴν νύχτῃ ἐπέρασε τὸ δρεϊβατικὸ χωρὶς νὰ καταλάβουν τίποτε οἱ Ἴταλοι αὐτὸ καλὰ, καὶ μουλάρια

μας περνοῦν ὅπως-ὅπως καὶ ἀπὸ ὅπου δὴποτε. Τὸ «βαρέο» ὅμως δὲν εἶναι παῖξε-γέλασε. Περί τις 7 χιλιάδες ὁκάδες ζυγίζει κάθε κομμάτι καὶ οἱ στρατιωτικοὶ κανονισμοὶ ὅλου τοῦ κόσμου λένε ὅτι, γιὰ νὰ περάσῃ, χρειάζεται τέτοιος δρόμος, μετὰ τόσο πλάτος καὶ τόσο κατάστρωμα. Ἀλλὰ οἱ κανονισμοὶ ἔχουν πᾶν ἐξοχασθῇ ἐδῶ ἐπάνω στὰ κατασθραχὰ μας. Ἡ διαταγὴ ἔλεγεν ὅτι ἔπρεπε νὰ περάσουν» καὶ ἐπέρασαν. Πῶς καὶ ἀπὸ ποῦ; Ἐνας Θεὸς τὸ ξέρει. Τὰ τρακτέρ πού τραβοῦν τὰ κανόνια εἶχαν κολλήσει στὰ χιόνια καὶ στὶς λάσπες τῆς χαράδρας. Καὶ τότε πυροβοληκαὶ καὶ ἐλάται, ἀξίωματικοὶ καὶ ἄνδρες, γιὰτροὶ καὶ νοσοκόμοι, χωμένοι ὡς τὴ μέση στὰ τὰ νερά καὶ στὶς λάσπες, ἐσήκωσαν κυριολεκτικῶς στὰ χέρια τὰ τρομερὰ αὐτὰ κανόνια καὶ τὰ ἐπέρασαν καὶ τὰ ἀνέβασαν καὶ τὰ ἔστησαν ἐκεῖ ὅπου ἔπρεπε νὰ στηθοῦν.

Ἐνήμερωσε ἡ προχθεσινὴ ἡμέρα... Λιακάδα ἀθηναϊκὴ, πού ἔκανε νὰ ἀστραποβολοῦν τὰ χιόνια γύρω μας. Ἡ πυροβολαρχία μας ὅλες στὴ θέσι τους. Τὸ δρεϊβατικὸ, τὸ ποῖμα αὐτὸ τῆς πολεμικῆς μηχανῆς, ἔκανε τὴν ἀρχή. Ἀλλὰ ἦταν πυροβολικὸ αὐτὸ μετὰ τὴς κανονικῆς βολῆς, κατὰ σχετικὰ χρονικὰ διαστήματα, ἡ ὁλοπολυδόλῃ.

Ἄλγο ἀργότερα ἄρχισε τὸ βαρὺ, τὸ τρομερὸ βαρὺ. Οἱ βράχοι τῶν βουνῶν καὶ τὰ φαράγγια ἐτρίζαν, τὰ λιγοστά ξερὰ δένδρα ἐκυμάτιζαν ἀπὸ μιὰ ἀόρατη

«Τὸ ἕνα μετὰ τὸ ἄλλο ἔπασαν τὰ ὕψωμάτα» οἱ Ἴταλοι ἔφυγαν, πετώντας ὅ,τι εἶχαν καὶ δὲν εἶχαν. Σὲ λίγο μᾶς ἔφθαναν 100 Ἴταλοι, οἱ πρῶτοι αἰχμάλωτοι. Μᾶς ἐκύτταζαν ὅχι τρομαγμένοι ἢ φοβισμένοι, ἀλλὰ μετὰ τὰ μάτια γουρλωμένα, σὰν νὰ ἔβλεπαν φαντάσματα ἢ ὄντα ἐξωτικά. Ἄλγο ἀργότερα, ἕνας αἰχμάλωτος ἀνθυπολοχαγὸς μοῦ ἔλεγε: «Μαζί σας δὲν μπορεῖ νὰ τὰ βάλλῃ κανεῖς. Ἐκτός ἀπὸ τὴν ὀρυμνικότητά σας, κάνετε καὶ πόλεμο ἐπιστημονικόν». Ἐστράφηκε τότε ὁ ἀνθυπολοχαγὸς πρὸς τὸν Ἰταλὸ ἱατρό, πού ἦταν ἐπίσης αἰχμάλωτος καὶ τοῦ εἶπε Γερμανικὰ, χωρὶς νὰ φαντάζεται, βέβαια, ὅτι τὰ καταλαβαίνο: Δὲν πρέπει νὰ λυποῦμαστε, ὁποιοσδήποτε στρατὸς καὶ ἂν ἦταν, θὰ τὸν ἐνικοῦσαν αὐτοὶ ἐδῶ».

Στ. Ἀγγελομάτης

Τὰ κανόνια μας βροντοῦν κι' οἱ Φρατέλλοι παίρνουν δρόμο!...

ΝΑΥΤΙΚΟΝ και Αστρονομία

Θά φανή ἴσως εἰς μερικοὺς παράδοξον πῶς τὸ Ναυτικὸν ἔχει σέσιν μετὰ τὴν Ἀστρονομίαν καὶ τὰς ἀστρονομικὰς παρατηρήσεις. Καὶ ὅμως ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι καὶ αἱ δύο αὐταὶ ἐπιστήμαι, ἡ Ἀστρονομία δηλαδὴ καὶ ἡ Ναυτική, σχετίζονται πολὺ μεταξύ των μέχρι τοιούτου μάλιστα σημείου ὥστε νὰ ἡμποροῦμε νὰ εἰπώμεν ὅτι, ἂν δὲν εἶχαμε τὰς ἀστρονομικὰς μελέτας καὶ παρατηρήσεις, τὸ ναυτικὸν καὶ ἡ ναυσιπλοία θὰ εὐρίσκοντο ἀκόμη εἰς πολὺ πρωτόγονον κατάστασιν. Οἱ ναυτικοὶ δὲ τὰ πλοία των δὲν θὰ ἡμποροῦσαν νὰ πλέουν τοὺς ὠκεανούς καὶ τὰς μεγάλας θαλάσσας, παρὰ μόνον εἰς τὰς μικρὰς θαλάσσας καὶ πλησίον εἰς τὰς ἀκτὰς τῶν ὠκεανῶν.

Κάθε πλοῖον πού θέλει νὰ ταξιδεύσῃ εἰς τὰς ἀνοικτάς θαλάσσας, ἐκτός ἀπὸ τὰ ἄλλα ἐφόδια πού πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ πάρῃ μαζί του, πρέπει νὰ ἐφοδιασθῇ καὶ μετὰ μερικὰ ἀστρονομικὰ ὄργανα, μετὰ ἀστρονομικὰ βιβλία καὶ μετὰ πρόσωπα ἐξοικισμένα διὰ τὴν ἐργασίαν πού θὰ γίνῃ κατὰ τὸν πλῆθον του. Τὰ πρόσωπα αὐτὰ εἶναι συνήθως ὁ πλοίαρχος, ἡ ἑνας ἄλλος ἀπὸ ἐκείνους οἱ ὅποιοι ἀντικαθιστοῦν τὸν πλῆθον. Τὰ ὄργανα δὲ εἶναι ἑνα ἢ δύο ἀκριβῆ χρονόμετρα καὶ ἑνας ἔξας πού χρησιμεύει διὰ νὰ γίνωνται τὴν νύκτα παρατηρήσεις τῆς Σελήνης ἢ ἄλλων λαμπρῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ, πλανητῶν ἢ ἀπλανῶν.

Ἡμποροῦν ὅμως νὰ γίνουν καὶ παρατηρήσεις τῆς θέσεως τοῦ Ἠλίου καὶ ἔτσι, ἂν τὴν νύκτα εἶναι σκεπασμένος ὁ οὐρανὸς μετὰ σύννεφα, νὰ ἡμποροῦν νὰ κάμνουν παρατηρήσεις τὴν ἡμέραν. Τὰ ἀστρονομικὰ βιβλία ἢ, ὅπως εἰδικῶς ὀνομάζονται, «ἀστρονομικαὶ ἐφημερίδες» ἢ «ναυτικαὶ ἐφημερίδες», περιέχουν μέσα τὰς διαφόρους θέσεις πού θὰ ἔχουν διάφορα ἄστρα καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους.

Ὁρισμένα δηλαδὴ ἀστεροσκοπεῖα ἢ ἀστρονομικὰ κέντρα ὑπολογίζουν ἑνα ἢ δύο χρόνια προηγουμένως τὰς διαφόρους θέσεις τοῦ Ἠλίου, τῆς Σελήνης, τῆς Ἀφροδίτης, τοῦ Ἀρεως,

τοῦ Διὸς, τοῦ Κρόνου, καὶ μερικῶν λαμπρῶν ἀπλανῶν ἀστέρων διὰ τὰς διαφόρους ἡμερομηνίας τοῦ ἐρχομένου ἔτους. Τὰ στοιχεῖα αὐτὰ τὰ δημοσιεύουν εἰς εἰδικὰ βιβλία, τὰ ὁποῖα χρησιμοποιοῦν οἱ ναυτικοί, ὅταν ταξιδεύουν εἰς τοὺς ὠκεανούς.

Ὅταν λοιπὸν ὁ ναυτικὸς πού εὐρίσκεται εἰς τὴν ἀνοικτὴν θάλασσαν καὶ δὲν ἔχει ἐπομένως πλησίον του ξηράν, θελήσῃ νὰ εὐρὴ τὴν θέσιν εἰς τὴν ὁποῖαν εὐρίσκεται τὸ πλοῖόν του, νὰ προσδιορίσῃ δηλαδὴ τὸ στίγμα τοῦ πλοίου ὅπως λέγονται οἱ ναυτικοί, εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ κάμῃ ἀστρονομικὴν παρατήρησιν μετὰ τὸν ἔξαντα. Σκοπεῖ δηλαδὴ ἑνα ἀστὲρ ἢ τὴν Σελήνην τὴν νύκτα ἢ τὴν ἡμέραν τὸν Ἠλίον, καὶ εὐρίσκει τὴν ἀκριβῆ θέσιν των ἐπάνω εἰς τὴν οὐράνιον σφαῖραν διὰ τὴν ὁρισμένην ἀκριβῆ ὥραν πού βλέπει συγχρόνως εἰς τὸ χρονόμετρον του. Ἐπειτα, ἀπὸ τὴν ἀστρονομικὴν ἐφημερίδα λαμβάνει τὰς συντεταγμένας τοῦ ἀστέρου πού παρατήρησεν καὶ μετὰ τὴν βοήθειαν ὁρισμένων μαθηματικῶν τύπων εὐρίσκει ἀμέσως τὴν ἀκριβῆ θέσιν τοῦ πλοίου του. Ὁ πλοίαρχος πρέπει νὰ νωρὶζῇ μετὰ μεγάλην ἀκριβείαν τὴν ὥραν τῆς παρατήρησεως, διότι σφάλμα ὀλίγων λεπτῶν τῆς ὥρας τοῦ δίδει θέσιν ἐσφαλμένην κατὰ ἀκερὰ χιλιόμετρα. Ἐτσι, ἂν ἑνα πλοῖον εὐρίσκεται ἐν κινδύνῳ, δὲν δὲν διδῇ τὴν ἀκριβῆ θέσιν του, δὲν ἡμποροῦν νὰ τὸ εὕρουν τὰ ἄλλα πλοία πού θὰ τρέξουν νὰ τὸ βοηθήσουν.

Ἐκτός ὅμως αὐτοῦ χρειάζεται νὰ γνωρίζῃ ὁ κυβερνήτης τοῦ πλοίου, ἐμπορικοῦ ἢ πολεμικοῦ, καὶ μάλιστα τοῦ πολεμικοῦ, μετὰ μεγάλην ἀκριβείαν τὴν θέσιν πού εὐρίσκεται εἰς κάθε στιγμὴν καὶ δι' ἄλλους λόγους. Εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ κυβερνήτου ὑπάρχουν διάφοροι χάρται ἐπάνω εἰς τοὺς ὁποίους εἶναι σημειωμένα διάφορα μικρὰ ξηρονήσια πού εὐρίσκονται μέσα εἰς τοὺς ὠκεανούς, ἢ ἄλλοι τόποι εἰς τοὺς ὁποίους δημιουργοῦνται ἰσχυρὰ ρεύματα ἢ ὑπάρχουν ὑφαλοὶ, πρᾶγματα δηλαδὴ πού πρέπει νὰ ἀποφύγῃ τὸ πλοῖον κατὰ τὸν πλῆθον του. Ὁ πλοίαρχος λοιπὸν χαράσσει τὴν γραμ-

μὴν ἐπάνω εἰς τὸν χάρτην, τὴν γραμμὴν δὲ αὐτὴν θὰ ἀκολουθήσῃ τὸ πλοῖον κατὰ τὴν πορείαν του. Ἀλλὰ εἰς τὸν δρόμον θὰ παρουσιασθοῦν διάφορα ἐμπόδια, τρι-

κυμῖαι, ἀνέμοι ἰσχυροὶ κλπ., πού θὰ τὸν ἀναγκάσουν νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὴν γραμμὴν πλεύσεως πού ἔχει χαράξῃ. Καὶ τὴν γραμμὴν αὐτὴν θὰ τὴν εὐρίσκῃ εἰς κάθε στιγμὴν μετὰ τὰς ἀστρονομικὰς παρατηρήσεις τὰς ὁποίας θὰ κάμῃ. Ἐτσι τὸ πλοῖον θὰ ἡμπορῇ νὰ ἀποφύγῃ τὰ ξηρονήσια, τὰς ὑφάλους καὶ τὰ ἄλλα ἐμπόδια πού θὰ συναντήσῃ εἰς τὸν δρόμον. Ἐπίσης, μετὰ τὴν βοήθειαν τῶν χαρτῶν, τῶν ἀστρονομικῶν ἐφημερίδων, τῶν χρονομέτρων, τὸ ἔξαντος καὶ τοῦ ἀσφυρμάτου ἡμπορεῖ ὁ κυβερνήτης τοῦ πλοίου νὰ τὸ κατευθύνῃ εἰς ὁρισμένον λιμένα, τὸν ὁποῖον διὰ πρῶτην φοράν ἐπισκέπτεται. Εἶναι βέβαιος τότε ὅτι εἰς τὸ ταξίδι του δὲν θὰ συναντήσῃ κανένα κίνδυνον καὶ θὰ δδηγήσῃ τὸ πλοῖόν του ἐν ἀσφαλῇ εἰς τὸν λιμένα πού θέλει νὰ ἐπισκεφθῇ.

Ὁ καθένας καταλαβαίνει ὅτι καὶ διὰ τὰς μετακινήσεις τοῦ πολεμικοῦ στόλου χρειάζεται νὰ βοηθήσῃ καὶ ἡ Ἀστρονομία, παρέχουσα εἰς τὸ Ναυτικὸν ὁρισμένα ἀστρονομικὰ στοιχεῖα. Οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ Ναυτικοῦ ἐκπαίδευνται εἰς τὴν Ναυτικὴν Ἀστρονομίαν ἢ Κοσμογραφίαν—ὅπως τὴν λέγουν ἄλλοι—καὶ τὰ μᾶθημα αὐτὸ εἶναι ἑνα ἀπὸ τὰ κυριώτερα μαθήματα τῶν Ναυτικῶν Σχολῶν. Ἐπὶ πλέον, τὸ ὕπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν ἔχει δημιουργήσει καὶ ἰδιαιτέρων εἰδικῶν ὑπηρεσιῶν, ἢ ὁποῖα, μετὰ τῶν ἄλλων ἐργασιῶν πού ἔχει νὰ κάμῃ, εἶναι καὶ ἡ ἐκδοσις τῶν Ἀστρονομικῶν Ἐφημερίδων τὰς ὁποίας χρησιμοποιοῦν τὰ πολεμικὰ καὶ ἐμπορικὰ σκάφη. Ἡ ὑπηρεσία αὕτη, πού φέρει τὸ ὄνομα Ὑδρογραφικῆ Ὑπηρεσίας, ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς εἰρήνης, καὶ τώρα ἐν πολέμῳ, παρέχει εἰς τὸ Ναυτικόν, ἐκτός τῶν ἄλλων πλείοντα ἀστρονομικὰ στοιχεῖα πού χρειάζονται δι' ὅλον τὸν στόλον, τὸν στόλον τῆς ἐπιφανείας, τὸν ὑποβρυχιακὸν καὶ τὸν ἐμπορικόν, πού εὐρίσκονται ἐν συνεργασίᾳ διὰ νὰ δημιουργήσουν καὶ αὐτοί, καὶ μετὰ τὸν στρατὸν τῆς Ξηρᾶς καὶ τὸν Ἀεροπορικὸν Στόλον, τὰς σελίδας τῆς δόξης τὰς ὁποίας ζητεῖ σήμερον ἡ Πατρίς μας ἀπὸ ὅλους τοὺς Ἕλληνας.

Σεῖριος

ΜΙΚΡΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ

Ο ΥΠΕΔΑΦΙΚΟΣ ΠΛΟΥΤΟΣ ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

Ἡ νικηφόρος προέλασις τῶν ἑλληνικῶν στρατευμάτων ἐπὶ τοῦ ἀλβανικοῦ ἐδάφους δὲν ἀποδίδει μόνον τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀκραίως ἐλλληνικοὺς πληθυσμούς, ὅπως εἶναι οἱ κάτοικοι ὁλοκλήρου τῆς Β. Ἠπείρου, ἀλλὰ καὶ προσεκκινεῖ ἐκτός τῶν ἑθνικῶν καὶ μεγίστας ἀξίας καὶ σπουδαιότητος οἰκονομικὰ ὀφέλη.

Τὸ δρεῖνόν τῆς Ἀλβανίας ἐδαφός, τὸ ὁποῖον ἐκ πρώτης ὁμῆς δὲν μπορεῖ νὰ ἀποδῶσῃ παρὰ ὀλίγα κτηνοτροφικὰ προϊόντα, κρύπτει εἰς τοὺς κόλπους του ἀνεκτίμητους θησαυρούς.

Υπάρχουν ἐπίσης εἰς τὴν πε-

ριφέρειαν Κορυτσᾶς χαλκοῦχοι σιδηροπηρῖται περιέχοντες 3 γραμμάρια χρυσοῦ κατὰ τόννον μεταλλεύματος.

Τὸ κατ' ἐξοχὴν ὁμῶς πλούσιον ὄρυκτον τῆς Ἀλβανίας εἶναι τὸ πετρέλαιον, τὸ ὁποῖον ἡ Ἑλλάς στερεῖται παντελῶς.

Αἱ πετρελαιοφόροι πηγαὶ εὐρίσκονται ὀλίγον βορειότερον τοῦ Βερατίου πρὸς τὸ ὁποῖον σήμερον προελαύνει νικηφόρος ὁ ἑλληνικὸς στρατός, καὶ ἐπὶ τῆς κοιλάδος τοῦ Δεδόλη κατὰ μήκος τῶν κλιτύων ἐνὸς ὄρους.

Τὸ ἀσφαλτῶδες ἀκάθαρτον πε-

τρέλαιον τῶν πηγῶν αὐτῶν περιέχει 40% βενζίνη, μεγάλην ποσότητα ἀσφάλτου καὶ ἄλλα ὑποπάργωγα τοῦ πετρελαίου. Ἡ πετρελαιοφόρος ἔκτασις, ἡ ὁποία συντόμως θὰ περιελάβῃ εἰς τὴν κατοχὴν μας, κατέχει 700 ἑκτάρια καὶ ἀρίθμει 500 γεωτρυπητοὺς πύργους μετ' ἐπίσημον παραγωγήν 180 χιλιάδων περίπου τόνων.

Τὸ πολυτίμητον αὐτὸ προϊόν, τὸ ὁποῖον διὰ τοῦ Αὐλῶνος μετεφέρεται εἰς τὴν Ἰταλίαν, συντόμως θὰ περιελάβῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ θὰ καλύψῃ ἐξ ὁλοκλήρου τὰς ἀνάγκας τῆς εἰς ἀσφάλτον καὶ ἀκάθαρτον πετρέλαιον.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΙ Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

26^Η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Εὐαγγέλιον (Λουκᾶ ιθ' 1—10)

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ διήρχετο ὁ Ἰησοῦς τὴν Ἱερὺχ' καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι καλοῦμενος Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης, καὶ οὗτος ἦν πλούσιος, καὶ ἐζητεῖ ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστὶ, καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. Καὶ προσδραμὼν ἔμπροσθεν ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν, ἵνα ἴδῃ αὐτόν, ὅτι ἐκείνης ἔμελλε διέρχεσθαι. Καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς εἶδεν αὐτόν καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Ζακχαῖε, σπεύσας κατέβηθι· σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μείναι. Καὶ σπεύσας κατέβη, καὶ ὑπεδέξατο αὐτόν χαίρων. Καὶ ἰδόντες πάντες διεγόγγυζον λέγοντες ὅτι παρὰ ἀμαρτωλῶν ἀνδρὶ εἰσῆλθε καταλῦσαι. Σταθεῖς δὲ Ζακχαῖος εἶπε πρὸς τὸν Κύριον ἰδοὺ τὸ ἡμῶν ὅσον ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδωμι τοῖς πτωχοῖς, καὶ εἰ τινὸς τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς ὅτι σήμερον σωτήριον τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστίν. Ἦλθε γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός.

Ἀπόστολος (Α' Πρὸς Τιμόθεον δ' 9—15)

Τέκνον Τιμόθεε, πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος· εἰς τοῦτο γὰρ καὶ κοπιῶμεν καὶ δειδιζόμεθα, ὅτι ἡλικίκαμεν καὶ Θεῷ ζῶντι. ἐς ὅτι Σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων, μάλιστα πιστῶν.

Παράγγελλε ταῦτα καὶ δίδασκε. Μηδεὶς σου τῆς νεότητος καταφρονεῖται, ἀλλὰ τύπος γίνου τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πνεύματι, ἐν πίστει, ἐν ἀγνείᾳ. Ἐως ἔρχομαι, πρόσχε τῇ ἀναγνώσει, τῇ παρακλήσει, τῇ διδασκαλίᾳ. Μὴ ἀμέλει τοῦ ἐν σοὶ χαρίσματος, ὃ ἐδόθη σοὶ διὰ προφητείας μετὰ ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ προσευτέρου. Ταῦτα μελέτα, ἐν τούτοις ἴσθι, ἵνα σου ἡ προκοπὴ φανερά ᾖ ἐν πάντιν.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΕΣ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΕΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Ο ΘΕΟΛΟΓΟΣ

Ὁ Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνὸς εἶναι ἑνας ἀπ' τοὺς μεγάλους διδασκάλους τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἐνας ἀπ' τοὺς μεγάλους ἀγωνιστὰς τῆς Πίστεώς μας.

Ἐζησε στὴν ἐποχὴ πού ὁ Χριστιανισμός, βγαίνοντας ἀπ' τοὺς διωγμούς τῶν Ῥωμαίων αυτοκρατόρων, ἀντιμετώπιζε καινοῦργιους ἐχθρούς, τοὺς αἰρετικούς, πού προσπαθοῦσαν νὰ τοῦσους, νὰ διαστρέφουν καὶ σὸ τέλος νὰ ἐξαφανίσουν τὴν ἀληθινὴν, τὴν Ὁρθόδοξον πίστιν.

Καὶ ὅπως σὰν χρόνια τῶν διωγμῶν βρέθηκαν ἐκατομμύρια μαρτύρων, πού ὤψωναν ἀτρόμητοι τὸ ἀνάστημά τους μπροστὰ τοὺς Ῥωμαίους διωκτὰς, καὶ πῶ- τισαν μετὰ τὸ αἷμά τους τὸ δένδρο τῆς ἀγίας θρησκείας τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου, ἔτσι καὶ τώρα.

Βρέθηκαν οἱ μεγάλοι μαχηταί, οἱ φωτισμένοι διδασκαλοὶ, οἱ φωστήρες τῆς Ἐκκλησίας, πού μετὰ τοὺς ἐμπνευσμένους λόγους των καὶ τὰ σὰφά τους βιβλία, ἀνέκρουσαν τίς βέβηλες διδασκαλίες τῶν ἀπίστων.

Ἀνάμεσα λοιπὸν σ' αὐτοὺς λαμβάνει καὶ ἡ μορφή τοῦ Γρηγορίου.

Γεννήθηκε σ' ἑνα χωριὸν κοντὰ στὴ Ναζιανζὸν τῆς Καππαδοκίας. Προικισμένος μετὰ σπάνιας χάριτος, ἀφωσιώθηκε ἀπὸ μικρὸς στὰ γράμματα.

Διωδύσε γιὰ μάθησι. Σπούδασε στὴν Καίσαρεια τῆς Καππαδοκίας, ὕστερα στὴν Καίσαρεια τῆς Παλαιστίνης καὶ ὕστερα στὴν Ἀλεξάνδρεια, χρόνια πολλά. Μὰ δὲν τὸν ἱκανοποίησαν ὅσα εἶχε μάθει. Ἦθελε νὰ διδαχθῇ ἀκόμη περισσότερα. Κι' ἀποφασί- νασθ' ὅτι θὰ ἀφίκεται στὰς Ἀθήνας. Ἐδῶ στὰς Ἀθήνας τὰ χρόνια ἐκείνα ὑπάρ- χαν πάλι μεγάλες Σχολές. Ἐ-

σπούδασε φιλοσοφία καὶ ρητο- ρικὴ καὶ ἄλλες ἐπιστήμες. Ἐμεῖν στὰς Ἀθήνας κάπου ἐξή χρό- νια, μαζί μετὰ τὸ Μέγα Βασίλειο, πού τὸν εἶχε σάν ἀδελφόν.

Ὅταν ἦρθε πίσω στὴν πατρί- δα του, ἔμεινε λίγο ἐκεῖ, κι' ὕ- στερα πῆγε νὰ συναντήσῃ πάλι τὸν ἀγαπημένον φίλον του Βασι- λείου. Ὁ Βασίλειος ἔμεινε τότε σ' ἑνα ὄρασιον πατρικὸν τοῦ κτήμα- κοντὰ στὸν Εὐεῖνο Πόντο. Ἐκεῖ ἔμειναν ἀρκετὰ οἱ δύο φίλοι, ἀ- φωσιωμένοι στὸ Θεὸ καὶ μελετᾶ- ντας τὴν Ἁγίαν Γραφὴν καὶ τὴν θεο- λογικὴν ἐπιστήμην. Ἀργότερα γύ- ρισε στὴ Ναζιανζόν, ὅπου χειρο- τονήθηκε πρεσβύτερος.

Πέρασαν λίγα χρόνια, κι' ὁ Βασίλειος, πού ἐν τῷ μεταξύ εἶχε ἀνεβῇ στὸν Ἀρχιεπισκοπικὸν θρόνον τῆς Καίσαρειας, χειροτό- νησε τὸν Γρηγόριον ἐπίσκοπον σὲ μιὰ πόλιν, τὰ Σάσια. Ἀλλὰ ὁ Γρηγόριος, φύσις ἐρημικὴ, δὲν ἤ- θελε ν' ἀναμειχθῇ στὴν τὴν πόλιν τοῦ κόσμου. Γι' αὐτὸ σὲ λίγο ἐκίνη- σε γιὰ τὴ Σελεύκεια, κι' ἐκεῖ ἐ- ζήσε λίγα χρόνια σὲ μοναχί- ες. Προσευχόταν καὶ μελετοῦσε.

Ἀλλὰ ὅσο κι' ἂν ἡ ταπεινὴ του ψυχὴ ἀπέφευγε τὴν ἐπιδείξει, ἡ φημὴ τῆς σοφίας καὶ τῆς ἀρε- τῆς του εἶχε φτάσει παντοῦ. Καὶ τότε οἱ ὀρθόδοξοι χριστιανοὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐπέλεξε νὰ καὶ τὸν παρακάλεσαν θερμὰ νάρ- θῃ στὴν πρωτεύουσαν, γιὰ νὰ δι- δάξῃ καὶ νὰ φωτίσῃ τὸ λαόν. Ἦταν δύσκολα τότε τὰ χρόνια γιὰ τὴν Ὁρθοδοξίαν στὴν Πόλιν. Οἱ ἁ- ρετιανοί, φοβεροὶ αἰρετικοί, πού δὲν ἐπίστευαν στὴ θεότητα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐ- καναν θραδίαν.

Ὁ Γρηγόριος πού ἤφερε τὴν κατάστασιν, δὲν ἐδέχθη καθό- λου. Ἰσα-ἰσα αὐτὸν τὸν ἐκα-

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἶχε τόση πεποίθησι ὅτι τὸ κήρυγμα τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας ἦταν γι' αὐτόν ἡ μόνη σωτηρία. Ὡστε οὔτε τοὺς κόπους, οὔτε τὰς στερήσεις, οὔτε τοὺς κινδύνους, οὔτε τοὺς διω- γμούς, πού ἀδιάκοπα ἀντιμετώπιζε, λογάριαζε. Γι' αὐτὸ καὶ σπὸν πι- στὸ του μαθητὴ τὸν Τιμόθεον ἔγραψε: «εἰς τοῦτο καὶ κοπιῶμεν καὶ δνει- διζόμεθα ὅτι ἡλιζόμεν ἐπὶ Θεῷ ζῶντι».

Ἀπ' τὴν ἀλήθειαν τῆς χριστιανικῆς θρησκείας δὲν ἐνεπνεύσθη μόνον ὁ Παῦλος, ἀλλὰ ὁλοκλήρῳ μυριάδες ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν μετὰ τὴ δύ- ναμι τῆς πίστεώς τους σπὸν Σωτῆρα τῆς ἀνθρωπότητος ἔκαμαν πρά- ξεις πού προκαλοῦσαν τὸ θαυμασμό καὶ τὴν ἐκπλήξι. Μεγάλαι ἐκκλημα- τίαι καὶ κακοῦργοι μετὰ τὴ δύναμιν τοῦ Εὐαγγελίου κατὰρθωνσαν, ἀφού ἀπαρνήθηκαν τὸν παλαιὸν αὐτὸν τους, νὰ ζήσουν τὴν ὑπόλοιπην ζωὴν τους σάν ἅγιοι. Ἡ δύναμις τοῦ Εὐαγγελίου εἶναι ἐκείνη πού ἔκαμε ἀν-θρώπους μετὰ κολλοσιαίας περιουσίας νὰ τὰς διαθέσουν γιὰ τὴν ἀνακο- φιστὴν τῶν πτωχῶν καὶ ἀσθενῶν.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἶχε ἐκτιμήσει πολὺ τὰς ἀρετὰς τοῦ Τιμό- θεου καὶ γι' αὐτὸ τὸν ἐχειροτόνησε ἐπίσκοπον στὴν ἐκκλησίαν τῆς Ἐφέ- σου. Μετὰ τὴν χειροτονίαν ὁ Παῦλος δὲν ἐγκατέλειπε τὸν Τιμόθεον, ἀλλὰ, ἐκτός τῶν ἄλλων συστάσεων, τὸν ἔγραψε καὶ δύο ἐπιστολάς μέσα στὶς ὁποῖες τοῦ δίνει ἀπειρες συμβουλές.

Στὴν παρούσα περικοπὴ τῆς πρώτης μεταξύ τῶν ἄλλων λέγει πρὸς αὐτόν: «μὴ ἀμέλει τὸν ἐν σοὶ χαρίσματος, ὃ ἐδόθη σοί. Δηλαδὴ τοῦ ἔκαμε τὴν σύστασιν ὅτι εἶχε ὑποχρέωσις αὐτός ὁ ἐκλεκτός σου μαθητὴς νὰ μὴ ἀδιαφορῇ, καὶ νὰ φροντίζῃ διαρκῶς γιὰ τὸ χάρισμα πού τοῦ δόθηκε. Διότι μονάχα ἐπὶ θὰ μποροῦσε ὡς τὸ τέλος νὰ ἀνταποκριθῇ στὸ μεγάλο του ἔργο. Ἡ σύστασις ὅμως αὐτὴ τοῦ Παύλου πρὸς τὸν Τιμόθεον, δὲν εἶναι καὶ σύστασις γιὰ λόγους μας; Πῶς μπορεῖ κανεὶς νὰ προκοπῇ στὸ δρόμῳ τῆς ἀρετῆς δεικνύοντας ἀμέλεια καὶ ἀδιαφορία; Εἶναι, σήμερον πρὸ πάντων, τόσο δελεαστικὴς καὶ ἀπατηλὴς οἱ παγίδες τοῦ διαβόλου, ὥστε διατρέχομε τὸν κίνδυνον κάθε στιγμῇ, ἂν δεῖξωμε ἀμέλειαν στὸ χριστιανικὸν μας καθήκον, νὰ παραστρατήσωμε καὶ νὰ καταστραφώμε γιὰ πάντα».

Λοιπὸν ἂν πραγματικῶς θέλωμε νὰ σώσωμε τὸν ἑαυτὸν μας πρέπει τὰ παραπάνω λόγια τοῦ Παύλου πρὸς τὸν Τιμόθεον νὰ τὰ ἔχωμε διαρκῶς στὸ νοῦ μας. Ἀς προσπαθοῦμε ἔχοντας στὸ νοῦ μας τὸ «μὴ ἀμέλει» τοῦ Παύλου νὰ κάμωμε τὸν ἑαυτὸν μας ὅσο τὸ δυνατό πρὸς τὸ τέλος.

πρόσωπὸ τοῦ προκαλοῦσε τίς ἀν- τιζηλίας καὶ τὸν φθόνον τῶν ἄλ- λων, ἔσπευσε πρὸς ἡμᾶς νὰ παραι- τηθῇ. Ὁ πόθος του ἦταν νὰ ὑπε- ρεβῇ τὸν Χριστόν. Ὁ τρόπος καὶ ἡ θέσις δὲν τὸν ἐνοιαζαν. Ὁ σκοπὸς γιὰ τὸν ὁποῖον εἶχε ἐρ- θεῖ στὴν Κωνσταντινούπολιν, εἶχε ἐκτελεσθῇ. Ἡ Ὁρθοδοξία στηρί- χθηκε, νίκησε, ἐθριάμβευσε τώ- ρα. Ὅταν ἦρθε στὴν Πόλιν, οἱ ὀρθόδοξοι ἦσαν ἐλάττωτοι. Τώρα, φεγγόντας, ἀφῆν μυριάδες πι- στῶν, πού εἶχαν ἐλκύσθῃ μετὰ τὴν κήρυγμά του. Ἡ σκέψις αὐτὴ ἐγέμισε ἀπὸ χαρὰ τὴν μεγάλην ψυ- χὴ τοῦ Γρηγορίου. Ἀληθινὸς Χρι- στιανός, ἀνώτερος ἀπὸ ἀνθρώπι- νες ἀδυναμίες καὶ μικροφροδο- εἶες, ἀφωσιωμένος στὰ ὕψηλα ἱ- ερωτῆρια τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἀφῆν εὐχαρίστας τὸν Πατριαρχικὸν θρόνον καὶ γυρῆν στὴν πατρίδα του τὴν Ναζιανζόν.

Ἀπὸ τῆς στιγμῇ αὐτῇ ὡς τὴν ὥρην τοῦ θανάτου του ἀφωσιώ-θηκε ἀκόμη περισσότερο στὴν συγγραμμικὴν ἐργασίαν. Πολλὰ συγγράμματα του ἔχουν σωθῇ. Εἶναι γεμᾶτα ἀπὸ τὸ ἀρώμα τῆς εὐσεβείας, ἀκτινοβολοῦν σοφίαν καὶ δύναμιν. Ἐγραψε καὶ ποιή- ματα πάρα πολλά.

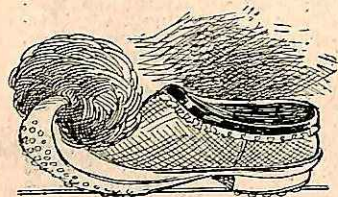
Εἶναι πολλὰ ἀπ' αὐτὰ ὑπέροχα λογιὰ καὶ ποιήματα μετὰ ἐμπνευ- σιᾶς χριστιανικῆς, καὶ εἶναι κρίμα πού μένουν ἀγνώστα στοὺς πολλούς.

Ὁ Γρηγόριος γεννήθηκε στὰ 329 καὶ πέθανε στὰ 390. Οἱ Χρι- στιανικὲς γενεαὶ τιμοῦν καὶ θὰ τιμοῦν τὸ ὄνομά του. Ἡ μορφή του θάναί σεβάσθη καὶ ὁ ὑπε- ρείκει πρὸς προσφῆρες στὴν Ὁρ- θοδοξίαν θὰ ἐγκωμιάζονται στοὺς αἰῶνες, καὶ δὲ ἔλκουν τὸ θαυ- μασμὸ ἀλλὰ καὶ τὴν εὐγνωμοσύ- νην κάθε πιστοῦ.

A. I. ΓΚΙΛΛΑΣ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΤΣΑΡΟΥΧΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΡΒΥΛΑΣ

Τά άρματα μάχης, όπως εΐς την επίσημον γλώσσαν λέγονται τὰ τάνκς, εΐναι εξέλιξις τών παλαιωτάτων άρμάτων πού είχαν από την μιά πλευρά και την άλλην μεγάλη δρέπανα και έσύροντο από άλογα. Τέτοια άρματα χρησιμοποιούν κυρίως οί Πέρσαι. Τά σημερινά άρματα εΐναι βενζινοκίνητα και πετρελαιοκίνητα. Χρησιμοποιούνται και πάλιν δι' επελάσεις.

Έν τούτοις τὰ τάνκς εΐς τόν σημερινόν πόλεμον της Άλβανίας ήχηστεύθησαν από τὸ τσαροῦχι και την άρβύλα των Έλλήνων. Άνήλθον εΐς ύψηλοτάτας κορυφάς και εύζωνοι και πεζοί, και τὰ Ιταλικά άρματα, πού εΐναι πολεμικές μηχανές της πεδιάδος, δέν κατάρθωσαν νά δράσουν.

Γνωρίζομεν έν τούτοις την εξέλιξιν των άρμάτων μάχης, χωρίς νά γνωρίζωμεν την εξέλιξιν του τσαροῦχιου και της άρβύλας πού έξεμηδένισαν τὰ Ιταλικά άρματα.

Τὸ εύζωνικό τσαροῦχι εΐναι από κόκκινο δέρμα και έχει στην άκρη μαύρη φούντα. Υπάρχουν τσαροῦχια και με κόκκινη φούντα και με φούντα άσπρη και γαλάζια τὰ παιδικά. Επίσης γίνονται και τσαροῦχια από μαυρο δέρμα. Τέλος υπάρχουν και τσαροῦχια χωρίς φούντες, με μύτες μεγάλες μυτερές πού στρέφονται πρὸς τὰ έπάνω, όπως αΐ πρῶροι των παληών καραβιών.

Τά τσαροῦχια με φούντες τὰ φορούν οί όρεινοί φουστανέλλοφοροι πληθυσμοί της Πελοποννήσου, της Ρούμελης, της Ήπειρου, της Θεσσαλίας και της βορείου Εύβοίας. Επίσης τὰ

φορούν εΐς την Δυτικήν Μακεδονίαν πολλοί όρεινοί και εΐς την άλλην Μακεδονίαν και την Θράκην οί νομάδες ποιμένες. Τὰ φορούν και εΐς την Κέρκυραν οί βρακοφόροι χωρικοί. Φαίνεται δε ότι τὸ έχουν πάρει από την άπέναντι Ήπειρον.

Τὸ τσαροῦχι χωρίς φούντα τὸ φορούν οί πεδινοί Ήπειρώται και οί πεδινοί Άλβανοί. Ο κάμπος έχει πολλή λάσπη και ή φούντα άχρηστεύεται. Η ψηλή τούναντιον μύτη, πού φθάνει τρία και τέσσερα δάχτυλα πάνω από τή γή, προφυλάσσει από τὰ νερά και από την λάσπη, και εΐναι πρακτικωτάτη.

Η Ιστορία της καταγωγής του τσαροῦχιου και της άρβύλας εΐναι επίκαιρος και ένδιαφέρουσα. Υπάρχει και τὸ γουρνοτσάρουχο, πού τὸ φορούν γενικῶς οί χωρικοί της Βαλκανικής και της Ρωσίας. Μάλιστα και εΐς την Ελλάδα μπορεί νά εΐπῃ κανείς ότι τὸ γουρνοτσάρουχο άπετέλει την συνήθη ύπόδησιν των χωρικών. Έν τούτοις τὸ τσαροῦχι με την φούντα δέν εΐναι εξέλιξις τού χωρικού τσαροῦχιου. Η καταγωγή του εΐναι άριστοκρατική. Εΐς τούς Ιπποτικούς χρόνους και εΐς τὸ Βυζάντιον και εΐς την Τουρκίαν οί άρχοντες και οί εύγενείς έφεραν παπούτσια από κόκκινο δέρμα. Τὸ κόκκινο χρώμα ήτο δείγμα άριστοκρατίας. Αΐ λσΐκαι τάξεις και οί δούλοι άπηγορεύετο νά φέρουν ρούχα ή παπούτσια έρυθροῦ χρώματος.

Από παλαιωτάτης εποχής, πού τὸ κόκκινον χρώμα των θαλασσίων κοχυλίων χρησιμοποιήθη ως βαφικὴ ύλη, και άπετέλεσε την πορφύρα ή τὸ πορφυρούν, ή λέξις πορφύρα ήτο συνυφασμένη με την άριστοκρατικότητα. Και εΐς την ύπόδησιν υπήρχε διάφορά. Οί άρχοντες και οί μεγιστάνες και οί εύγενείς

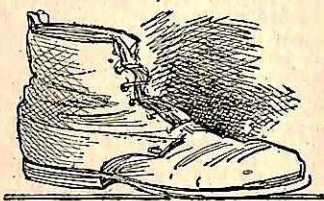
έφεραν ύψηλά υποδήματα, ένῳ ὁ λαός έβαζεν εύτελῆ από άκατέργαστον δέρμα γουρουνιού ή βοδιού πέδιλα. Αὐτή ή τάσις του ύψηλοῦ έρυθροχρώμου υποδήματος πού ήτο δείγμα άριστοκρατίας, έξεδηλοῦτο άχι μόνον όσον άφορᾷ τὸ ύψος πρὸς την κνήμην, άφού έφθαναν τὰ παπούτσια πολλὸ έπάνω από τὰ γόνατα, αλλά και πρὸς τὰ έμπρός. Υψώνετο ή μύτη του παπουτσιοῦ εΐς σημείον εύγενείας. Εΐκόνες Ιπποτών του μεσαιῶνος μᾶς δείχνουν παπούτσια πού έχουν μύτες ύψους πενήντα πόντων... Έπειδή όμως αὐτή ή μύτη δέν ήτο δυνατόν νά κρατηθῇ ὀρθή, γιατί ή ψηλή μύτη πέφτει, όπως και ή έπαρθείσα μύτη του Μουσολίνι, έδένετο με ένα κορδόνι, πού έφτανεν ως τόν μηρό. Άλλά τὸ ύψος δέν ήτο άρκετὸ μόνο για νά κάνη έντόπωσιν και προσετέθη ή φούντα.

Κατὰ την Έπανάστασιν του 1821 οί άρχηγοί του στρατοῦ των Έλλήνων έφόρουν μακράν φουστανέλλα και κόκκινα τσαροῦχια, χωρίς φούντα. Οί στρατιῶται έφεραν συνήθως κοντὴ φουστανέλλα και γουρνοτσάρουχα. Τὸ τσαροῦχι με την φούντα ελάχιστα ήτο τότε γνωστόν εΐς την νότιον Ελλάδα.

Άλλά εΐς τὰ Γιάννενα, πού επί αΐῶνας υπήρξαν τὸ άριστοκρατικόν και τὸ βιοτεχνικόν κέντρον μεγίστου μέρους της Ελλάδος, οί νέοι έσυνήθιζαν νά φορούν κόκκινα τσαροῦχια με φούντα. Η συνήθεια αὐτή επεκράτει και εΐς άλλα μέρη της Ήπειρου, γιατί τὰ τσαροῦχια αὐτὰ ήγοράζοντο από τὰ Γιάννενα, πού και σήμερα εΐναι μέγιστον κέντρον τσαρουχοποιίας. Βαθμηδόν από την Ήπειρο τὸ τσαροῦχι με την φούντα, ως δείγμα λεβεντιάς, διεδόθη εΐς όλην την Ελλάδα. Καθιερώθη εΐς τόν ελληνικόν στρατόν και

μένει σύμβολον της έλληνικής ανδρείας.

Τὸ ότι δὲ τὸ τσαροῦχι εΐναι δείγμα λεβεντιάς και εύγενείας και προήλθεν από τὰ κόκκινα άρχοντικά παπούτσια φαίνεται και από την λέξιν. Μπορεί νά θεωρηθῇ ότι τσαροῦχι σημαίνει τὸ τεταρχειμύενον ή κατειργασμένον δέρμα. Θά ελέγοντο τὰ κατειργασμένα δέρματα τάριχοι και επί τὸ δημοτικώτερον τσαροῦχια. Τὰ παπούτσια τούναντιόν, από άκατέργαστον δέρμα, ελέγοντο τσαρβούλια. Και σήμερα εΐς την Θράκην τὰ γουρνοτσάρουχα λέγονται τσαρβούλια ή τσερβούλια. Οί Βυζαντινοί τὰ είχαν εΐπῃ επί τὸ λογιώτερον σερβούλια και έθεώρουν την παραγωγή των εκ του σέρβους, δηλαδή του ύπηρέτου. Καί έδιδον την εξήγησιν σερβούλια — δουλικά υποδήματα, ή υποδήματα των Τριβαλῶν, δηλαδή των Σέρβων. Εΐναι όμως φανερόν ότι αΐ λέξεις σερβούλια, τσερβούλια και τσαρβούλια εΐναι αΐ ΐδια. Οί άρχαίοι Έλληνες έλεγαν τὰ πέδιλα τὰ κατεσκευασμένα από χονδρὸ άκατέργαστον δέρμα άρβύλας. Η λέξις έμεινε μέχρι σήμερα, διά νά χαρακτηρίσῃ τὰ στρατιωτικά πα-

πούτσια πού γίνονται από χονδρόν δέρμα.

Εΐναι λοιπόν τὰ σερβούλια των Βυζαντινῶν, τὰ τσερβούλια ή τσαρβούλια τὰ σημερινά της Θράκης, και αΐ άρβύλαι των άρχαίων Έλλήνων συγγενείς λέξεις. Σημαίνουν τὸ παπούδι από άκατέργαστον χονδρὸ δέρμα, ένῳ τὸ τσαροῦχι σημαίνει τὸ παπούδι από κατειργασμένο δέρμα.

Κ. Φαλταίτης

Τὸ Κατόρθωμα του Λοχία...

—Έχετε έδω πολὺ στρατό;

—Αμέτρητο! εΐπεν ὁ λοχίας. Έσεΐς δέν εΐσθε τίποτε μπροστά στον έλληικό στρατό, πού εΐναι άντίκου. Δέν θά μείνῃ κανείς από σας!

Μύρια έπεισόδια του σημερινού πολέμου μᾶς δείχνουν τόν ήρωισμό και την αὐτοθυσία, μᾶ και την έξυπνη πρωτοβουλία του Έλληνα στρατιώτη. Ένα ανάμεσα σ' αὐτὰ εΐναι και τούτο πού θά διηγηθούμε έδῶ. Εΐναι τὸ κατόρθωμα ενός λοχία του στρατοῦ μας, πού πιάσθηκε αΐχμάλωτος από τούς Ιταλούς και όμως κατάφερε νά δραπέτευση και γυρίζοντας στο λόχο του νά δώσῃ πλήρη εΐκόνα των θέσεων και της προετοιμασίας του έχθρου.

Ο ήρωας αὐτοῦ του άφαντάστου κατόρθωματος εΐναι ὁ λοχίας Γεώργιος Ψύχας από τὰ Γιάννενα. Για νά κατορθώσῃ όμως αὐτὴ τὴ μοναδική άνδραγαθία, έλασθεν όχτὼ τραύματα! Από τὸ μέτωπο τόν έφεραν στην Άθήνα για νά θεραπευθῇ. Καί μόλις κάπως έκαλλιτέρευε έφυγε πάλιν για τὸ μέτωπο, όπου τώρα εξακολουθεΐ νά πολεμᾷ...

Στὸ διάστημα της έδῶ διαμονῆς του ὁ ήρωϊκός λοχίας μού διηγήθηκε τὸ τολμηρό του κατόρθωμα με τις λεπτομέρειές του. Καί σας τὸ διηγούμαι με συντομία:

Αφού ὁ στρατός μας έπολέμησε με τούς Ιταλούς στη Βήσανη, στη Ζαράβινα και στον Αΐ-Λιά του Δελβανάκιου, ὁ έχθρος έγκατέλειψε τὰς θέσεις του και κατέφυγε μέσα στο πυκνὸ δάσος της Μπούνας. Ο λόχος του λοχία μας από τὴ Βήσανη προχώρησε στο βουνὸ της Βοστίνας με διεύθυνσι στο Άργυρόκαστρο. Έπροχωροῦσε άριστερά από τὸ Δολὸ κι' ένα τάγμα δεξιά της Βοστίνας. Δέν ήξεραν όμως ότι ὁ έχθρος ήταν άχωρωμένος στο δάσος της Μπούνας.

Ο ήρωϊκός λοχίας επήρε τότε μίαν έγγραφη διαταγή για τὸ τάγμα πού πήγαινε δεξιά, για νά κλινῇ λίγο άριστερά και νά προχωρήσῃ 5-6 χιλίόμετρα στην κορφή του βουνου και νά κατεβῇ στο χωριὸ Πατικάτες, μισή ώρα από τὸ δάσος της Μπούνας. Πήρε τὴ διαταγή τὴ νύχτα και ξεκίνησε, μᾶ στο δρόμο, μεταξύ Δολο και Βοστίνας, κοντὰ σ' ένα ποτάμι, έπese στα χέρια μιάς Ιταλικῆς περιπόλου. Τὴν έγγραφη διαταγή την έμάσπese και την έξαφάνισε. Σε λίγο ή περίπολος τόν παρουσίασε σ' ένα Ιταλὸ λοχαγὸ, πού ήξεραν ελληνικά. Έκεῖ τόν έδειραν άγρια για νά μαρτυρήσῃ και κατόπιν τόν έπλησίασαν ὁ Ιταλός λοχαγός και τόν έρώτησε:

Ο λοχίας τὰ έλεγεν έπίτηδες για νά τρομάξῃ τόν λοχαγὸ, ένῳ ὁ άντικρὸ δικός μας στρατός ήταν σχετικὰ λίγος. Ο λοχαγός, δταν άκουσεν αὐτὰ, έχαστοῦκισε βάνασα τὸ λοχία και τόν έθρισε χυδαία. Έπειτα έρώτησε:

—Εΐσθε έδῶ πολλὰ τμήματα;

—Πέντε μεραρχίες! εΐπεν ὁ λοχίας και άράδιασε φανταστικούς αριθμούς μεραρχιών...

Έπειτ' από αὐτὴ την άνακρισι, τόν εκράτησαν εκεί, όπου τόν φρουροῦσαν Ιταλοί στρατιῶτες. Ο δικός μας στρατός ήταν 700 μέτρα μακριά, στο άντικρὸ ὕψωμα, μᾶ δέν έφριχνε.

Τότε ὁ λοχίας έζήτησεν από τούς στρατιῶτες πού τόν έφύλαγαν νά πῇ για σωματική του άνάγκη. Πῆγε πίσω από ένα δένδρο και τῶσπase σερινόμενος. Έφτασε εΐτσι στο ποτάμι και κατόπι πέρασε στις δικές μας προφυλάκες. Πῆγε άμέσως στο λοχαγὸ του.

—Με πιάσανε, του εΐπε, μᾶ τούς έφυγα.

—Τὴν πήγες τὴν διαταγή; ρώτησε ὁ λοχαγός.

—Οχι, τὴν κατέστρεψα. Καλά. Πές μας τώρα τί έχουνε και πῶς εΐναι άχωρωμένοι.

Ο λοχίας τότε περιέγραψε στο λοχαγὸ του πού είχαν οί έχθροί τηλεβόλα, πού είχαν πολυβόλα, πού είχαν όλυμους, πόσοι ήσαν κλπ. Αφού έδωσαν όλες τις πληροφορίες, ὁ λοχαγός του του εΐπε:

—Τώρα νά φύγῃς πάλι και νά μὴ τούς πῇς ότι έφυγες.

—Ναί. Θά φύγω, εΐπε ὁ ήρωϊκός λοχίας με πεποίθησι, άν και ήξερε πόσον αὐτὸ ήταν επικίνδυνο.

Σερνόμενος πάλι μέσα στο σκοτάδι, γύρισε ὁ λοχίας κοντὰ στο δένδρο. Οί Ιταλοί τόν υπεδέχθησαν με βρισίες. Καί αὐτὸς με νοήματα τούς έκαμε νά καταλάβουν ότι δέν άπομακρύνθηκε από κεΐ. Έκεῖνοι τόν επήραν πάλι κοντὰ τους. Δέν είχαν καταλάβει ότι έφυγε. Εΐχε λείπει μονάχα μισή ώρα.

Αρχισε σὲ μερικές ώρες ή έπίθεσι του στρατοῦ μας με πυροβόλα και με πεζικό. Τρεΐς μέρες γίνονταν προετοιμαστική έπίθεσι και τὴν τετάρτη γενική. Τὴν τρίτη μέρα της έπίθεσως, καθὼς οί Ιταλοί έφύλαγαν τόν λοχία, είχαν πλάι τους και μερικές χει-

ροδομίδες. Ήταν 4 στρατιῶτες. Αὐτὸς με τρόπο επήρε μίαν χειροβομβίδα και τὴν εκρυψε. Καί τὴν άλλη μέρα τούς εΐπε πῶς θέλει τάχα νά πάῃ για φυσική του άνάγκη. Τόν άφησαν. Καί κείνος, μόλις πῆγε σὲ μικρὴ άπόστασι, τούς άμόλησε τὴ χειροβομβίδα! Έπese τότε κι' οί τέσσερες. Νεκροὶ τάχα ή τραυματισμένοι; Δέν ξέρομε.

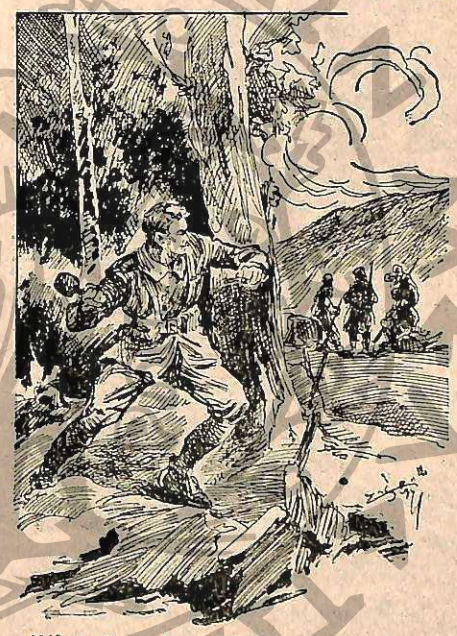
Στὸ μεταξύ ὁ λοχίας τῶσπase πάλι. Ήξερε τὸ έδαφος καλά. Στὸ δρόμο του βρῆκε μίαν καλύβα κι' έχώθηκε μέσα. Μᾶ έπese πλάι στην καλύβα μίαν Ιταλικὴ δβίδα και τόν έτραυματίσεν. Έτσι έφυγεν από κεΐ. Ήταν 5 ή ώρα πρωΐ. Ακόμη ήταν σκοτάδι... Καί τότε έφριξαν οί δικοί μας στρατιῶτες. Τόν έτραυματίσαν κι' αὐτοί. Έπese κάτω κι' έμεινε άκίνητος. Σε λίγο τόν ευρήκαν Έλληνες στρατιῶτες, κι' εΐπαν:

—Ένας δικός μας σκοτωμένος...

—Οχι, εΐπεν αὐτός. Έλληνας εΐμαι, μᾶ εΐμαι μονάχα τραυματισμένος. Τόν πήγαν τότε στο σύνταγμα του. Ο γιατρός του περιποιήθηκε τὰ τραύματα. Ήταν κτυπημένος στο πόδι από τις σφαίρες και στα πλευρά από θραύσμα της δβίδας... Μᾶ δέν επήγε σὲ νοσοκομεΐο. Αφού του έδεσαν τὰ τραύματα προχώρησε μαζί με τὸ λόχο του και κατεδίωξε τούς Ιταλούς και πολέμησε στους Πατικάτες. Σ' αὐτὴ την έπίθεσι επήρε δύο τραύματα πάλι στο άριστερό χέρι από πολυβόλο και άλλο από όλυμ... Μᾶ πάλι επροχωροῦσε. Πολέμησε πάλι στην Ντεμπράβιστα και πήρε κεΐ άλλα δύο διαμερη τραύματα στα πόδια. Συνολικά εΐχε λάθει 8 τραύματα! Δέν μπορούσε πιά νά περπατήσῃ... Τόν μετέφεραν σὲ όρεινὸ χειρουργεΐο και τόν περιποιήθηκαν. Κατόπιν πῆγε σὲ νοσοκομεΐα στα Γιάννενα, στην Άρτα και τέλος στην Άθήνα.

Τώρα εΐναι καλλίτερα. Μᾶ ξαναγύρισε στο μέτωπο της Άλβανίας. Πολεμᾷ πάλι στην πρώτη γραμμὴ. Πιστεύει πῶς έχει καθῆκον νά πολεμήσῃ ως τὸ τέλος του πολέμου.

Φ. Γιοφύλλης

Μόλις πῆγε σὲ μικρὴ άπόστασι άμόλησε τὴ χειροβομβίδα!

49.

(Συνέχεια)

“Αρχισαν οι έτοιμασίες. Μιά μέρα του ‘Απρίλη κίνησαν νοτιοανατολικά ο στρατός, πέρασε τη Σογδιανή, τη Βακτριανή, έφτασε στα σύνορα των ‘Ινδιών, ανάμεσα σε δυο πανύψηλα βουνά. Από κει μπήκε στις ‘Ινδίες.

Είκοσι τέσσερις ‘Ινδοί και ήγεμονική οικογένεια περίμεναν να οδηγήσουν τον ‘Αλέξανδρο. Μαζί τους είχαν φέρει δώρο στον ‘Ελληνα βασιλιά είκοσι τέσσερις πολεμικούς ελέφαντες.

Κατάπληξι έκαμαν στους ‘Ελληνες τα πανύψηλα αυτά ζώα, που πρώτη φορά έβλεπαν. Κοίταζαν με θαυμασμό τους φοβερούς χαυλιόδοντες, την προβοσκίδα, τα μικρά έξυπνα μάτια, το σκληρό ζαρωμένο πετσί.

— Τι χώρα είναι τούτη! Έλεγαν μεταξύ τους οι στρατιώτες με έλαφρό φόβο. Κοίταξε τι θεριά γεννοβολάει! Ο ‘Αλέξανδρος πριν διαβή τα σύνορα των ‘Ινδιών πρόσφερε μεγάλες θυσίες στην ‘Αθηνά.

— Ω θεά της σοφίας, είπε, μπαίνουμε σε μία χώρα που φημίζεται για τους σοφούς της. Νίκησέ τους! Είσαι το άγνο φώς της ‘Ελλάδας, φώτισέ τους! Πάρε την άπισία σου, σήκωσε το κοντάρι σου κι έμπα μπροστά, ω Στρατηγίνα!

Πέρασαν τις πόρτες των ‘Ινδιών, μπήκαν σε μία πλούσια πεδιάδα, όπου έτρεχε ήσυχια, μεγαλοπρεπής, ο ‘Ινδός ποταμός. Ο βασιλιάς που είχε στείλει τους δυο πρέσβεις έτρεξε να υποδεχτή τον ‘Αλέξανδρο. Φορούσε στο δάχτυλο το χρυσό δαχτυλίδι που του είχε στείλει ο ‘Αλέξανδρος δώρο. Πέρασαν το βασιλείο του γρήγορα χωρίς κανέναν να τους αντισταθή. Στα σύνορα ο ‘Ινδός βασιλιάς είπε στον ‘Αλέξανδρο.

— Βασιλιά μου, απεδώ αρχίζει η χώρα του έχθρου. Έχε το νου σου! Υπάρχουν κάτι γυμνοί γέροι άσκητές, άγιοι. Αυτούς να φοβάσαι. Έχουν μεγάλη δύναμη κι ο λαός τους ακούει. Μην τους πειράξεις! Πιάσε τους με το καλό.

— Πώς λένε το βασιλιά τους; ρώτησε ο ‘Αλέξανδρος.

— Πάρο.

— Τι άνθρωπος είναι;

— Καλός και γενναίος, μα περήφανος. Έχει πολύ στρατό, πολλά άλογα, πολλούς ελέφαντες. Έχε το νου σου, είπε, προσκύνησε τον ‘Αλέξανδρο και τραβήχτηκε πίσω στο βασιλείο του.

Κ ε φ. 66.

Τα ξημερώματα έμπαιναν στο βασίλειο του μεγάλου αντίπαλου, στη χώρα του βασιλιά Πάρου. Είχε αρχί-

σει να βρέχει με τόση δύναμη, που σε λίγες στιγμές το χώμα είχε γίνει λάσπη κι ο στρατός με δυσκολία προχωρούσε. Βροντές, άστραπές, τὰ δέντρα χτυπιούνταν με βία, σὰ νάθελαν να ξεριζωθούν. Κι’ ακούγονταν από μακριά η βουή του μεγάλου ποταμού ‘Υδάστη που κατέβαινε αφρίζοντας από τὰ βουνά.

Είχαν αρχίσει οι μεγάλες βροχές που κρατούν στις ‘Ινδίες τρείς μήνες. Ο ‘Ινδός βασιλιάς είχε στρατοπεδέψει στην αντίκρουνη όχθη του ‘Υδάστη με πολλές χιλιάδες πεζούς και καθάλαρδες, με διακόσιους πολεμικούς ελέφαντες και τριακόσια πολεμικά άμάξια. Ήταν εύχαριστημένος.

— Με τέτοιες βροχές, έλεγε, πώς θα μπορέση ο περίφημος αυτός ‘Αλέξανδρος να περάση το ποτάμι; Θα πνιγί!

Ο ‘Αλέξανδρος όμως έδινε κουράγιο στους άντρες του και τους φώναζε:

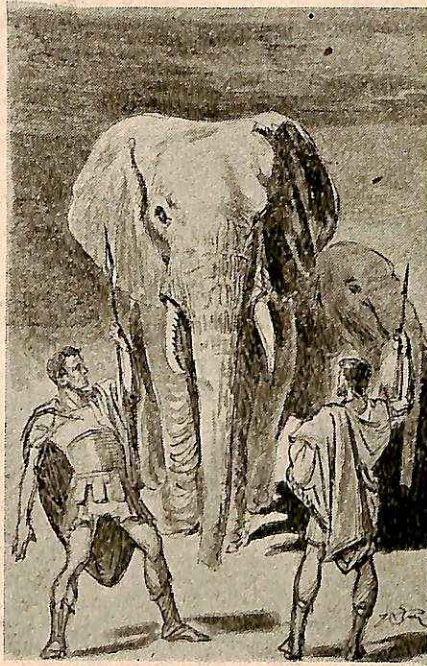
— Είναι ντροπή να μάς νικήσουν οι βροχές! Εμπρός!

Λασπωμένοι, μουσκίδι, έφτασαν τέλος στην όχθη του ποταμού. Ο ‘Υδάστης είχε φουσκώσει, τὰ νερά του κατέβαιναν σάν κύματα τρικυμισμένα.

— Αδύνατον να περάσουμε! ψιθύρισε ο Πτολεμαίος.

— Τίποτα δεν είναι αδύνατον! αποκρίθηκε ο ‘Αλέξανδρος. Δεν τὸ κατάλαβες ακόμα, Πτολεμαίε;

Φώναξε τὸν Κρατερό.

Κοίταξαν με θαυμασμό τους φοβερούς χαυλιόδοντες...

— Εσύ να σταθής εδώ με το στρατό, τὸ εἶπε. Θὰ διατάξης να σημαίνουν τις σάλπιγγες, θὰ προσηγορευθῶνται έτοιμάς να έπιτεθῶν, πότε σ’ ένα μέρος πότε σ’ άλλο. Να ξεγελάσης τὸν έχθρο. ‘Ωστόσο ἐγὼ με πέντε χιλιάδες καθάλαρδες κ’ έφτά χιλιάδες πεζούς θὰ κοιτάξω να βρῶ κάποιο ανάσθα μέρος του ποταμού να περάσω χωρίς να με καταλάβουν. Και εσφινικά θ’ αρχίσω τὴν έπίβησι. Και τότε εσύ να τρέξης να κυκλώσουμε τὸ στρατό τους.

— Στις διαταγές σου, βασιλιά ‘Αλέξανδρε, εἶπε ο Κρατερός. Δύσκολο έργο...

— Δύσκολο, ναί, αποκρίθηκε ο ‘Αλέξανδρος. Δεν παρακαλᾷς; ‘Ετσι η δόξα θᾶναι μεγαλύτηρ.

Πῆρε ἅμα βράδυνε τους πὺ ἐκλεκτούς συντρόφους και κίνησε πρὸς τὸ νῆτο να βρῇ ανάσθα μέρος να περάση τὸ ποτάμι.

“Εβρεχε, κατακλυσμός. ‘Η νύχτα ἦταν σκοτεινή. Δεν διέκριναν τίποτα. Μονάχα ἀπέναντι οἱ ἀναρίθμητες φωτιές στο έχθρικό στρατόπεδο. ‘Απᾶνωτοί κεραυνοί έπεφταν. Πολλοί στρατιώτες χτυπήθηκαν από τους κεραυνούς και σωριάστηκαν κάτω νεκροί. Ο ‘Ηφαιστίαν πῆγαινε δίπλα στον ‘Αλέξανδρο. Μιά στιγμή ο Στέφανος άκουσε τὸν ‘Αλέξανδρο να λήη γελώντας:

— Να μ’ έβλεπαν τώρα οἱ ‘Αθηναῖοι θὰ καταλάβαιναν τι υποφέρω για τὸ χατήρι τους!

Εἶχε θυμηθῇ τὴν ‘Αθῆνα, γιατί τὴν πολιτεία αὐτὴ θεωρούσε πάντα τὸ κέντρο του έλληνικού πολιτισμοῦ. Και για τὸν έλληνικό αὐτόν πολιτισμό εἶχε φτάσει ἔως ἐδῶ, σὴν ἄκρα του κόσμου.

Δεν εἶχε ακόμα ξημερώσει όταν ἀνακάλυψαν ένα μέρος όπου ο ποταμός γαλήνευε λίγο κι ἦταν ανάσθατος.

— Εδῶ! πρόσταξε ο ‘Αλέξανδρος. Μπήκαν μέσα στα νερά, μα τὸ ρέμα ἦταν δυνατό, ἄνθρωποι κι’ ἄλογα κινδύνεψαν. Πολλοί παρασύρθηκαν από τὰ νερά και πνίγηκαν! μα οἱ ἄλλοι πέρασαν, βρεμένοι ὡς τὸ κόκκαλο.

“Αρχισε να ξημερώνη. ‘Η βροχή εἶχε σταματήσει λίγο. Κατάκοποι, εξαγρυπνημένοι, μουσκεμένοι, οἱ στρατιώτες του ‘Αλέξανδρου προχωρούσαν μέσα στις λάσπες. Στις πρώτες αχτίδες τῆς αὐγῆς οἱ έχθροί διέκριναν τους ‘Ελληνες που εἶχαν ἐτσι διαβῇ τὸ ποτάμι και προχωρούσαν.

— Πόσοι είναι; ρώτησε ο Πάρος.

— Λίγοι. Δέκα ὡς δώδεκα χιλιάδες.

— Κι’ ο ἄλλος στρατός;

— Είναι ακόμα ἀπέναντι.

— Τότε δεν ἀξίζει τὸν κόπο να μεταποιστῇ ὅλος ο στρατός μας.

(‘Ακολουθεῖ)

ΤΩΝ ΙΤΑΛΩΝ ΤΟ ΦΡΟΥΡΙΟ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

“Εκαίετο τὸ μέτωπο και έτρεμεν ο τόπος από τὼν κανονιῶν τους βρόντους.

Γάλλοι, Σέρβοι και ‘Ελληνες ἐμάχοντο γερά, μήνες τώρα, ἐκεῖ ἅπανα, με τὼν Βουλγάρων τῇ φωτιά και τους πάγους του χειμῶνα.

Πίσω από αὐτούς, μακριά από «τὸ πεδῖον τὼν ἐπιχει-

“Ο Κολονέλλος πῆγαινε ἐκεῖ, κάθε πρωί και μεσημέρι...

ρήσεων», χωρίς να ἴδουν τὸν ποταμό, εἶχαν στρατοπεδεύσει και οἱ ‘Ιταλοί, κοντὰ σ’ ένα μεγαλοχώρι, όπου περνούσαν τὰς ἡμέρας των λουστράροντες τις μπότες των, γυαλίζοντες τὸν σπαθῖόν τους τις λαβές, σὺν ῥώνοντες τὰ πανταλόνια τους ἢ ρουφῶντες ἡδονικῶς τὰ... μακαρόνια!

Μονορροϋφι!... — Γλούπι! Και τὸ μακαρόνι γλυτρούσε κι’ ἐπετυλίσσετο, σάν τανία κινηματογράφου, από τῇ γαστέρα και στο στομάχι τους...

Τί ἔκαναν τὸσον καιρὸ ἐκεῖ;

Γιορτές και προπαγάνδα! Γιορτές για νίκες στο... ‘Ιταλικὸ τὸ μέτωπο, νίκες ἀγνωστες στον ἄλλο κόσμο, νίκες ὑπὸ ἐχεμύθειαν για τοὺς συμμάχους των και ἄνυπαρκτες για τοὺς ἐχθρούς των, ὡς ἡ «κάταλη» ‘Αργυροκάστρου τῆς Βορείου ‘Ηπείρου, που κατόπιν συνεννοήσεως με τοὺς συμμάχους εἶχεν ἐκκενώσει ο ἑλληνικός στρατός.

Τότε, κατὰ τὰς ἐορτὰς αὐτάς, μαζεύνονταν και φωνάζαν ὅλοι, σάν γαλιά, ἐνῶ κάποιοι μουςτακαλῆς

ἀνώτερος τοὺς προσφώνουσε καταλλήλως. “Ω δόξες, τότε, που σωριάζονταν, ὡ ἀπειλές και μεγαλεία!..

Δεξίωσις κατόπιν και δόστου ἢ μουσική τὴν «Καμπάνα του Σάν-Τζιούστου»!

Καὶ όταν δεν εἶχανε γιορτές, κάναν προπαγάνδα κατὰ τὼν ‘Ελλήνων. Μιλούσανε για αὐτόνομα κρατίδια, ἐκεῖ, ὑπὸ τὴν ὕψηλὴν τῆς ‘Ιταλίας προστασίαν, για δικαιώματα Βουλγάρων, Τούρκων, Ρουμανιζόντων Βλάχων, ‘Αλβανῶν και Γύφτων και μόνον οἱ ‘Ελληνες δεν εἶχανε δικαίωμα να σταθῶν πουθενά εἰς τὴν Χερσόνησον του Αἰμου!

Παντοῦ, όπου περνούσαν, καταργούσαν τὰς ‘Ελληνικὰς ἀρχὰς για τὰς ἀντικαταστήσουν από ἐντοπίους και μοίραζαν κινῶν, φάρμακα, τροφὰς, ἔδιναν ἱατρική βοήθεια, σὲ ὅλους δσους δεν μιλούσαν ‘Ελληνικά!...

“Ετσι περνούσαν ἀγλαές και γεμάτες δόξες καί... ἀσφάλεια ἢ ἡμέρες, όταν ο Κολονέλλος ἀποφάσισε να δράση, ὅχι μοναχὰ με λόγια και μακαρονάδες, ἀλλὰ, ὡπωσδήποτε, κάπως πολεμικώτερον...

Κι’ ἐφκίασεν ένα προχωμα, ἅπανα σ’ ένα λοφίσκον του χωρίου, με πέτρες και με κοφίνια και σακκιά γεμάτα από χῶμα. “Εκεῖ δὲ ἅπανα ἀνέβαινε κάθε πρωί και μεσημέρι και ἐπισκοποῦσε.

“Επισκοποῦσε, τί;

— Τις «γκάλιες» (καρκαξές) που πετᾶνε, ἔλεγαν οἱ χωρικοί, γιατί τὸ μέτωπον και ο έχθρὸς ἦταν τὸσον μακριά, που μόλις ἀκουγότανε ο γδοῦπος και ο τρανταγμός των κανονιῶν μοναχὰ.

“Επειδὴ ὅμως ἐπρόκειτο για ἔργα στρατιωτικά και κυρίως «για τὴν οχύρωσιν τῆς χώρας» κανεὶς δεν εἶχε τὴν περιέργειαν να ἀνέβῃ και να ἴδῃ, και ἐτσι «τὸ φρούριον τὼν ‘Ιταλῶν», ὅπως τὸ λέγανε οἱ χωρικοί, και τὰ ἀνεβοκατεβασματα του Κολονέλλου, μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης, εἶχαν μείνει πολεμικὸ μυστήριον...

Οὕτως εἶχανε τὰ πράγματα, όταν ἀνηγγέλθη και

κάποια πραγματική, φαίνεται, νίκη από τὸ ‘Ιταλικὸ τὸ μέτωπο και για τὸ αὐτὸ ἀπεφασίσθη να ἐορτασθῇ πανηγυρικώτερον, από τις ἄλλες νίκες, τίς... ἀνυπαρκτες!

“Εκλήθη, λοιπόν, να μετᾶσῃ ὅλο τὸ χωριὸ και ἔγιναν λατινικὲς δοξολογίες, ἐστρώθησαν ἀπέραντα τραπέζια για ὅλους, ἐδόθηκε «κινζάνο» για ὀρεκτικὸ και ἔπειτα κρασί ἐν ἀφθονία. Λόγοι ὑπὲρ τῆς ‘Ιταλίας και του μεγαλείου τῆς ἐξεφωνήθησαν, μεταφράζοντας του κ. Κιορχανέ, ἐνὸς φραγκολεβαντίνου, ἀντεφώνησαν ο Πρόεδρος, ἐκφράσας τὰ συγχαρητήρια τῆς Κοινότητος πρὸς τοὺς «ἡρώας αὐτούς», τοὺς ὁποίους τὸσον καιρὸ, τώρα ἐκεῖ, οἱ χωρικοί θαυμάζουν, εὐχήθει εἰς τὸ τέλος — «ἴσως με κάποια εἰρωνία» — ὅπως τὸ «φρούριον τὼν ‘Ιταλῶν», που στολίζει τὸ χωριὸ τους, γίνῃ τὸ κέντρον και ἡ ἀπαρχὴ τῆς Μεγάλης ‘Ιταλίας, και πηγὴ και ἀφετηρία δόξης και κατορθωμάτων του γενναιοτάτου ‘Ιταλικού στρατοῦ...

Κατόπιν ὅλων αὐτῶν, λοιπόν, τὼν θαυμασῶν και τὼν κατορθωμάτων, ἐμπρὸς εἰς τὴν λαμπρότητα αὐτὴν του ‘Ιταλικού του μεγαλείου, ο Κολονέλλος εὐρήκε τὴν στιγμήν κατάλληλον να κάμῃ τὴν ἀπὸ καιροῦ ἐτοιμὴν, ἀλλὰ ὑποκρυπτομένην πρότασιν:

«Νὰ ἀποκηρύξουν οἱ κάτοικοι τὸ ‘Ελληνικὸν Κράτος και να ζητήσουν για τὸν τόπον των τὴν ‘Ιταλικὴν προστασίαν».

— Μὰ πῶς, εἶπαν ἐκπληκτοὶ οἱ χωρικοί, ἀφοῦ εἰμεθα ‘Ελληνες!

— Σήμερα δεν κυττάζουμε αὐτὲς τις κουταμάρες!... Σήμερα ο κόσμος κυττάει τὸ συμφέρον του. ‘Η ‘Ελλάδα εἶναι μικρὴ, φτωχὴ κι’ ἀδύνατη, ἐνῶ ἡ ‘Ιταλία εἶναι μεγάλη δύναμις και ἰσχυρά... Τί ἔχετε να ἰδῆτε από τὴν ‘Ελλάδα;

— “Επειδὴ τὰ γονικά μας εἶναι φτωχὰ, να τὰ περιφρονήσουμε; Εἶπαν οἱ χωρικοί.

Και διεκόπησαν αἱ σχέσεις!

“Από τότε ἀρχισαν τὰ βάσανα τὼν κατοίκων. ‘Αγχαρεῖς, ἐπιτάξεις, προ-

κλήσεις εἰς ἀνάκρισιν για κάθε φύλλου πήδημα, ἀπαγόρευσις κυκλοφορίας τὼν κατοίκων, δυσκολίες για να μετασθῇ κανένας πουθενά, κατάληψις σχολείων και νᾶων, όπου οἱ ‘Ιταλοί, τὰ βράδυ, ἀνάβαν τοὺς πολυελέους και ξημερώνανε χορεύοντες!... Λαχανικά, γάλατα, αὐγά, πρόβατα, γίδια, κόττες, χοῖροι, π...νοὶ, ἐπετάσσοντο για τὰς ἀνάγκας του ‘Ιταλικού στρατοῦ. Πεινούσαν οἱ χωρικοί, κοντεύαν να ψοφήσουν και τὰ ζῶα. Και τὸ χορτάρι και τὸ ἄχυρο και ο σάνος ἐπετάσσοντο ἀκόμα για τὰ ὑποζύγια του ‘Ιταλικού στρατοῦ.

Οἱ ἄνθρωποι ἤρθαν σε ἀπόγνωσι.

Τέλος, μετὰ πολλὰ, ἔγινε σύσκεψις τὼν γέρων του χωριοῦ «περὶ του πῶς θε να γλυτώσουν από τὸ κακό όπου τοὺς βρῆκε!». “Ελεγον γνώμες και ὑπεδείκνυαν τρόπους ἀρκετούς, ἀλλὰ κανέναν δεν φαίνονταν τελεσφόρος. Τέλος σηκώθηκε και ο Μῆτρος Ζάννος, ἀρχαῖος κεχαγιάς και γέρος, τώρα, ογδοητάρης, μ’ ένα κεφάλι μεγάλο και τετράγωνο, κάτασπρο από

“Ο Πρόεδρος ἐξεφράσε τὰ συγχαρητήρια του...

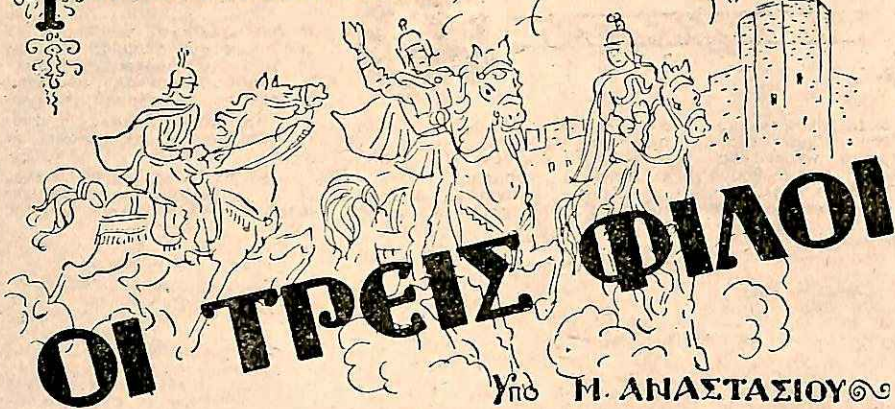
λευκά μαλλιά, σάν βράχος σκεπασμένος από χιόνια.

— Οὔτε με τὴν πέννα, οὔτε με τὴν ψευτοπολιτική, οὔτε με ἀναφορὰς θὰ ἐκολλήσουμε τὰ τοιμπούρια από τὸ χωριὸ μας!... Μ’ ένα μοναχὰ τρόπο θὰ τοὺς

(Συνέχεια σὴ σελίδα 456)

1) Η Α. Β. Υ. Πριγκίπισσα Φρειδερίκη εμπροσθεν του Στρατηγείου μετά την ειδησιν της πτώσεως της Κλεισούρας. 2) Η μουσική μπάντα Ε.Ο.Ν. εμπροσθεν του Πανεπιστημίου κατά τον εορτασμόν της πτώσεως της Κλεισούρας. 3) Αλβανική οικογένεια επιστρέφουσα εις το χωρίον της μετά την κατάληψιν του από τόν γενναίον στρατόν μας. 4) Οί γενναίοι μας στρατιώται βαδίζοντες επάνω στο χιόνι πορεύονται προς την μάχην. 5) Μία από τας πολλές εξορμήσεις τών φανταρών μας διά της... βαρβάρου λογχής! 6) Μία άλλη εξέδρησις τών γενναίων μας. 7) Στρατιώται μας με τó γέλιο στο στόμα περιμένουν να φάνε τó άρνάκι πού ψήνουν στη σούδα. 8) Ένας πυροβολητής ρυθμίζει την όβριδα πού σε λίγο θα φέρη τόν όλεθρο στους 'Ιταλούς. 9) Απόσπασμα τηλεγραφητών έγκαθιστών τηλεγραφικήν γραμμήν εις τó μέτωπον.

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ

ΥΠΟ Μ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

45. (Συνέχεια)

Εξόν από κείνους που είχαν βγή μαζί του από το καράβι και που καταγίνονταν τώρα ν' ανάψουν φωτιά κοντά στο γιάλο για να ετοιμάσουν βέβαια το δείπνο τους, νά... και δέκα... είκοσι... τριάντα άλλοι, ξεπρόβαλαν στο κατάστρωμα του κουρσάρικου, πήδησαν στο νερό που τους έφτανε ως τη μέση, κι έτρεξαν κοντά στον άρχηγό τους. Εκεί στάθηκαν όλοτριγύρα κι' αὐτὸς κάτι τους ἔλεγε δυνατά, χειρονομώντας και δείχνοντας πρὸς τὰ ψηλῶματα που βρίσκονταν οἱ τρεῖς μας φίλοι.

Ήταν φανερό πὼς τοὺς ἔλεγε ὅτι πέρασαν ξένοι ἀπὸ τὸ νησί, ἀπὸ τὶς χειρονομίες και τὰ ἐπιφωνήματα που ἄφηναν... ὕστερα βάλθηκαν νὰ κοιτάζουν κάτω στὸ χῶμα γιὰ νὰ βροῦν τίποτε χιόνια και σκόρπισαν δολοφθὲ γύρω ἀπὸ τὴ σπηλιά και στίς πλαγιές τῆς χαράδρας.

«Τὸ χῶμα εἶναι ξερό ἀπὸ τὸν ἄνεμο, και τὴν ἀναβροχιά κι' ἴσως ἀπὸ μὴν βροῦνε τίποτα που νὰ προδῶσιν τὴν παρουσία μας ἐδῶ πέρα», σκέφθηκε ὁ Γρηγόρης...

Πρὶν ἔρθουν στὰ χέρια, καθὼς ἔξορουμε, ἤθελε νὰ περάσῃ κάμποση ὥρα, ὅση χρειαζόταν — μισὴ εἶχε λογαριάσει ὁ κύρ Θόδωρος — γιὰ νὰ στρίψῃ τὸν κάβω τὸ καράβι και νὰ παρῶνται στὸ δυτικὸ περιγιάλι στ' ἀνοιχτά... Οἱ κουρσάροι βλέποντάς το θὰ τρέχανε νὰ μποῦνε στὸ δικό τους, και κεῖ τότε, μέσα στὴ σύγχυση, χυμώντας ἀπὸ τρεῖς διαφορετικές μεριές, θὰ καταφέρναν νὰ κόψουν τὸ δρόμο σ' ἕνα - δύο και νὰ τοὺς πιάσουν ζωντανούς... Γιατί αὐτὸς ἦταν ὁ σκοπός.

Ὡς τόσο τὰ πράγματα δὲν ἦρθαν ἔτσι, ὅπως ἀκριβῶς τὰ ἤθελαν... Κάποιος δηλαδὴ ἀπὸ τοὺς κουρσάρους ἄρχισε ξαφνικὰ νὰ φωνάζῃ τοὺς ἄλλους και νὰ τοὺς δείχνῃ κάτι που κρατοῦσε στὸ χέρι. Ήταν ἕνα μικρὸ κομμάτι πανί διχῶς ἄλλο κάποιος ἀπὸ τοὺς αὐτοὺς περνώντας μέσα ἀπὸ τοὺς θάμνους θὰ ξεσκίτηκε.

Οἱ κουρσάροι μαζεύτηκαν πάλι γύρω ἀπὸ τὸν ἀρχηγό τους που ἔστεκε ἔξω ἀπὸ τὴ σπηλιά και περιέμενε... Εἶχανε πολλὰ νὰ ποῦν, φαίνεται, και συζητοῦσαν μὲ χαμηλὴ φωνή... «Ενας πότε πότε ἔδειχνε κατὰ τὶς μεριές που ἦσαν κρυμμένοι οἱ τρεῖς φίλοι και οἱ ἄλλοι γύριζαν και κοιτοῦσαν... Σὰν ἄγρια κυνηγάρικα ζῶα, μυρίστη-

καν, θαρρεῖς, κι' εἶδαν πράγματα που θὰ ξέφευγαν ἀπὸ τὰ μάτια ἑνὸς ἀπραγοῦ ἀνθρώπου που τραβαίει χωρίς ὑποψία και ἐπειδὴ δὲ σκέφτεται κακὸ γιὰ κανένα, δὲν λογαριάζει και τὸ κακὸ που μπορεῖ νὰ τοῦρῃ. Ἀπὸ μερικοὺς τσακισμένους θάμνους, ἀπὸ μερικές πετρίτσες που ξέσπυαν ἀπὸ τὸ μέρος που βρίσκονταν πρὶν και γάρραξαν μερικές γραμμὲς κάτω στὸ χῶμα, και ἀπὸ ἄλλα διάφορα ἀκόμα σημάδια κατάλαβαν πολλὰ και φαντάστηκαν περισσότερα. Τὸ μικρὸ ἐκεῖνο πανί ἦρθε σὲ μιά ἀσφαλτὴ βεβαίωση στὰ συμπεράσματά τους.

Ἀφοῦ συνεννοήθηκαν ἔτσι κάμποση ὥρα και πῆραν ἀπόφαση, ἀνοίχτηκαν ὕστερα κι' ἄρχισαν ν' ἀνεβαίνουν πάλι τὴν ἀνφορία τῆς χαράδρας, ὅχι ὅμως ὅπως πρὶν, μὰ σιγὰ και μὲ πολλὴ προσφύλαξη.

«Κοντεύει ἄραγε νὰ φανῇ ὁ κύρ Θόδωρος; ἀναρωτήθηκε ὁ Γρηγόρης. Πόση ὥρα νὰ ἔχη περάσει; Τοῦ φαίνονταν πὼς ἄρχει... μὰ ἤξερε ἀπὸ ἄλλοτε πὼς σὲ κάτι τέτοιες στιγμές μὲ τὸ νὰ παρακολουθοῦμε τὸ κάθε τι και τὸ κάθε τι νὰ μᾶς κάνῃ ἐντύπωση,

...πήδηξαν στὸ νερό...

ὁ καιρὸς μακραίνει, θαρρεῖς, και δείχνει πὼς δὲν περνᾷ.

Και οἱ κουρσάροι ἀνεβαίνουν και πλησιάζουν ὁλοένα...

«Ἐπρεπε νὰ τοὺς ἀφήσῃ ν' ἀνεβῶν ὡς τὴν κορφή, ἢ νὰ σηκωθῇ ἀπάνω και νὰ τοὺς χτυπήσῃ ἀπὸ ψηλά;... Βέβαια τὸ δεύτερο ἦταν προτιμότερο. Κι' ἔπρεπε νὰ ἀφήσῃ τὸν καθένα νὰ κάνῃ κατὰ πὼς ἔκρινε, ἢ νὰ δώσῃ αὐτὸς τὸ πρόσταγμα που μπορεῖ ὡς τόσο και νὰ τὸ περιμέναν οἱ ἄλλοι — νὰ τοὺς ἐπιτεθοῦν;»

Πρὶν ἀκόμα ἀποφασίσῃ ἔπεσαν οἱ πρῶτες σαῖτες ἀπὸ τὴ μεριά του Μιχαήλ. Σὺγκαιρα τὸ ἀψηλὸ του ἀνάστημα ὠρθώθηκε στὴν κορφή κι' ἡ φωνή του ἀντιλάλησε σ' ὁλόκληρη τὴ χαράδρα.

«Ἐμμερὶ παιδιὰ. Ὁ Χριστὸς νικά. Ὁ Γρηγόρης και ὁ Δημήτρης δὲν ἔχασαν καιρὸ. Μὲ τὴν ἴδια κραυγὴ χύθηκαν κι' αὐτοὶ ἀπὸ τὴ δικιά τους μεριά ἀπάνω στοὺς κουρσάρους...

«Ενας ἀπ' αὐτοὺς χτυπήθηκε» οἱ ἄλλοι τρομαγμένοι ἀπὸ τὴν ξαφνικὴ ἐπίθεση κατὰκλύσαν τὸν κατήφορο και μαζεύτηκαν ἄλλοι πίσω ἀπὸ τὸν τοῖχο που ἦταν στὴν μπασιά τῆς σπηλιάς, ἄλλοι ἀνάμεσα στοὺς πυκνοὺς θάμνους που τοὺς ἔκρυβαν ὁλόκληρους κι' ἄλλοι πρὸς τὸν κάβω τὴν ἀμμουδιά, κοντὰ στὸ καράβι τους.

Τώρα πιά ὁ ἀγὼνας ἦταν φανερός κι' ἀντίπαλοι μποροῦσαν νὰ λογαριάσουν τὴ δύναμή τους και ν' ἀποφασίσουν ἀνάλογα...

Τριάντα πρὸς δέκα... Γιὰ μιά στιγμή κράτησε σιωπὴ. Ὁ Γρηγόρης τοὺς μάζεψε ὅλους γύρω του...

«Δὲ συμφέρει νὰ τοὺς ἐπιτεθοῦμε πρὶν φανῇ ὁ κύρ Θόδωρος, εἶπε. Μιά σαῖτα σφύριξε και πέρασε ξυστὰ ἀπὸ τὸν ἀριστερὸ του ὄμο...

Σὺγκαιρα κάποιος ἀπὸ κεῖ κάτω τοῦ φώναξε σὲ ἀπεγαδίαστη ἐλληνική... «Κένταρχε, Γρηγόρη Κομιτᾶ» χαιρὼ πολὺ που μοῦ δόθηκε ἡ εὐκαιρία νὰ σὲ περιποιηθῶ στ' ἀρχοντικό μου...»

— Κρυφτῇ γρήγορα πίσω ἀπὸ τοὺς θάμνους, πρόσταξε ὁ Γρηγόρης. Κι' ἂν κανένας κάνῃ κατὰ δῶ, χτυπάτε τον...

— Ποιὸς εἶναι αὐτὸς που σὲ φωνάζει; ρώτησαν ξαφνιασμένοι ὁ Δημήτρης και ὁ Μιχαήλ.

— «Ενας παλιὸς μας φίλος... που ἂν μπορέσουμε νὰ τὸν βάλουμε στὸ χέρι θὰ μάθουμε κι' αὐτὰ που ζητάμε κι' ἄλλα πολὺ περισσότερα και σπουδαιότερα...

Τὸν κοίταξαν μὲ ἀπορία...

— Ἐσὺ που σκοπεύεις καλὰ, Δημήτρη, φρόντισέ μου αὐτὸν ἐκεῖ κάτω που θέλει κατὰ τὸ φαίνόμενον ν' ἀλλάξῃ θέση... εἶπε ὁ Γρηγόρης... Χαμηλὰ στὰ πόδια... Πληγωμένοι μᾶς χρειάζονται κι' ὄχι βαριά... γιὰ νὰ μποροῦν ν' ἀποκριθοῦν μὲ ὀρεξὴ στὰ ρωτήματά μας...

Ὁ Δημήτρης τέντωσε τὸ τόξο του μὲ δύναμι' ἡ σαῖτα ἔφυγε κελαιδῶντας σὰ χελιδόνι...

«Ὡχ» ἀκούστηκε ἀπὸ τὴν ἄλλή μεριά.

— Τὸν πέτυχε... Γειά σου, φώναξε ὁ Γρηγόρης.

(Ἀκολουθεῖ)

Πὼς ἀντικρύζουν τὰ Ἑλληνόπουλα τὶς μεγάλες ἱστορικές μας στιγμές

Σελίδες ἀπὸ τὸ ἡμερολόγιο τοῦ μαθητοῦ Μιχαλάκη Στρούζα

Ὁ πόλεμος

8ον

Τὸ πρόσωπό τους φωτιζόταν ἔτσι, γιὰ μιά στιγμή, ἀπὸ τὸ χλωμὸ φῶς τοῦ φαναρίου, ὁ ἀξωματικός ἔκανε μιά χειρονομία στερεοτυπική, ἔδινε δύο στερεοτυπικές ὁδηγίες, κι' ὁ στρατιώτης χανόταν πρὸς τὴ σκοτεινὴ ἐξοδὸ τοῦ θαλάμου ἀπὸ τὸ μέρος που σφύραγαν τὰ τραῖνα. Καὶ πίσω ἀπ' αὐτὸν ἔρχονταν ἄλλος, ἄλλος κι' ἄλλος...

Περὶ ἐκεῖ ἀπὸ τὶς ὁκτὼ ὡς τὶς ἑντεκα πρὸς δέκα.

Μαγνητισμένοι ἀπὸ τὸ θέαμα αὐτὸ τὸ μονότονο, πῶς ἔκανε ὡς τόσο τὴν καρδιά μου νὰ χτυπᾷ δυνατὰ, νόμιζα πὼς ἐξοῦσα κάποιο παράξενο ὄνειρο, γιομάτο λαχτάρα και συγκίνησι.

Ὅλη αὐτὴ ἡ ἀτελείωτη σειρά τῶν παλλοκαριῶν που περνοῦσαν ἀπὸ μπροστὰ μου, ἐγινάνταν μέσα μου τὴν ὑπερφανεία μου γιὰ τὴν πατρίδα και τὴν πίστι μου γιὰ τὸν τιμὸ και τὸν μεγάλο ἀγῶνα τῆς.

Ὅσο σκεπτόμουν πὼς ὁλ' αὐτὰ τὰ παιδιὰ ἀκόμα χτὲς βρόδου κυκλοφοροῦσαν ἀέριμα και χαρμόνευαν τὴ ζωὴ μαζί μὲ τ' ἀγαπημένα τους πρόσωπα, χωρίς νὰ φαντάζονται πὼς σήμερ, αὐτὴ τὴν ὥρα, θὰ βρίσκόντουσαν στὴν ἀνάγκη νὰ ταξιδεύουν φορτωμένα σφαίρες γιὰ νὰ συναντήσουν τὸ Χάρο και νὰ μνησθῶν μαζί του, ἕνα βαθὺ και ἀγριο μῖσος ἐκκρίνε τὴν καρδιά μου γιὰ τὸν ἀτίμο ἔχτρο τῆς λευτερίας και τῆς εἰρήνης μας. Μὲ τὰ μάτια τῆς φαντασίας μου

ἔβλεπα ὅλα αὐτὰ τὰ παλλοκαρία νὰ βγαίνουν αὐριο μεθαιῶν ἀπὸ τὰ τραῖνα, νὰ σκαρφαλώνουν ἀπάνω στ' ἄγρια βουνὰ τῆς Ἡπείρου, και νὰ στηλώνουν τὰ κορμιά και τὰ στήθια τους σὰν ἕνα σιδερένιο φρούριο τῆς τιμῆς και τῆς λευτερίας, ὅχι μονάχα τῆς Ἑλλάδας μας, ἀλλὰ και τοῦ κόσμου ὁλόκληρου, ὅπως ἔλεγε τὸ μεσημέρι ὁ πατέρας...

Ἐπιτέλους, νὰ κι' ἕνας φανταρὸς που μοῦ κάνει νόημα, σηκώνοντας τὸ χέρι του πρὸς τὸ μέρος μου:

— Ἐ, Μιχαλάκη!... Κάτω ἀπὸ τὴ σκιά τοῦ κράτους που σχηματίζεται καθὼς πέφτει ἀπάνω του τὸ χλωμὸ φῶς τοῦ φαναρίου, ξεκαθαρῶν τὸ νελαστό πρόσωπο τ' ἀδελφοῦ μου, που περνάει κείνη τὴν στιγμή μπροστὰ ἀπὸ τὸν ἀξωματικό του ἐλέγχου.

Ἡ ἴδια στερεοτυπὴ χειρονομία, τὰ ἴδια στερεοτυπὰ λόγια και, σὲ λίγο, ὁ Γιώργος βρίσκεται κοντὰ μου.

Εἶναι φορτωμένος μ' ὅλα τὰ ἐξαρτήματα τῆς ἐκστρατείας: γυλιό, κουβέρτες, σιτιδόχη, μπαλάσκες, ἐπιφολόγη, μάλινχερ. Ἀπὸ τὴ ζώνη του κρέμεται κι' ἕνα ζευγάρι μάλλινα γάντια:

— Μὲ ὕειες τὰ γάντια! τοῦ λέω, ἔτσι, γιὰ νὰ πῶ κάτι και νὰ δώσω διέξοδο στὴ συγκίνησί μου.

Εἶναι τὸ συνταξιοδοτικὸ κατηχητὴ, μ' ἀπαντᾷ, Μοῦ τὰ δίδεις τ' ἀπόγευμα, ὅταν πῆγαν νὰ τὸν ἀποχαιρετήσω.

Διχῶς νὰ θέλω, πέρασαν εἰ-

θὺς ἀπὸ τὸ νοῦ μου τὰ λόγια τῆς Μίκας πρὸς τὴν μητέρα γιὰ τὸ φυλαχτὸ που τοῦ εἶχε δώσει ἡ Ἄννα τὸ μεσημέρι:

— Καθὼς φαίνεται, σ' ἀγαποῦνε πολὺ στὸ σπίτι τοῦ καθηγητῆ, εἶπα.

Ὁ Γιώργος μὲ κοίταξε, γιὰ μιά στιγμή, ἐπίμονα κι' ἐξεταστικά μέσα στὸ μισοσκόταδο, κι' ὕστερα:

— Καὶ γὼ τοὺς ἀγαπῶ, μ' ἀποκρίθηκε, μὲ κάποια συγκίνησι που δὲν μπόρεσε νὰ τὴν κρύψῃ. Προχωρήσαμε ἀμίλητοι, συνομιλοῦμενοι καὶ σκουνοφυλώντας ἀπάνω σ' ἄλλους στρατιώτες που τὴν δικιά μου τὴν ἀπουσία. Περάσαμε ἔτσι τὴν ἄλλη ἐξοδὸ τοῦ θαλάμου, που μᾶς ἐγκαλε στὴν πρὸ σκοτεινὴ ἀκόμα πλατφόρμα που σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ.

Ἐκεῖ μπροστὰ μας ἀπλωνόταν τώρα τὸ μαῦρο φειδωτὸ ἀχνερὴ μιάς μακρυῆς σειρᾶς βαγονίων που φόρτωναν φαντάρους. Οἱ φορβεῖες ὁλάνοιχτες θύρες των, που ἐξαπλοῦνταν μέσα στὸ σκοτάδι ἀπὸ τὸ χλωμοπράσινο φῶς που φέγγει στὸ ἐσωτερικό τους, λὲς και καταβροχθίζονταν τοὺς στρατιώτες που χυμοῦν και σκαρφαλώνουν ἀπάνω τους σὲ πυκνὲς μάζες, βιαστικά κι' ἀνυπόμονα, σὰν γιὰ νὰ βρεθοῦν μὲν ὀρ' ἀρχήτερα κοντὰ στὸ μεγάλο σκοπὸ τους...

Στεκόμαστε μπροστὰ στὸ τραῖνο, στὸ πλάι μίας ἀπ' αὐτὲς τὶς ὁλάνοιχτες θύρες.

Ἐκεῖ ὁ Γιώργος μοῦ πῆρε

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ ἀρχηγὸς ἔδωκε τὸ σύνθημα τῆς ἐκστρατείας. Τὴν αὐτὴ τῆς πρώτης τοῦ Μάρτη συγκυροῦνθηκαν ὅλοι στὸ Μοναστήρι τοῦ Γαλατᾶ, που ἀνῆκε τότε στὸ θρόνο τῆς Ἱερουσαλὴμ, κι' ἀπ' ἐκεῖ ξεκίνησαν γιὰ τὸ Βουκουρεστί. Σὲ χιλιάδες τότε ἀντίτυπα ἐκυκλοφόρησε ἡ παρακατινὴ προκήρυξί του, που ἀπευθύνονταν στὸν κατοίκους τῆς Δακίας.

Πρὸς τοὺς Δάκες

«Ἀνδρες Δάκες! Σήμερον ἀφίνα τὴν εὐλογημένην γῆ τῆς Μολδαβίας και πατῶ εἰς τὸ ἔδαφος τῆς ἀγαπημένης σας πατρίδος. Μὲ ἀγάλας ἀνοικτάς και μὲ δάκρυα χαρᾶς μᾶς ὑπεδέχθη ὁ φιλελεύθερος λαὸς τῆς Μολδαβίας: μὲ αἰσθήματα τοιαῦτα περιμένω νὰ ἰδῶ και τὰ εὐγενῆ τέκνα τῆς Δακίας.

» Ἀνδρες Δάκες! Πορευόμενος ὅπου ἡ φωνὴ τῆς πατρίδος μου μὲ προσκαλεῖ, ἐρχομαι και πρὸς ὑμᾶς ὡς ἀγγελὸς και τῆς ὑμετέρας πολιτικῆς ἀνεξαρτησίας και εὐδομιᾶς. Αἰῶνας ἀρκέτους ἡ δυστυχὴς πατρίς σας κλίνουσα τὸν εὐχάινει εἰς τὸν ἀπᾶνθρωπον ζυγὸν τοῦ τερατώδους Δεσποτισμοῦ, εἶχε χάσει και αὐτὰ τὰ λεῖψανα τῶν δικαιωμάτων τῆς, ἐνῶ ἡ τυραννία τῶν ἡγεμόνων σας εἶχεν ἐκαμύλασει τὰς πνευματικὰς δυνάμεις σας και ἐξαχρεώσκει τὸν ἔθνικόν ἐκεῖνον χαρακτήρα, δι' οὗ ἡδυνήθητε εἰς τοὺς ἀρχαίους χρόνους νὰ φυλάξετε τὴν πολιτικὴν σας ἀνεξαρτησίαν, και ν' ἀντιπαρταχθῇτε χρόνους ἱκανοὺς εἰς τὰς ἐφόδους τῶν ἀσπονδῶν ἐχθρῶν τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ ὥρα τέλος πάντων και τῆς ἀνακτήσεως τῆς ἐλευθερίας ἐγγύησεν. Ἐνα μέγα ἔθνος, μέγα διὰ τὴν ἀπαρδειγμάτιστον γενναϊότητα, τρέχει τοῦ λαμπρὸν στάδιον τῆς ἐλευθερίας του, και μακρὰν δὲν εἶναι νὰ βέρση τοὺς καρπούς τῶν γενναίων και ἐνδοξῶν ἀγώνων του. Ὑμεῖς δὲ

τί ἐτι περιμένετε; Πότε θέλετε εὑρεῖτε προσφορτέρων εὐκαιριᾶν εἰς ἀνάκτησιν τῶν πρὸ τῶσων αἰώνων καταπατημένων ἱερῶν δικαιωμάτων σας; Καιρὸς, λοιπόν, φίλοι Δάκες, νὰ ἐξυπνήσετε, καιρὸς νὰ αἰσθανθῇτε και νὰ ζητήσετε τὰ φυσικά και τὰ πολιτικά ἐκείνα δικαιώματα, τὰ ὁποῖα ἡ φύσις ἐχάρτισεν εἰς τὸν ἀνθρώπον και ἡ πολιτικὴ κοινωνία χρεώσκει νὰ ὑπερασπίζεσθαι και νὰ ἀσφαλίξῃ. Ἐστὲ βέβαια ὅτι παρήλθεν ὁ καιρὸς καὶ ὅν ἡ φωνὴ τοῦ ὄχλου ὀλίγον εἰσηκούετο εἰς τὰς ἀκοὰς τῶν κρατούντων. Τὴν σήμερον βλέποντες αὐτοὺς τοὺς ἰδίους ἀρχηγούς τῶν ἐθνῶν ἐκουσάμεν νὰ ἀποδίδωσι τὰ εἰς τοὺς λαοὺς ἀνήκοντα ἔθνικα δικαιώματα και νὰ σπεύδωσι νὰ εὐχαριστήσωσι τὰς εὐλόγους ἐπιθυμίας των.

» Ἀνδρες Δάκες! Ἐνὼ εἰσέρχομαι εἰς τὸ ἔδαφος τῆς φιλῆς πατρίδος σας, ἡ πρωτότης μου φροντίς θέλει εἶναι νὰ φυλάξῃ τὴν στρατιωτικὴν ἐκείνην εὐταξίαν, τὴν ὁποῖαν χρεώσκει νὰ διατηρῇ ἔθνος ἐμφυλοῦμενον ἀπὸ τὰ γενναία τῆς ἡλεθερίας φρονήματα. Εἰμὶ δὲ βέβαιος ὅτι και ὑμεῖς θέλετε ἀπαντήσῃ ἐκφερνόντες τὴν φιλοφρονετατὴν ὁδοοχίαν, και τοιαύτην, οἷαν χρεωσθεῖτε εἰς ἀνδρὰς ἀγωνιζόμενους ὑπὲρ τῆς κοινῆς ἐλευθερίας.

Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης

ΤΑ ΠΡΟΜΗΝΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΙΔΑΣ

Ἀπὸ τῆς πρώτης μέρες τοῦ Μάρτη, μαθὰρ σύνεφα, προμηνύματα τῆς βορείας καταγίγδας που δὲ ἔξοψαν σὲ λίγο, ἀρχισαν νὰ ἐαγινάτανε στὸν πολεμικὸν ὀρίζοντα. Ἀπὸ τὴν Πόλιν δὲν εἶχε ἀκόμα πάρει καινοὺργια νὰ κι' ὁ στόλος, μ' ὅλο πούγραφε γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα διαρκῶς, φαίνονταν νᾶναι ἀκόμα ἀπυρόπλητος. Στὶς δύο τοῦ Μάρτη πῆρε ἀπὸ τὸ Λεβέντη ἕνα γράμμα γιομάτο δυσάρεστα νέα. Ὁ Λεβέντης τοῦγραφε πὼς οἱ δύο τοῦ ἀποσταλμένοι Ὑπα-

τρος και Πάππ, εἶχαν ἀποτύχει στὴν ἀποστολὴ τους.

Ὁ πρῶτος, ὁ Ὑπατρος, που εἶχε σταλῇ στὸν ἄντιστοι ὡς ὅτου φτάσουν γιὰ νὰ τὸν βοηθήσουν οἱ Ἕλληνες, εἶχε δολοφονηθῇ. Κι' ὁ δεύτερος, ὁ Ἀριστείδης ὁ Παπα-Πάπ, ὁ ἀκούραστος φιλικὸς που εἶχε σταλῇ στὸ Βελιγράδι μὲ τὸ ἔγγραφο τῆς μετὰς Ἑλλάδος και Σερβίας συνθήκης συμμαχίας και ἐπιμαχίας, γιὰ νὰ μὴ πέσουν τὰ χαρτιά στὰ χέρια τῶν Τούρκων, τὰ πέταξε μέσα σὲ ἕνα ἔλος, και ὕστερα ἀπὸ λίγο γκρεμίστηκε κι' ὁ ἴδιος ἀπὸ ἕνα μεγάλο κρεμῶ. Τὰ θλιβερά αὐτὰ νέα τοῦ γεννήσαν πολλὰς κακὰς σκέψεις. Ἐν μέρους ὅμως και νὰ ἀγαμολοῦσιν ὁλοκληρικὰ τὸ μυαλό του. Ἐστὲ τὴν ἴδια αὐτὴν μέρα πῆρε τὴν ἀπόφασιν νὰ στείλῃ στὸ Μωρῆ τὸν ἀδελφὸ του τὸν Δημήτρη.

Σὲ ἑπτὰ μέρες ἔφτασε στὴ Φωδεῖαν. Ἐκεῖ τὸν καρτέρησαν ὁ Καραβᾶς κι' ὁ Ἀργυροκαστρίτης μὲ τριακόσιους ἑξήντα στρατιώτες. Ἀναβάρρουμε κάπως. Νὰ που ἐπὶ τέλους ὑπῆρχαν ἀκόμα πιστοὶ στὴν ἰδέα. Τὴν ἄλλη μέρα φτάσανε κι' ἄλλοι Ἕλληνες. Κι' ἦσαν αὐτοὶ καίσιμα διὰ τὸν ἑλληνικὸν παροικιὸν τοῦ ἐσωτερικοῦ που γύρευαν νὰ καταπατοῦν στὸν ταχτικό στρατὸ και νὰ χύσουν γιὰ τὴν πατρίδα τὸ αἷμα τους.

Ἀπὸ τοὺς νέους αὐτοὺς ἐθελοντὲς ὠργανώθηκε ἀμέσως ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸ σῶμα τῶν ἱερολοχιτῶν. Κι' ἦταν αὐτὸς ὁ πρῶτος ταχτικός στρατὸς τῆς Ἑλλάδας. Ἡ κατάταξι τοὺς γίνθηκε μὲ ὅλους τοὺς τύπους τῶν στρατολογίων τῶν συγχρόνων κρατῶν. Φόρεσαν ὁμοιομορφὴ στολὴ ἀπὸ μαῦρο ὕφαντα και καλορραμμένα στὸ σῶμα τους. Κάτω ἀπὸ τὸ λογιὸ τοῦ ψηλοῦ τους κράνους ἦσαν γραμμένα τὰ λόγια «Ἐλευθερία ἢ θάνατος» και πᾶντο ἦσαν ζωγραφισμένη μιά νεκροκεφαλὴ μὲ δύο δατὰ που μοιάζαν σὰν κεφάλαιο Χ. Τὸ ἐθνόσημό τους εἶχε τρία χρώματα. Τὸ κόκκινο, τὸ γαλάζιο και τὸ ἀσπρο. Διοικητὴς τοῦ σώματος αὐτοῦ διαρίστικε ὁ Γιώργος Καντακουζηνός. Κι' ἀξωματικοὶ ὁ Σπύρος Δρακοῦλης ἀπὸ τὴν Ἰθάκη, ὁ Δημήτρης Σούτσος, ὁ Λουκάς Βαλασμάκης, ὁ Ἀνδρόνικος Ρίζος και ὁ Χιώτης Γιάννης Κράκιος. Οἱ νέοι στρατιώτες ἦσαν γιομάτοι χαρά. Ἡ μαῦρη τους στολὴ μὲ τὸ κράνος και τὰ ἐθνόσημα τοὺς γιόμει περηφάνεια. (Ἀκολουθεῖ)

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ

ΤΟ ΧΡΕΟΣ ΜΑΣ

Νέο κορίτσι.

Αγαπητή μου Φαλαγγίτισσα,

Υπάρχουν αγώνες και αγώνες στη ζωή των Εθνών και στη ζωή των ατόμων. Αγώνες ποταποί και πρόστυχοι, που γίνονται από χαμηλά ένστικτα και πάθη. Αγώνες που κλείνουν μέσα τους το μικρόβιο της φθοράς, που είναι καταδικασμένοι να αποτύχουν έστω κι' αν στην αρχή φαίνονται ότι κερδίζουν εκείνο που ζητούν.

Υπάρχουν αντίθετα και αγώνες που γίνονται για την υπεράσπιση ιδανικών και αξιών αιώνιων, αγώνες γεμάτοι αυτοθυσία και αυταπάρνηση, βασισμένοι πάνω σε στερεά ψυχικά βάθρα που καμιά περιστάση δεν μπορεί να έλαττωση το ύψος των. Οί αγώνες αυτοί έχουν άμεσως στη γένεσί τους ως σύμφορο την απόλυτη ωραιότητα και ό,τι και να συμβή μένουν παραδειγματικοί σε γενεές γενεών.

Ενας τέτοιος αγώνας είναι και ο δικός μας σήμερα. Γεννήθηκε από μια δώρα πανεθνική όρμη για της φυλής μας τη διατήρηση. Γιατί τι θα ήταν πιά η Έλλάς χωρίς το φυλετικό της ποίον και χωρίς το φυλετικό της ένστικτο; Δεν πολεμούμε μείς, όπως άλλα έθνη σήμερα, για υλικά αγαθά, για έδαφικές κατακτήσεις, για πλούτη, για πετρώματα, για πρώτες ύλες. Οχι! Αγωνιζούμαστε για να διατηρήσουμε το χώμα μας ελεύθερο και το αίμα μας αμόλυτο. Τα δυο αυτά χώμα και αίμα είναι τα ιερά δεδομένα μιας φυλής. Και μεις από τα πανάρχαια χρόνια φυλάξαμε το φυλετικό

μας ένστικτο όσο κανείς άλλος λαός. Έχουμε πολλές πικρίες δοκιμάσει μέσα στο ρεύμα των αιώνων της έθνικής μας ζωής όσες φορές το ένστικτο αυτό παραχώθηκε και δεν λειτουργούσε κανονικά. Σήμερα όμως βρίσκεται σ' όλη του την αίγλη, λειτουργεί τόσο φωτεινά που θαμπώνει κάποτε κι' έμας τους ίδιους.

Έπειδή όμως ακριβώς βρίσκεται τώρα στο ζενίθ της λάμψης του αυτής, γι' αυτό πρέπει όλοι και όλες μας με επισιράτους όλων των δυνάμεων και άρετών μας να το τροφοδοτούμε διατηρώντας τη λάμψη του αυτή. Ο ένας στρατιώτης με το όπλο, ο άλλος αγρότης με το άλετρι, ο δουλευτής της έπιστήμης με το πνεύμα του, ο εργάτης με τα χέρια του, το κορίτσι, ή γυναίκα με τη δουλειά της, ο φτωχός με τη δραχμή του, ο πλούσιος με τα εκατομύριά του.

Τις προάλλες ο Ύπουργός της Εθνικής Προνοίας κ. Ήλιος Κριμπάς μίλησε στο ραδιόφωνο για το χρέος που έχουμε όλοι μας απέναντι της Φυλής μας. Ήτανε μια δμιλία γεμάτη αλήθειες και γνήσια συγκίνησι, γι' αυτό κι' από τα χείλη του δμιλητή έφθανε κατ' ευθείαν στην ψυχή του άκροατή. Είδε με τα μάτια του, άκουσε με τ' αυτιά του κι' έζησε μ' όλη του την ύπαρξή τον αγώνα αυτόν τον ώ- ραϊον έκει έπάνω. Και μας τα μετέδωσε όλα αυτά με τη θερμή έκκλησι να πάρουμε όλοι μας μέρος σ' αυτόν με τις δυνάμεις μας τις ψυχικές, πνευματικές και υλικές. Όποιος σήμερα δεν συγκινείται και δεν κινείται για άποιαδήποτε προσφορά δεν έκτελει το χρέ-

ος του προς τη Φυλή του και χωρίς άλλο δεν μπορεί να καυχείται πως είναι Έλλην. Έμεις οί γυναίκες μέσα στα σπίτια μας μπορούμε αφάνταστα να επιδράσουμε πάνω στον πατέρα μας, στον αδελφό μας, στο σύζυγό μας. Αν τυχόν αυτός δεν κατάλαβε ακόμα το μέγεθος της υποχρεώσεώς του απέναντι στη Φυλή, ας προσπαθήσουμε κατάλληλα να του ανοίξουμε τα μάτια και την ψυχή.

Δεν είναι κρίμα να μείνη κι' αυτός έξω από τον κύκλο του θαύματος, να μην νοιώση την αγαλλίασι ότι κι' αυτός συνέτεινε για τη Νίκη της Έλληνικής Φυλής; Ένα δισεκατομύριο χρειάζεται, είπε ο Ύπουργός, για την Έθνική Πρόνοια, για τη βοήθεια γενικά όσων έχουν ανάγκη. 450 έχουμε προσφέρει. Γιατί να μην συμπληρωθή από μας το υπόλοιπον; Υπάρχουν πλούσιοι, που χωρίς να στερηθούν τίποτα θα μπορούσαν άψε - σβύσε να δώσουν γι' αυτό το ποσό. Τι να τα κάνουν τα λεπτά τους όταν υποδουλώνθη το Έθνος και νοθευτή ή Φυλή; Κι' αυτοί και τα παιδιά των παιδιών τους θα υποφέρουν. Ας ανοίξουν την ψυχή τους να τους φυσήξη ο ζωογόνος άνεμος του σημερινού ωραίου αγώνος. Ας ανοίξουν το χέρι τους κι' ας δώσουν... ας δώσουν γιατί έτσι μόνο θα έχουν δικαίωμα πάνω στην αύρια- νή Έλλάδα. Αλλιώς δεν θα έχουν κανει το χρέος τους αυτό το ιερό στις ώρες της ανάγκης και δεν θα έχουν και κανένα δικαίωμα στις εύτυχισμένες της Ελλάδος μέρες. Ας γίνουν «συναγωνιστάι στον ωραιότερο αγώνα του κόσμου!»

Σ. Καρ.

Η κάλτσα του Στρατιώτη

Πολλές φορές γράψαμε για την κάλτσα του στρατιώτη και πολλά σχέδια δώσαμε απλά ή περίπλοκα. Σήμερα δίνουμε άλλο ένα που είναι πολύ πρακτικό και γι' αυτό έγκεκριμένο από το Ύπουργείο Στρατιωτικών. Μελετήσατε με προσοχή την επεξήγησι και σπρωθήτε όλες σας στο πλέξιμο.

Γίνονται δύο τεμάχια. Γκέττα και καλτσάκι.

1) Η γκέττα.

Η γκέττα γίνεται ως έξης: Μήκος 40 εκ. του μέτρου του λιγώτερον. Αρχίζουμε το πλέξιμο από το επάνω μέρος με 70 πόντους (θηλειές της βελόνας) και τελειώνουμε στο κάτω μέρος με 54 πόντους. Τα στενώματα θ' αρχίζουν κάτω από την γάμπα ώστε να στενεύη κανονικώς και να μη σφίγγη το πόδι. Μπορούμε να την αρχίσουμε και με 75 πόντους ή 73 διότι τα πόδια δεν είναι όλα του ίδιου πάχους, όχι όμως ολιγώτερον των 70 πόντων. Η γκέττα πλέκεται στο επάνω μέρος τρία δάκτυλα λάστιχο με δύο ίσιους και δύο ανάποδους πόντους, ή δέ υπόλοιπη γκέττα με 5 ίσιους και ένα ανάποδο πόντο.

2) Το καλτσάκι.

Το καλτσάκι θα έχη ύψος από την άκρη της φτέρνας έως το επάνω μέρος 19 εκ. του μέτρου ώστε να περνά από το πτερύγιο της άρθρους. Αρχίζουμε το καλτσάκι από το επάνω μέρος με 52 πόντους (θηλειές της βελόνας). Αναλόγως

Έλληνες και Ελληνίδες,

Τα παιδιά της Ε.Ο.Ν. θα περάσουν και πάλι από τα σπίτια σας στις 25, 26 και 27 Ιανουαρίου, για να τους δώσετε ό,τι μπορείτε για τους ήρωικούς στρατιώτας μας που μάχονται εις τα χιονισμένα άλβανικά βουνά και για τας οικογενείας των.

Είναι καθήκον μας απέναντι των γενναίων υπερασπιστών της τιμής και της ελευθερίας της αγωνιζομένης Πατρίδος μας να δώσουμε ό,τι μπορούμε.

του μαλλιού, φιλό ή χονδρό, μπορείτε να το αρχίζετε και με περισσότερες θηλειές. Θα κάμωμεν τρία δάκτυλα λάστιχο στο επάνω μέρος για να εφαρμόζη στο πόδι και τελειώνουμε στο σχήμα μιας συνηθισμένης κάλτσας μικρής ή μεγάλης πατούσας ανάλογως με τα διάφορα πόδια.

Πλέκετε ένα ζεύγος γκέττες και 4 ζεύγη καλτσάκια. Περισσότερες πληροφορίες παρακαλούνται οι ενδιαφερόμενοι να ζητήσουν από την Καν. Π. Ζητρίδου, Διευθύντρια του ΙΙΙ Γραφείου της Περιφερειακής Διοικήσεως Θηλέων Αττικοβιοιωτίας, Γ' Σεπτεμβρίου 9 Γ' όροφος.

ΣΤΑ ΒΟΥΝΑ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΕΔΑΦΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ

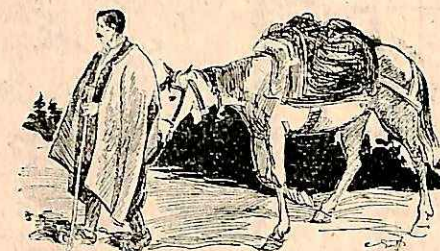
Η Ήπειρος είναι πετρώσαρη, όλο κακοτοπιές και χαμόκαδα. Κάμπο δεν θα βρής παρά μονάχα έξω από την Άρτα και τη Φιλιππιάδα. Εκεί έχει έλιες, από κει βγαίνουν και τα όνομαστά πορτοκάλια. Προς το έσωτερικό της Πρέβεζας καλλιεργούν ακόμα ρύζι και βαμπακί. Μα σ' άλλα μέρη όπου το χώμα είναι φτενό και λιγυστό, δε φυτρώνει παρά καλαμπόκι. Μ' αυτό τρέφονται άλλωστε οι περισσότεροι Ήπειρώτες, με μπουμπότα. Την έχουν παρμένο οι βουναίοι αυτήν την πενιχρότητα του εδάφους. Αυτή τους φέρνει τη φτώχεια, αυτή τους αναγκάζει να γυρεύουν μακριά απ' τα σπίτια τους δουλειά. Όσο χώμα είχε ο Θεός, λέγαν οι παλαιότεροι, τέρριξε κάτω στο Μαριά για μας δεν άπομειναν άλλο από τις πέτρες.

Το κυριώτερο μεταφορικό μέσο που χρησιμοποιείται στην Ήπειρο είναι τα πόδια! Ξεκινάς, ας πούμε, απ' τα χωριά κι' ύστερ' από μίας μέρας πορεία βρίσκεσαι στην πόλι. Πόσο απέχει, ρωτάς, το τάδε χωριό απ' τα Γιάννενα; Μισή μέρα, σου λέει, κι' ένοσούν πεζοπορία. Σιδηρόδρομος δεν έφτασε ακόμα εκεί. Με τ' αυτοκίνητα επικοινωνούν μονάχα οι πόλεις. Αλλά η πολύς κόσμος περπατά. Κρεμούν το σακκούλι τους στον ώμο, παίρνουν το ραβδί τους (που θά τους χρειαστή για τα σκυλιά) και τραβούν άγέρως για το παζάρι, με μουλάρι, μόνοι τους ή με συντροφιά. Το έρσδι θά το περάσουν σε κανένα χάνι. Την άλλη μέρα θά βρίσκωνται πίσω στο σπίτι.

Και μη νομίζετε πως μπορεί να περπατήσει κανείς εύκολα στον τόπο τους. Οχι, πρέπει ναάνι μαθημένος απ' τα χαμάτα τους, αλλιώς θά το πο πάσονται τα ποδάρια. Το έδαφος παρουσιάζει κάθε τόσο ανωμαλίες και δεν είναι γι' ανθρώπους συνηθισμένους από ίσιο μέρος. Έδώ χρειάζεται σθελάδα κι' άντοχη, γυμνασμένες άγκυες και γερά πνεμόνια. Τόσοι άνθρωποι, τόσες ρεματιές, τόσα μονοπάτια, μέσ' στις πέτρες και στα νερά, δεν περνούν με σερβάνι, με βήμα κανονικό άπατούν εύκολα. Οι διαβάτες περπατούν ώρες συχνά το καλοκαίρι χωρίς να βρουν στο δρόμο τους ίσκιο. Τα ίδια συμβαίνει και με τη βροχή, τους μήνες της κακοκαιρίας, όπου άδικα πολλές φορές ζητάς να τρυπήσης σε καμμία σπηλιά.

Τέτοιος είναι ο τόπος στην Ήπειρο, μα τους Ήπειρώτες δεν τους νοιάζει γι' αυτό. Τα έχουν συνηθείσει τα κατσάρχα τους, δεν τους κάνουν εντύπωσι. Μαθημένοι από μικροί να φυλάνε τα γίδια, αναγκασμένοι συχνά να νυχτοπερπατούν, ξέρουν την περιοχή τους σπιθαμή με σπιθαμή και μπορούν να τη γυρίζουν με κλεισμένα μάτια. Βλέπουν σαν κουκούθιες μέσα στο σκοτάδι. Σπάνια μεταχειρίζονται στις πορείες τους φανάρια. Ένας έξνος θά τάχανε εκεί πέρα, μόλις νύχτανε δε κλεινότανε μέσα. Μα πως μπορεί να ζήσει κανείς έτσι; Δεν προφταίνουνται όλες οι δουλειές την ημέρα. Όταν λοιπόν έχουν να πάνε στα χωράφια τους ή να κατεθούν στο παζάρι, ξεκινούν από πολύ νωρίς, με δύο, με τρεις ώρες νύχτα. Και κυκλοφορούν στις έρημες σιράτες σά φαντάσματα.

Στα χρόνια τα παλιά, που τα μέσα της συγκοινωνίας ήσαν ακόμα δυσκολότερα, οι Ήπειρώτες περπατούσαν ολόκληρες μέρες

...τραβούν μόνοι τους στο παζάρι με μουλάρι...

χωρίς διακοπή. Αυτό γινόταν μ' όσους ταξιδεύαν στη Βλαχία, έχοντας τους περήφηνους καραβανήδες επί κεφαλής, αλλά και με τους άλλους που το τέμα το ταξιδιού τους βρίσκονταν κοντινότερα. Φέρνω για παράδειγμα τους εργάτικούς σκαφτιάδες, μαστόρους ή παρομίους — που ζητούνταν κάθε χρόνο δουλειά στο Επρόριο. Περίμεναν να σπαρθούν πρώτα τα χωράφια τους κι' ύστερα φεύγαν. Παίρναν τα συνέργα τους, βαζαν μια δεύτερη άλλαξιά στον τρουδά, έρχιναν άποπάνω

τους ένα κοντοκάπι και τραβούσαν με τα πόδια. Περπατούσαν μέρες και μέρες ώπου να φτάσουν στον τόπο του προορισμού τους, εκεί που θά βρίσκαν εργασία. Με τον ίδιο τρόπο, άποστολικά, γυριούσαν άργότερα στο χωριό τους, φορτωμένοι αυτή τη φορά και καλούδια.

Έτσι λοιπόν με τους Ήπειρώτες δε φοβούνται μήτε το περπάτημα μήτε τις κακοτοπιές. Ανεβαίνουν τους γκρεμινούς σαν κατσιόκια. Βγαίνουν άνήφορο μίας ώρας χωρίς να πάρουν ανάσα. Η ελαστικότητα τους είναι κάτι το άπίστευτο. Στο τρέξιμο δεν τους φτάνει κανένας, τόσο πολύ άντέχουν. Και μήπως έχουν γυμναστή από μικροί, μήπως έκαμαν σπουδικές ασκήσεις; Δεν τις έχουν ούτε άκουστά, τι λογής είναι. Μα η τραχεία ζωή τους, οι ανάγκες οι καθημερινές, τους έξασκούν με το πιο σίγουρο σύστημα. Δεν κάθονται ποτέ τους. Δεν έχουν να ξεκοκαλίσουν έτοιμα. Γι' αυτό βρίσκονται όλο στους δρόμους, στο ύπαιθρο, μέσα στη φύσι. Όταν έρθη καιρός να πάνε στρατιώτες, βαστούν πιο καλά απ' όλους στις πορείες.

Το Ήπειρωτικό έδαφος με τις άπειρες ανωμαλίες και το βαρύ του κλίμα σκληραγωγεί τους κατοίκους από μικρούς. Συνήθίζουν στον άγώνα της ζωής από παιδιά. Οι χρείες του σπιτιού τους δέλουν πάντα όρθους, στο ποδάρι. Παιδεύονται για να ζήσουν, ολόενα σφυγγίζουν το ιδρωμένο μέτωπό τους. Άλλα κανένα ψωμί στον κόσμο δεν έχει τη νοστιμάδα της μπουμπότας τους. Την τρών με όρεξι, τους φαίνεται στην πείνα τους σά συμγδάλι.

Μπουμπότα και κρεμμύδι, μπουμπότα και τυρί, αυτό είναι το κυριώτερο φαί τους, αυτό είναι το άνώτερο φαί τους. Στα φτωχόσπια το χειμώνα, όταν λείπη το προσφάγι, περνούν μ' άγρια λάχανα, βγαλμένα από την έσοχη με το σουγιά, καμιά φορά χωρίς λάδι, μονάχα με ζείδι. Κι' όμως βλέπεις τα μάγουλα των παιδιών τους ναάνι κόκκινα σά μήλο. Άλλα που έχουν όλα τα καλά του Θεού ηλεύουν την ύγεια τους. Τα θρέφει ο άέρας, η κίνηση κι' η εργασία. Όταν μεγαλώσουν αυτά, θά γίνουν οι πιο ακούραστοι δουλευτάδες, οι καλύτεροι στρατιώτες. Θα φανούν χρήσιμοι στην πατρίδα τους με κάθε τρόπο. Αυτό αποτελεί πιά παράδοσι γι' αυτούς.

Γ. ΑΝΕΜΗΣ

ΣΥΜΠΑΣ Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

Πολλάκις μέχρι τουδε έπολέμησεν ή Έλλάς. Φαίνεται πως ο Θεός που την έτοποθέτησεν ως βραχίονα εις το μεσαιοχμιον του Άνατολικού και Δυτικού Κόσμου, την προ- άρξεν ως πρόμαχον των ύψηλοτέρων ιδεών της ζωής και των πολυτιμότερων αγαθών του γένους των ανθρώπων.

Εις προχριστιανικούς χρόνους έπολέμησε κατά της άγρίας βαρβαρότητος των Άνατολικών Λαών. Εις τους μετέπειτα χρόνους ήγωνίσθη, όπως και σήμερα αγωνίζεται, κατά της εκφύλου βαρβαρότητος της Δύσεως.

Καθ' όσον όμως ένθυμοόμαι δεν γνωρίζω άλλην περίπωσιν πολέμου, καθ' όν ή Έλλάς έπολέμησε τόσον συνολικώς κατά τόσον ολόκληρωτικώς. Και αυτός ο Μέγας Άλέξανδρος, ο οδηγήσας τας Μακεδονικάς Φαλαγγας μέχρι περίπου θερμάτων Άσίας και καυχώμενος ότι έπέτυχε την ένωση των καθ' Έλληνική Συμπολιτειών, μετά θλίψεως κατόπιν αναγράφει εις επιγραφην επί άφιερωθέντων εις τους Θεούς λαφύρων το «πλήν Λακεδαιμονίων».

Σήμερα όμως εις τον παρόντα πόλεμον των ήθικών αξιών κατά της κτηνώδους βίας ο Θεός ήθέλησε να όρθωθή γιγαντιαίως σύμπας ο Έλληνισμός και να πάλη ού μόνον πάσα Έλληνική ψυχή, αλλά και πάσα ευγενής καρδιά, όπου γής, άέρος και θαλάσσης και αν εύρίσκειται, συγκινουμένη ύπέρ του Έλληνικού Άγώνος κατά της Ιταλικής άτιμίας.

Είναι δε μέγα πράγμα και μεγάλη ένίσχυσις δι' ήμας τους αγωνιζομένους εις τας πρώτας γραμμάς του πυρός επί των χιονισμένων κορυφογραμμών των άγρίων Άλβανικών όρέων να αισθανώμεθα παρά την λόγην μας την πνοήν ολόκληρου του Έθνους και την συμπαθειαν της άριστοκρατίας του ανθρώπινου πολιτισμού να μας

συνοδοούν εις τον ύπέρ πάντων άγώνα, χαλκεύουσαι δια της προσευχής και της λατρείας εις την Ύπερμαχον Στρατηγόν Παρθένον Μαρίαν και δι' όσων ύπέρ ήμών πράττουν, τα πνευματικά όπλα, τα έμψυχώνοντα τα χαλύβδινα τοιαύτα.

Είναι άνέκφραστος ή συγκίνησις, ή χαρά και ή υπερηφάνεια, την οποίαν έδοκιμάσαμεν όταν έδεχόμεθα την ίδίαν ήμέραν των Χριστουγέννων τα δέματα της αγαπητής μας Ε.Ο.Ν. Δεν ήσαν άπλως δέματα εκείνα με δλίγα δώρα. Ήσαν ψυχαί και καρδία προσφιλών ύπάρξεων, που ήρχοντο να μας θωπεύσουν, να μας θερμάνουν και να μας ένισχύσουν εις τον Άγώνα. Και έβλεπε κανείς — τί συγκίνησις! — τους στρατιώτας να τα έναγκαλιζώνται, να τα φιλούν και πολλά από τα δώρα του δέματος να τα κάμνουν «φυλαχτά» της ζωής των. Σας διαβεβαιώ δε ότι ή όρμη και ή πίστις μας δια την τελικήν Νίκην έδεκαπλασιάσθησαν. Αυτό διεπίστωσα ως πνευματικός πατήρ των τέκνων μου — στρατιωτών του Συντάγματος μου. Και αυτό μου είπαν να σας γράψω με χαράν και συγκίνησιν μαζί.

Χίλια χρόνια λοιπόν ας μας ζήση ο Άρχηγός μας Ίωάννης Μεταξάς, που είχε την θείαν έμπνευσιν να δημιουργή την ύπεροχον αυτήν Όργάνωσιν της Νεολαίας. Και έβλε ο Μεγάλος Θεός να χαρίξι εις το «παιδί του» αυτό, όπως την ονομάζει, χρόνια πολλά και ένδοξα δια το καλόν της λατρευτής μας Πατρίδος.

Ζήτω ή Πατρίς, Ζήτω ο Άρχηγός, Ζήτω ή Ε.Ο.Ν.

Άρχιμ. Ίωακείμ Λιούλιας

Λοχαγός Ίερεύς 53ου Συντάγματος Πεζικού
Έν Τ. Τ. 520 τη 25η Δεκεμβρίου 1940

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΙΝΑΙΝΕΙ

Δυσκολεύονται

Μεταγραμματισμοί

Με βήτα από μία πόλι ξε-
κινάω
με μι στην παραλία κατε-
βαίνω
με πι στής γής την άκρη
πλώ
με ρο στίς λέξεις του θεά-
τρου μπαίνω
με δέλτα είμαι όλο πονηρία
με θήτα βρίσκομαι στην
έκκλησία.
Ι. ΔΗΜΑΚΗΣ

Λογοπαίγνιον

Ένας πήγε στο Νοσοκο-
μείο να ιδή κάποιον άσθε-
νή. Ό φύλακας στην πόρτα
τόν ρώτησε:
— Τί συγγένεια έχετε;
— Άδελφούς και άδελφές
δέν έχω, απήντησε ό έπι-
σκέπτης, αλλά ό πατέρας
του άρρώστου είναι γιους
του πατέρα μου.
Σ. Γ. ΧΑΛΑΣ

Παροιμία

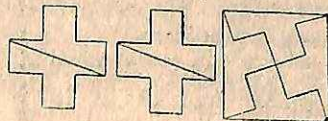
ΟΑΧΤ
ΓΙΧΕ
ΝΙΓΟ
ΟΡΝΑ
ΡΕΚΙ

Τοποθετήσατε καταλλη-
λως.

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 15ου ΦΥΛΛΟΥ

Σταυρόλεξον: Όριζον-
τίως: 1 παρς, 2 τέλος, 3 νόσος,
4 πόρος, 5 βαινα, 6 ΣΩ, 7 σά,
8 ΗΙ, 9 Ις, 10 σάνη, 11 άκάτω,
12 τριδα, 13 βάρκα, 14 ώνας,
Καθώς: 15 πάγος, 8 ήτας, 16
Ρωσίας, 17 σανό, 18 νίκη, 19 σός,
20 Ηρα, 21 το, 11 άδω, 21 μέσα,
22 Κανά, 23 Ιαία, 24 γούνα
25 στοάς. Λαθουρινθοσταυ-
ρόλεξον: Όριζοντίως: 1 Σ,
2 μιά, 3 Σίνας, 4 ΣΤ, —τε, 5
Σιάμ—Μονή, 6 ΑΛ—μά, 7 άρα-
ρα, 8 άτι, 9 Ω. Καθώς: 1 Σ,
2 σία, 3 στάλα, 4 μί—Ρά, 5 Σι-
νά—κάτω, 6 ΑΑ—φί, 7 στόμα, 8
ένα, 9 Η. Τρίγωνον: Τροία,
Ρόκα, όκά, τα, Α. Τετράγω-
νον: Θεός, έται, όσια, Σιάμ.
Κρυπτογραφικό: Άνδρο-
κλής, Ηρακλής, Κόδορος, Κρόνος,
Άνδρος, Ρόδος, Δήλος, Κάσος,
Όσσα, Άρης. Ακροστιχίς:
Περσανδρος (Περσασός, Έλλάς,
Ρουανός, Ινδικός, Αείος, Ναύ-
πλιον, Δήλος, Ρόδος, Όμηρος,
Συρία). Μεταγραμμاتی-
σμός: Πολωνία, Κολωνία, Το-
ναγρίφος, Πάμος, άμός.
Αίνιγμα: Η πένα και τα
γράμματα.

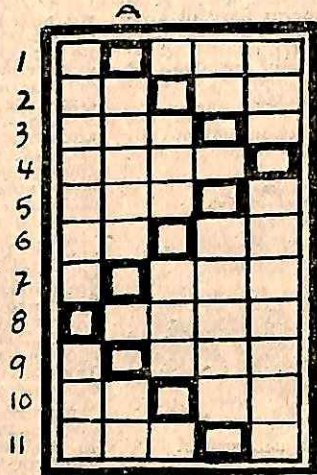
Ένα τετράγωνον:

Δικτυωτόν

Όριζοντίως:

1) Το αντίθετον του μέ-
σου. 2) Κατοικία των αρ-
νιδών. 3) Με αυτά πετούν τα
πουλιά. 4) Σ' αυτήν κάνου-

Β

με τα ψώνια μας. 5) Βασί-
λισσα της Ελλάδος. 6) Μι-
κρό δάσος. 7) Υιός του
Πριάμου. 8) Πόλις της Πε-
λοποννήσου. 9) Υπάρχει
στο σπίτι και μ' αυτήν άνε-

βαίνουμε στα άπάνω πατώ-
ματα. 10) Βρύση. 11) Οί-
νος (δημ.).

Διαγωνίως, Α—Β: "Η-
ρως της Έπαναστάσεως
του 1821.

Ε. Ν. ΜΟΣΧΟΣ

Τρίγωνον

***** = Έλλ. πόλις
***** = Αρχ. θεός
*** = Χρονική μοιάς
** = Κλωστή
* = Φωνήεν

Και καθέτως τα ίδια.

ΕΥΤ. Ι. ΜΑΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗ

Κρυπτογραφικό

12345678 = Νήσος
45678 = Αίνος
12878 = Νήσος
7882 = Όρος
7678 = Ζών
23878 = Δάσος
2352 = Άγώνισμα
25678 = Ζών

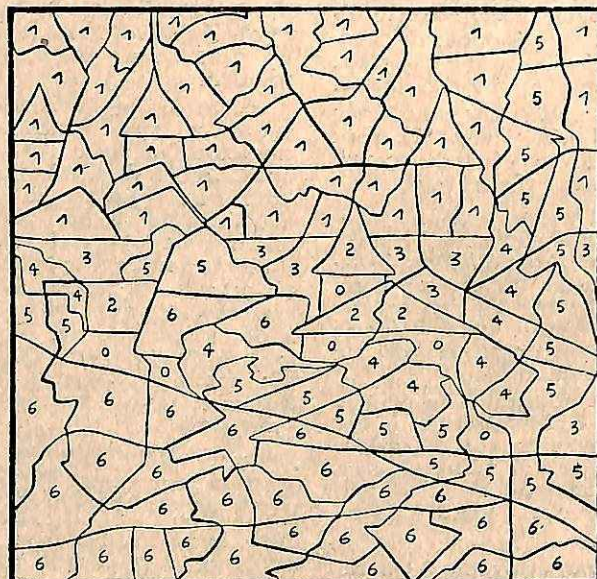
Ι. Κ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

Αίνιγμα

Τρέχει, τρέχει, πάει, πάει
και στα πίσω δέν γυρνάει
Σ. Γ. ΧΑΛΑΣ

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Στερεώσατε ένα διαφανές χαρτί επάνω στο σχέδιο και,
όδηγούμενοι από τους αριθμούς, χρωματίσατε τα μέρη της
εικόνας ως εξής:

Όπου υπάρχει:

1 με μπλέ, 2 με κόκκινο, 3 με κίτρινο άνοιχτό, 4 με πρά-
σινο άνοιχτό, 5 με πράσινο σκούρο, 6 με καφέ.

Όπου υπάρχει 0, θα μείνη λευκό.

ΚΑΙ ΛΙΓΗ

Η ΜΕΓΑΛΗ ΓΕΝΕΙΑΔΑΙ

"Όταν κρύνουν τ' αυτιά του
παππού!...

Κύριε ελέησον!

Δάσκαλος: Γιώργο,
ποιός έφευρε τον ηλεκτρι-
σμό;

Γιώργος: "Η "Ηλέ-
κτρα του Σοφοκλέους, κύ-
ριε!!!

Σώθηκε!...

Δάσκαλος: Τί δια-
βάζεις Τάκη;
Τάκης: Συμβουλές για
τό κολύμβημα.

Δάσκαλος: Δηλαδή;
Τάκης: Νά, αν κινδυ-
νεύεις να πνιγής, θ' άνοίξεις
το βιβλίο στη σελίδα 294,
όπου και θά βρής τις σχε-
τικές συμβουλές.

ΘΕΟΛΟΓΟΣ Β. ΑΡΤΟΠΟΙΟΣ

Ή ψεύτικη πάγωσε;

Δυό μάσκαρες βγαί-
νουν από ένα χορό.

— Τί κρύο!! λέει ό ένας,
επάγωσε ή μύτη μου.

Και ό άλλος:

— Καλά που είναι ψεύ-
τικη.

ΓΕΩΡΓ. Ε. ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ

Ναργιλέδες...

Δάσκαλος: Τί κατα-
σκευάζουν Τοτό με τον άρ-
γίλλο;

Τοτός: Άργιλέδες, κύ-
ριε.

Άναμφισβητήτως...

Μίμης: Πού κάθεται ή
γιαγιά σου Τάκη;

Τάκης: Στην πολυθρό-
να της.

Σύ είπας...

Στην έκθεσι ζωγραφι-
κής:

— Ό μύωψ έπισκέ-
πτης: Τί είναι αυτό τό ά-
σχημο πορτραίτο;

— Ό φύλαξ του μου-
σειού: Είναι... ένας κα-
θρέπτης κύριε!

ΕΥΘΥΜΙΑ

Άνώνυμο.

— Σήμερα έλαβα ένα ά-
νώνυμο γράμμα.

— Και ποιός σου τό έ-
στειλε;

Μιά σωστή απάντησις

Στό σχολείο ό δάσκαλος
μαθαίνει στα παιδιά φυσι-
κή ιστορία και τους μιλάει
για τα ζωά που έχουν έ-
ξαφανιστή πιά από τη γή.
"Ύστερα γυρίζει στον Τάκη
και τον ρωτάει:

— Για πές μου έσύ, Τά-
κη, ένα ζωά που να μην ύ-
πάρχη πιά.

— Τό καναρίνι μας.

— Πώς τό καναρίνι σας;
Σου είπα ένα ζωά που να
μην ύπάρχη πιά.

— Μάλιστα, κύριε, τό κα-
ναρίνι μας δέν ύπάρχει πιά,
γιατί τό έφαγε χτές ή
γάτα!

Δικαιολογημένη άπορία

— Άλήθεια, μαμά, τά με-
γάλα ψάρια τρώνε τά μι-
κρά;

— Ναι, παιδί μου.

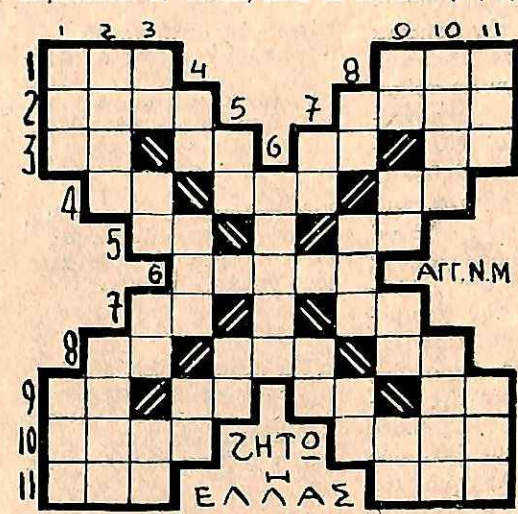
— Τρώνε και σαρδέλλες;

— Τρώνε.

— Και πώς άνοίγουν τό
κουτί τους;

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΜΑΣ

Όριζοντίως: 1) Συμπερασματικόν—Άρχιστρατήγος του
γαλλικού στρατού κατά τον πόλεμον 1914-18. 2) Κλωστή—Την
ετορπίλλισαν οι "Ιταλοί, αλλά τα ναυτάκια μας εξέδίκησαν με το
παράπαν τους δολοφόνους. 3) Μονάς ηλεκτρι-
κής αντίστασε-
ως—Έκτος—
Προτρεπτικόν—
"Όστις. 4) Υ-
ποθετικόν—Λοι-
πόν (άρχ.)—
Κλωστή (άρ-
χαϊκόν). 5)
Άρθρον (πλη-
θυντι κός)—
Άρθρον (πλη-
θυντικός). 6)
Βάρβαροι επι-
δρομείς. 7) Υ-
ποθετι κόν
Προσωπική άν-
τωνυμία. 8)
Νότα—Όργα-
νισμός. 9) Φο-
ροντίζει για
την σταφίδα—
Νότα μουσικής.
9) Προτάσσε-
ται το όρκου
(δημ.)—Εάν
(άρχ.)—Ζών
(καθαρ.)—ΛΟ.

10) Βουό της Άλβανίας, το όποιον κατέλαβεν ό Ενδοξος στρατός
μας κατόπιν ήρωϊκών άγώνων—Κράτος της Άσίας. 11) Πάντοτε
(Άρχ.)—Άφησε (δημ.).

Καθέτως:

1) Έπάνω—Άριθμητικόν. 2) Μέρος του λόγου—Τό αντίθετον
του "εξηλών. 3) ΑΜ—Δεικτικόν (δημ.)—Άνώνυμος έταιρεία—
Άρθρον (πληθ.). 4) Προτρεπτικόν (δημ.)—Άνθος—Πρόθεσις και
αριθμητικόν. 5) Άρθρον—Άρθρον (πληθ.). 6) Ό έθνικός.
Έγγραφή υπό του Σολωμού. 7) Υποθετικόν—Τού όποιου (άρχ.). 8)
Είς (άρχ.).—Ερωτηματική άντωνυμία—Νότα. 9) ΦΛ—Άνθη
ΕΠ—Άλυπιακή Θεότης του ήλιου. 10) Όχι ό μισός—Νοστιμίζει
τά φαγητά. 11) Σκόρος (άρχ.)—Υπομονητικόν ζών (κλητική).

ΑΓΓ. Ν. ΜΟΣΧΟΣ

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

Ο ΔΑΚΡΥΟΓΕΝΝΗΜΕΝΟΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

— Παιδί μου, του λέει ή χανούμισ-
σα, όσοι πήγαν εκεί δέν ματαγύρι-
σαν. "Αν έσύ θέλεις να γυρίσης να
πάς κατά ντίπ το μεσημέρι, όταν κυ-
λιούνται οι γουρούνες μέσα στα νε-
ρά, να πάρης τό γουρουνάκι και να
βαρέσης μιά στ' αλόγ σου και να
φύγης. "Ύστερα νάρθης άπ' έδώ, κα-
θώς θά γυρίσης.

Πάει λοιπόν κι' αυτός τό μεσημέ-
ρι και παίρνει τό γουρουνάκι. Τό
βάζουν οι γουρούνες στα ποδάρια
για να πιάσουν τό παιδί, πά που να
τό πιάσουν! Και πάει τό παιδί άπ'
τη χανούμισσα, όπως το υπέ.

Μόλις έφτασε, του έβαλε ή χανού-
μισσα κι' έφαγε και κοιμήθηκε, και
τόυ παίρνει τό γουρουνάκι και το
βάζει ένα άλλο δικό της.

— Όταν θά σε ξαναστείλουν που-
θενά, νάρθης πάλι άπ' έδώ, του λέει:

Φτάνει καμιά φορά τό παιδί στη
μάννα του, και τό ρωτάει:

— Έφερες τό γουρουνάκι;

— Τό έφερα, της λέει.

Και τόψωσαν κι' έφαγαν.

Πάνε πίσω οι δράκοι.

— "Ε, τόφερε; της λένε.

— Ναι, τόφερε.

— Τώρα, της λένε, να πάη να πάρη
τ' άθάνατο νερό.

Και το λέει ή μάννα του: να πάς,
παιδί μου, να πάρης τ' άθάνατο νε-
ρό! "Αν πιώ άπ' εκείνο τό νερό, δέν
ματαπαθαίνω τίποτα. Και τό παιδί
πηγαίνει στη χανούμισσα.

— Πώς να κάνω να πάω να πάρω
τ' άθάνατο νερό; της λέει:

— Παιδί μου, του λέει ή χανούμισ-
σα, όσοι πήγαν εκεί δέν ματαγύρι-
σαν, παρά θά σου δώσω μιά λαίνα,
και μόλις φτάσης εκεί κι' άνοίξουν
τά βουνά, να τη βάλεις έτσι άπάνω,
και πριν άκούη κλείσουν, να πάς
να τήνε πάρης και να γυρίσης.

Πήρε τό παιδί τη λαίνα και τρά-
βηξε να πάρη τ' άθάνατο νερό. Εκεί
π' άνοίξαν τά βουνά, έβαλε όπως του
είπε τη λαίνα, και πήρε τό νερό, και
γύρισε πίσω στη χανούμισσα. Τό
παίρνει αυτή τό νερό και τό βάζει
άλλο και τό λέει:

— Όταν θά σε ξαναστείλουν που-
θενά, νάρθης άπ' έδώ πρώτα.

Και τό παιδί πηγαίνει στη μάννα

Γνωρίζετε γεωγραφίαν;

Άπαντήστε εις τά εξής
ερωτήματα:

1) Τό Βατικανόν είναι
κράτος εις την Εύρώπην;

2) Η Βενεζουέλα είναι
εις την Άφρικήν;

3) Η Νέα Καληδονία (Ω-
κεανία) είναι γαλλική ά-
ποικία;

4) Τό Λευκόν Όρος
("Άλπεις) είναι τό ύψηλό-
τερον της Εύρώπης;

5) Ό Βόλγας είναι ό με-
γαλύτερος, εις μήκος, πο-
ταμός της Εύρώπης;

6) Η Βραζιλία ή ή Άρ-
γεντινή είναι τό μεγαλύτε-
ρον κράτος της νοτίου Ά-
μερικής;

Και τώρα στην Έλλάδα
μας...

7) Ποίος ποταμός χωρί-
ζει την Μακεδονίαν από την
δυτικήν (έλληνικήν) Θρά-
κην;

8) Τό Λουτράκι και ή πε-
ριοχή του (πλευρά του "Ι-
σθμού της Κορίνθου, προς
την Στερεάν Έλλάδα) ύ-
πάγεται εις τον νομόν Άττι-
κής και Βοιωτίας ή εις τον
νομόν Άργολίδος και Κο-
ρινθίας;

9) Η Κρήτη διαιρείται
εις πέντε νομούς;

του. Σάν άκουσαν τό βρόντο οι δρά-
κοι, τρύπωσαν.

— Τό έφερες; του λέει ή μάννα.

— Τό έφερα, της λέει τό παιδί.

— Για δός μου να πιώ ψίχα!

Και της έδωσε τό παιδί να πιή.

— Γέρεφα τώρα, δέ ματαπαθαίνω
τίποτε, του λέει αυτή. Και βγήκε τό
παδί να πάη στο κунηγι. Και πάει
στη χανούμισσα. Μόλις τό είδε ή κα-
λή αυτή γυναίκα, άκου του λέει τώ-
ρα τί θά κάνης; Θά πάρης σαράντα
πρόβατα κι' ένα άρνί, σαράντα ένα
κι' άφού τά μάσης σαν τσοπάνης, να
περάσης άπ' τη μάννα σου, εκεί θά
χυθούν οι δράκοι να σου τ' άρπά-
ξουν και θά σου μείνη μονάχα τ' άρ-
νί! θάχουν κι' ένα σπαθί μεγάλο, που
είκοσι θά τό τραβάν από τη μιά, κι'
είκοσι από την άλλη, για να σε σφά-
ξουν! μά δέ θά μπορούν να τό τρα-
βήξουν! και σύ θά τους πής: Δώστε
μου το έδω! και θά τό πάρης και θά
τους σφάξης.

Κι' έτσι όπως τ' όρμήνεψε ή καλή
αυτή γυναίκα, έκανε τό παιδί. Χύ-
μηξαν οι δράκοι και του πήραν όλα
τά πρόβατα και του έμεινε μονάχα
τ' άρνί, και κοιτάζαν να βγάλουν τό
σπαθί και δέν μπορούσαν.

— Δώστε μου το έδω, τους φωνάζει

Του δίνουν λοιπόν τό σπαθί, τό
τραβάει και τους σφάζει.

ὁ κῆπος τῶν

Ὁ Ἀρχηγός δὲν μᾶς λημονεῖ

«... Οὔτε οἱ Σκαπανεῖς οὔτε αἱ Σκαπάνισσαι δὲν ἔλειψαν ἀπὸ τὴν πρόσκλη-
σιν αὐτὴν. Καὶ οἱ μικροὶ
Σκαπανεῖς προσέφεραν
καὶ αὐτοὶ τὴν βοήθειάν
τους παντοῦ...».

Εἶναι τὰ λόγια τοῦ Ἀρ-
χηγοῦ ποὺ εἶπε γιὰ μᾶς
στὴν τελετὴ τῆς Πρωτοχρο-
νιατικῆς πῆττας τῆς Ε.Ο.Ν.

Ὁ καλὸς πατέρας, ποὺ
δὲν περνᾷ εὐκαιρία νὰ μὴ
μᾶς δώσῃ ὅλη Του τὴν ἀ-
γάπη καὶ τὴν στοργή!!...
Πόση ὑπερφημία νοιώ-
θουμε γι' αὐτό!

Ξέρεί βέβαια ὁ Ἀρχη-
γὸς πὼς οἱ δυνάμεις μᾶς
εἶναι μικρὲς καὶ πὼς στὸν
σημερινὸ μεγάλου ἀγῶνα
τῆς Ἑλλάδος δὲν μπορού-

με νὰ προσφέρωμε ἀξιόλο-
γα πράγματα. Μὰ καὶ τὴν
ὀλίγη βοήθειά μᾶς τὴν ἐ-
κτιμᾷ ὅσο καὶ τὴν βοήθεια
τῶν μεγαλύτερων μᾶς, ποὺ
ἄλλοι τὴν δίδουν μὲ τὸ αἶ-
μα τους, ἄλλοι μὲ τὸν ἰ-
δρωτὰ τους, καὶ ὅλοι δι-
δουν ὅτι ἔχουν καὶ δὲν ἔ-
χουν γιὰ τὸν ἀγῶνα, γιὰ
τὴ Νίκη τὴ μεγάλη, ποὺ γι'
αὐτὴν ὅλοι προσευχόμεθα
στὸν καλὸ Θεὸ τῆς Ἑλλά-
δος, καὶ ὅλοι τὴν περιμέ-
νουμε βεβαίαν καὶ ἀσφαλῆ.
Οἱ μικρὲς μᾶς ὑπηρεσίες
εἰτε στοὺς Τομεῖς τῆς Ὀρ-
γάνωσης εἰτε ὅπουδήποτε
ἄλλου τίς δίδουμε ἐκτιμῶν-
ται ἀπὸ τὸν Ἀρχηγὸ καὶ
τὴν Ὀργάνωσιν τῆς Ε.Ο.Ν.,
γιατὶ θεωροῦνται πὼς εἶναι
μιά ἀσκηση ποὺ θὰ τυνώ-
σῃ τὴν ψυχὴ μᾶς καὶ τὸ
νοῦ καὶ τὸ σῶμα μᾶς γιὰ
νὰ συνεχίσουμε κι' ἐμεῖς
ὅταν μεγαλώσουμε τὰ με-
γάλα καὶ θαυμαστά ἔργα
τῶν πατέρων μᾶς καὶ τῶν
ἀδελφῶν μᾶς ποὺ φτιάχνουν
σήμερα τὴν νέα δοξαμένη
Ἑλλάδα.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Η ΕΥΧΗ ΤΟΥ ΠΑΠΠΟΥ

Γύρω γύρω στὴ γωνιά
ὁ παππούλης μᾶς στ' ἀλή-
θεια
ὅλη νύχτα μιὰ φορά
μᾶς διηγόταν παραμῦθια.

Γιὰ πολέμους γιὰ σπαθιά,
ὁ παππούλης, κι' ἱστορίες
ὡς τὴ νύχτα τὴ βαθειά
μᾶς ἐγέμιζ' ἀπορίες.

«Μιὰ πατρίδα Ἑλληνική
— ὦ παιδιὰ μου ἀγαπημέ-
[να —
ἀπλωνόταν ὡς ἐκεῖ
στὰ νησιά τὰ σκλαβωμένα.

Μιὰ πατρίδα ζηλευτὴ
μέσ' στὸν κόσμον καὶ μεγά-
λη,
ναί, παιδιὰ, καμαρωτὴ
ποὺ δὲν ἦταν καμμιὰν ἄλλη.

Πάρτε τὴν εὐχὴ παιδιὰ:
νὰ γενίτῃ ἀντρειωμένα
καὶ μὲ πέτρινη καρδιά
νὰ χαλάστε αὐτὴ τὴ γέν-
να!»

Π. Οἰκονομάκος

ΜΙΚΡΑ - ΜΙΚΡΑ

ΤΙ ΒΑΡΟΣ ΣΗΚΩΝΕΙ ΜΙΑ
ΜΕΛΙΣΣΑ

Μιά μέλισσα μπορεῖ νὰ σηκώ-
σῃ βάρος 75 φορές μεγαλύτερο
ἀπὸ τὸ δικό της. Τόσο μεγάλη
εἶναι ἡ δύναμις της. Ἄν ἕνας ἄν-
θρωπος 50 ὀκτάδων μπορούσε νὰ
σηκώσῃ βάρος 75 φορές μεγα-
λύτερο ἀπὸ τὸ δικό του, θὰ ση-
κωνε 3.750 ὀκτάδες!

ΤΑ ΠΙΟ ΜΙΚΡΑ ΒΙΒΛΙΑ

Πολὺ μικρὰ βιβλία τυπώσανε
κύριως τὰ παλαιὰ χρόνια. Ἐ-
τοί ὁ Πέρσης ποιητὴς Οὐάρ Κα-
γιαίμ ἐγραφε ἕνα βιβλαράκι ἀ-
πὸ 64 μικρὲς σελίδες ἐκονογρα-
φημένες ποὺ δὲν ἦσαν μεγαλύτε-
ρες ἀπὸ πέντε πόντους.

Στὸν 17ο αἰῶνα εἶχανε τυπώ-
σει βιβλαράκια σὰν ἕνα εἰσιτή-
ριο τοῦ σιδηροδρόμου.

Στὰ 1883 τὸ Πανεπιστήμιο
τῆς Ὁξφόρδης στὴν Ἀγγλία τυ-
πώσε μιὰ πολὺ μικρὴ βιβλίο, μι-
κρὴ σὰν ἕνα... γραμματόσημο.

Στὰ 1896 βγήκε μιὰ ὁμοία
στὸ Λονδίνο. Εἶχε πλάτος τριάν-
τα χιλιοστόμετρα καὶ μήκος σα-
ρανταπέντε. Εἶχε 876 σελίδες
καὶ 27 εἰκόνες.

... ΚΑΙ ΤΑ ΠΙΟ ΜΕΓΑΛΑ ΒΙ-
ΒΛΙΑ

Στὸ Βρετανικὸ Μουσεῖο ὑ-
πάρχει ἕνας Ἀτλας ποὺ δωρή-
σανε στὸν Κάρολο 2ο κι' ἔχει ὅ-
πως ἕνα μέτρο κι' ἐξηντηντέ
πόντους καὶ πλάτος ἕνα καὶ δε-
καπέντε! Ὑπάρχει μιὰ βιβλὸς ἀ-
πὸ ἑκατὸν ὀκτὼ τόμους τῶν 10
χιλιάδων σελίδων. Κάθε τόμος
ζυγίζει 4 χιλιόγραμμα καὶ 400
γραμμάρια!

Στὴ Διεθνή Ἐκθεσὶ τοῦ Σι-
κάγου ἐξετέθη στὰ 1893 ἡ χρυ-
σὴ βιβλὸς τοῦ κράτους τῆς Ἀρ-
κάνσας ποὺ ζυγίζει περισσότερο
ἀπὸ 79 κιλά.

ποὺ ἔκανε προσπάθειες...
ὑπεράνθρωπες γιὰ νὰ ξεμ-
πλέξῃ ἀπὸ τὴν παράξενη
ἐκείνη σχεδιά ποὺ τὸν κρα-
τοῦσε, θαρρεῖς, καὶ δὲν τὸν
ἄφηνε...

Τὸ φτωχὸ αὐτὸ ζῶο ἦ-
ταν ὁ Χάρυ Κόντακ, ὁ πρῶ-
τος Νομάρχης, ὁ ἐρασιτέ-
χνης ἀεροπόρος ποὺ ἀπά-
νω στὴν ἀπελπισία του εἶχε
ξεσκίσει τὴ σφαῖρα τοῦ ἀ-
εροστάτου κι' εἶχε πέσει
στὴ θάλασσα, μὰ γιὰ κα-
λὴ του τύχη πολὺ κοντὰ
στὴν ἀκρογιαλιά...

Ἀκόμα γιὰ καλὴ του τύ-
χη, ἐκεῖ, στὸ ἴδιο μέρος
βρέθηκε κάποιος ἀγκυρα-
καὶ μ' αὐτὴν κατάφεραν ὁ
κύρ Μπούλης μὲ τὸ βοηθό
του, τὸ γεροτράγο, νὰ τὸν
τραβήξουν στὴ στεριά σὲ
ἐλεεινὴ κατάστασι.

Σώθηκε λοιπὸν ὁ Χάρυ
Κόντακ μὰ γιὰ νὰ πέσῃ
στὰ νύχια τοῦ τρομεροῦ ἐ-
χθροῦ του... Τὸ μόνο κα-
λὸ γι' αὐτὸν ἦταν ποὺ ὁ

ἀστυνομικὸς, ὅσο ξακου-
στὸς κι' ἂν ἦταν, δὲν εἶχε
καταφέρει ἀκόμα νὰ ἔλῃ
καμμιὰ χερσιόσπῃ ἀπό-
δειξις εἰς βάρος του. Ἐτοί
δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ
τὸν κλείσῃ στὴ φυλακὴ καὶ
μάλιστα οὐτὲ νὰ τὸν κατη-
γορήσῃ φανερά...

Ὡς τόσο ὁ Σερλόκ
Χόλμς τῶν ζῶων δὲν σκο-
τιζότανε γι' αὐτό... Εἶχε
τόση πεποίθησι στὸ μυαλό
του ποὺ ἔλεγε... «Ἄμα
μελετήσῃ καλὰ τὰ περι-
στατικά, δὲν μπορεῖ, θὰ τὸν
ξεσκεπᾶσῃ... Φτάνει νὰ
μὴ φύγῃ...» Στὸ μεταξὺ
ἔκανε τὴν... πάπια, τάχα
πὼς ἀπὸ φιλικὸ ἐνδιαφέ-
ρον τὸν παρακολουθοῦσε
καὶ τὸν ἔσωσε... Ἐκανε
καὶ ὁ Χάρυ Κόντακ τὴν...
πάπια καὶ τὸν εὐχαρίστη-
σε σφίγγοντάς του τὸ χέ-
ρι... Ὅσο γιὰ τὸ γερο-
τράγο ἔκανε κι' αὐτὸς ὅτι
ἔκανε ἀπλούστατα ὁ κύ-
ριός του!

Σωσμένος καὶ σωτῆρες

Σκαπανέων μας

Σὰν παραμῦθι

★ Η ΠΗΓΗ ★

Μιά ζεστὴ μέρα τρεῖς
ταξιδιώτες συναντήθηκαν
κοντὰ σὲ μιὰ πηγὴ μὲ νερὸ
κρῦο καὶ καθαρό. Τὸ νερὸ
ἐβγαίνει μὲ ὀρυθμὸ ἀπὸ τὴ
γῆ κι' ἔχυνετο στὴν ἀκρὴ
τοῦ μεγάλου δρόμου. Ἡ
πηγὴ ἦταν τριγυρισμένη ἀ-
πὸ δέντρα καὶ χορτάρια.
Τὸ νερὸ τῆς, καθαρὸ σὰ δά-
κρυ, ἔφευγε πρῶτα σὲ μιὰ
γούρνα σκαμμένη στὴν πέ-
τρα. Τὸ περισσευούμενο ἐξε-
χειλιζε γιὰ νὰ σχηματίσῃ
ἕνα ποταμάκι ποὺ γρήγορα
ἐχάανετο στὰ λειβάδια.

Οἱ ταξιδιώτες ἐξεκουρά-
σθηκαν στὴ σκιά κοντὰ
στὴν πηγὴ. Ἦπιαν νερὸ
καὶ ἐξεδίψασαν. Ἐπάνω ἀ-
πὸ τὰ κεφάλια τους ἀκρι-
θῶς ἦταν μιὰ πέτρα καὶ
πάνω σ' αὐτὴ ἦταν γραμ-
μένο: «Ἐχε τὴν πηγὴ αὐ-
τὴ γιὰ παράδειγμα». Ἀφοῦ
οἱ ταξιδιώτες ἐδιάδασαν
τὴν ἐπιγραφὴ ἄρχισαν νὰ
σκεπτόνται τί ἀράγε ση-
μαίνει.

Ὁ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς — θὰ
ἦταν ἔμπορος χωρὶς ἄλλο
— εἶπε:

— Αὐτὴ εἶναι μιὰ καλὴ
συμβουλὴ. Ἡ πηγὴ τρέχει
χωρὶς νὰ σταματᾷ. Πηγαί-
νει μακριά. Μαζεύει τὸ νε-

ρὸ ἀπὸ τὶς ἄλλες πηγὲς καὶ
γίνεται ἕνα μεγάλο ποτάμι.
Ὁ ἄνθρωπος σὰν κι' αὐτὴ
πρέπει ν' ἀσχολῆται ἀδιά-
κοπα μὲ τὶς ὑποθέσεις του.
Ἄν κἀνὴ αὐτό, πάντα θὰ
πετυχαίνει καὶ θὰ μαζεύῃ
πολλὰ χρήματα...

Ὁ δεῦτερος ταξιδιώτης
ἦταν νέος.

— Ὅχι, εἶπε. Ἡ ἐπιγρα-
φὴ αὐτὴ σημαίνει πὼς ὁ ἄν-
θρωπος πρέπει νὰ φυλάξῃ
τὴν καρδιά του καθαρή ἀ-
πὸ κακὲς σκέψεις καὶ κα-
κὲς ἐπιθυμίες, τόσο καθαρή
σὰν τὸ νερὸ αὐτό. Καθαρὸ
νερὸ ξεδιψᾷ ὅσους ἀναπαύ-
ονται καθὼς ἐμεῖς κοντὰ
στὴν πηγὴ. Δίνει χαρὰ καὶ
καινούργια δύναμι. Ἄν τὸ
νερὸ ἦταν θολωμένο σὲ τί
θὰ χρησίμευε;

Ὁ τρίτος ταξιδιώτης, ἔ-
νας γέρος, ἐχαμογέλασε
καὶ εἶπε:

— Ὁ νέος αὐτὸς εἶπε τὴν
ἀλήθεια. Αὐτὸ εἶναι τὸ μά-
θημα ποὺ μᾶς δίνει ἡ πηγὴ.
Σ' ὅποιον διψᾷ, ἡ πηγὴ εἶ-
ναι πάντα ἔτοιμη νὰ δώσῃ
τὸ καθαρὸ νερὸ τῆς δωρε-
άν. Εἶναι σὰ νὰ λήθῃ στὸν
ἄνθρωπο: «Κάμε τὸ καλὸ
καὶ ρίξτο στὸ γιαιό, μὴν
περιμένεις ἀνταπόδοσι».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄.

Πουθενὰ ὁ ἐξεχώτατος
πρῶην... Ὡς τόσο ἕνα
πρῶμα ἦταν βέβαιον: πὼς
δὲν εἶχε φύγει ἀκόμα γιὰ
τὸ ἐξωτερικόν, γιὰτὶ σὲ μιὰ
τέτοια περίστασι ὁ κύρ
Μπούλης θὰ εἶχε εἰδοποι-
ῇ μὲ τὴν ὥρα — τί λέω

Νάτος! φώναξε ὁ κύρ Μπούλης.

Ὅταν ὁ κύρ Μπούλης
ἐξανάρθηκε τὸ φῶς τοῦ ὁ κ.
πρῶην Νομάρχης εἶχε γί-
νει ἄφαντος. Πάει πάλι, τὸ
πουλὶ εἶχε πετάξει.

— Ἐ, ἐ, ψιθύρισε... Μοῦ
γλιστράει μέσα ἀπὸ τὰ
χέρια τὴ στιγμὴ ἀκριθῶς
ποὺ θαρρῶ πὼς τὸν κρα-
τῶ... Μὰ αὐτὸς, μάτια
μου, εἶναι περισσότερο χέ-
λι παρὰ πῆθηκος.

ΓΕΥΣΗΝΑ

ΚΑΙ ΚΟΥΤΑ

Λογικὴ παιδιοῦ

— Νίκο, δὲν σοῦ εἶπα νὰ
μὴν κάνης θόρυβο ὅταν
κοιμάται ὁ μπαμπάς;

— Ἀμ' τότε νὰ κάμω λοι-
πόν; Ὅταν εἶναι ξύπνιος,
γιὰ νὰ μὲ δέρνη;

Στοῦ ζωγράφου

— Ἦθελα νὰ μοῦ κάμετε
τὸ πορτραῖτο μου ἐλαιο-
γραφία. Πόσο θὰ μοῦ στοι-
χίση;

— Χίλιες δραχμές.
— Κι' ἂν σὰς φέρω ἐγὼ
τὸ λάδι;

Στὸ μάθημα τῆς φυσικῆς

Ὁ καθηγητής. — Σήκω
ἀπάνω, Μίμη, καὶ πές μου
πόσα πλευρὰ ἔχεις.

Ὁ Μίμης. — Δὲν μπορῶ
νὰ τὰ μετρήσω, κύριε, για-
τὶ γαργαλιέμαι!

Θὰ γίνῃ ζωγράφος

— Τί θὰ γίνῃς, Τοτό, ὅ-
ταν θὰ μεγαλώσῃς;

— Ζωγράφος!

— Ὡστε σ' ἀρέσει ἡ ζω-
γραφικὴ;

— Ὅχι, ἀλλὰ μ' ἀρέσει
νὰχω μακριὰ μαλλιά ὅπως
οἱ ζωγράφοι!

ΔΥΟ ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΑ

Ἡ παραπάνω εἰκὼν δείχνει
δύο παιδιὰ Ἀλβανῶν. Μᾶς τὴν ἐ-
στειλεν ἕνας ἐκλεκτὸς συνεργά-
της τοῦ περιοδικοῦ ποὺ μάχεται
στὴν Ἀλβανία μαζί μὲ τὸν ἐνδο-
ξο στρατὸ μᾶς, γιὰ νὰ γνωρίσουν
οἱ Σκαπανεῖς τὰ παιδιὰ τοῦ τό-
που ποὺ ἐλευθερώνεται σήμερα
ἀπὸ τὴν ἱταλικὴν τυραννίαν.

τέτοιον ραδιοηλεκτρογράφημα
δὲν τοῦ εἶχε σταλῇ... Τὸ
ἐναντίον μάλιστα... Κάποι-
ος τοῦ ἀνέφερε πὼς ἕνα
κουμπὶ παντοφάνου, ὅμοιο
κι' ἀπαράλλαχτο μὲ τὰ
κουμπιά τοῦ Χάρυ Κόντακ,
βρέθηκε σ' ἕνα μύλο.

Ὁ πιὸ σίγουρος τρόπος
γιὰ νὰ ξεφύγῃ κανεὶς ἀπὸ
τὰ χέρια τῆς ἀστυνομίας
σὲ μιὰ μεγάλη πολιτεία
εἶναι νὰ ζῇ μπροστὰ στὰ
μάτια τῆς, κι' ὅχι νὰ γυ-
ρεύῃ νὰ κρυφτῇ στὴ μονα-
ξιά καὶ τὸ σκοτάδι καμ-
μιανῆς σπηλιάς. Σίγουρα
αὐτὸ θὰ εἶχε κάνει καὶ ὁ
Χάρυ Κόντακ. Μέρα καὶ νύ-
χτα λοιπὸν ἀδιάκοπα, χω-
ρὶς νὰ ἐκκουρασθῇ, χωρὶς
νὰ χορτάσῃ τὸν ὕπνο ὁ κύρ
Μπούλης γύριζε στοὺς με-
γάλους δρόμους, στίς πλα-
τεῖες, στὰ πάρκα, ἐμπαινε
στὰ καταστήματα, ἐξέταζε
καὶ πρόσεχε.

(Ἀκολουθεῖ)

Ο ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

7. — Καὶ κατὰ ποῦ εἶναι ὁ
δρόμος μᾶς ἀρχηγέ; Τὸ ἀ-
ερόστατο δὲν φαίνεται
πουθενά!

Ὁ κύρ Μπούλης δὲν τὰ
χάνει ὅμως ἐτοί εὐκολα...
Κάθισε καὶ λογάρισε σὲ
τί ὕψος ἀπάνω κάτω βρι-
σκόταν τὸ αὐτοκίνητο, κοί-
ταξε ὕστερα κατὰ ποῦ
τραβοῦσαν τὰ σύννεφα καὶ
μὲ τί ταχύτητα πηγαῖναν
κι' ἔβγαλε τὸ συμπέρασμα
πὼς ἔπρεπε νὰ τραβήξουν
δυτικὰ κατὰ τὴ θάλασσα...

— Ἐμπρός λοιπὸν κατὰ
τὴ θάλασσα.

Ἐτρεχαν, ἔτρεχαν σω-
στά τρία τέταρτα τῆς ὥ-

Κεντρική Διοίκησης

ΕΥΑΡΕΣΚΕΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ

Προς την Δ.Α.Σ. Ἀρρένων καὶ Θηλέων, ἀπάσας τὰς Περιφ. Διοικήσεις Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων καὶ Θηλέων, τὴν Διοίκησην Ταγματῶν Ἐργασίας κλπ. ἐκιοπομήτῃ ἢ κάτωθι Διαταγῇ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως καὶ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ἰωάννου Μεταξᾶ:

«Ἐκφράζω τὴν πληρεστάτην μου εὐαρέσκειαν εἰς τοὺς κάτωθι Συναγωνιστὰς τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀρρένων Λαρίσης διότι κατὰ τὸν βομβαρδισμόν τῆς πόλεως ὑπὸ βαρβάρου ἐχθροῦ, ἐπέδειξαν θάρρος καὶ ἀλληλεγγύην, ἀνωτέρων τοῦ ἁπλοῦ καθηκόντος καὶ παρὰ τὸν πιθανὸν κινδύνον τῆς ζωῆς τὸν ἔσπευσαν εἰς τὸν τόπον τοῦ βομβαρδισμοῦ καὶ περισυνέλεξαν καὶ μετέφερον εἰς νοσοκομεῖα τραυματίας καὶ νεκροὺς διαρκούντος τοῦ συναγερμοῦ:

- 1) Πατέραν Ἰωάννην, Τετράρχην.
- 2) Γραμματεῖν Ἰωάννην »
- 3) Κουτσικογιάννην Δημ., Λοχίτην.
- 4) Χρονιδὴν Κωνσταντῖνον »
- 5) Ἀρμενόπουλον Κωνσταντ. »
- 6) Μαρτζανιδὴν Γεώργ. Φαλαγγίτην.
- 7) Φούτσην Χαρ., Ἀξιωματικόν.
- 8) Κοσμόπουλον Θ. Ἐνωμοτάρχην.
- 9) Παντελόγγλου Ἀπ. Ἐνωμοτάρχην.
- 10) Μύτικαν Δημήτριον »
- 11) Γραμματεῖν Σ. Ὁμαδάρχην.
- 12) Νίκαν Δημήτριον »
- 13) Χριστοφορίδην Εὐαγ. »
- 14) Παπαδόπουλον Δημ. Φαλαγγίτην.
- 15) Ἀναστασίου Γεώργιον »
- 16) Ἀλιόπουλον Σωτ. Φαλαγγίτην.
- 17) Σαρδάρην Γεώργιον Τετράρχην.
- 18) Μπελτέν Ἀναστάσιον Φαλαγγίτην.
- 19) Πουρίκαν Σωτήριον Ἐπιτελῆ.

Τὸ παράδειγμα τῶν θά μείνῃ ἱστορικόν εἰς τὸν ἀγῶνα ποῦ διεξάγει νικηφόρα ἡ Ἑλλάς μας. Ἐξαιρῶν δὲ τὴν ὑπέρροχον συμπεριφορὰν τῶν Συναγωνιστῶν τῆς Π. Δ. Ἀρρένων Λαρίσης, παραβίβω ταύτην εἰς τοὺς Συναγωνιστὰς καὶ Συναγωνιστρίδας ὅλης τῆς χώρας, ὡς μεγαλειῶδες παράδειγμα πρὸς μίμησιν».

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Κ.Ε.Ν. κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΝ

Ἡ ὑπηρεσία παρακολούθησος ὑποθέσεων στρατευθέντων τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν ἀπέστειλε πρὸς τὴν Κεντρικὴν Διοίκησιν Νεολαίας τὴν κάτωθι ἐπιστολήν:

Οἱ εἰς τὸ ἐνταῦθα 7ον Στρατ. Νοσοκομεῖον (τέως Λαϊκόν) θάλαμος Μακκὰ νοσηλευόμενοι τραυματίαι λοχίαί, Μουράτογλου Μιχ., Παπαϊωάννου Διονύς., Παρασκευαΐδης Χαρ. καὶ οἱ στρατιῶται Πετρίτης Χρῆς., Μαυλάκης Θεόδ. καὶ Ζήσης Στέφανος παρακαλοῦσιν ὅπως ἐκφρασθῶσι θερμαὶ εὐχαριστίαι πρὸς τὸν κ. Κυβερνητικὸν Ἐπιτρόπον τῆς Ε.Ο.Ν. διὰ τὸ ἐπιδειχθῆν παρ' αὐτοῦ ἐνδιαφέρον καὶ διὰ τὰ προσενηχθέντα εἰς αὐτοὺς δῶρα κατὰ τὴν ἐν τῷ Νοσοκομείῳ νοσηλείαν των.

ΠΩΣ ΑΝΤΙΚΡΥΖΟΥΝ ΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν. ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟΝ ΤΟΥΣ

Πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως καὶ Γενικὸν Ἐπιθεωρητὴν τῆς Ε.Ο.Ν. ἀπεστάλη ἡ κάτωθι ἐπιστολή:

Ἐξοχώτατον

Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως καὶ Γενικὸν Ἐπιθεωρητὴν τῆς Ε.Ο.Ν. Ἰωάννην Μεταξᾶν

Α θ ή ν α ς

Πληροφορηθεὶς παρὰ τοῦ Διοικητοῦ Λόχου τὸν ἡρωϊκὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ μου Παναγιώτου βαθμοφόρου τῆς Ε.Ο.Ν. Τρυπιδῶν, πολεμοῦντος ὑπὲρ τῆς Πατρίδος μας κατὰ ἀνάνδρου καὶ θαρσάρου ἐχθροῦ, με δάκρυα ὑπερφη-

ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗ

Ἡ Περιφερειακὴ Ὑπηρεσία Ἀλληλεγγύης Μετώπου Ε.Ο.Ν. Πρωτεύουσας (Βασιλίσσης Σοφίας ἀριθ. 23) παρακαλεῖ θερμῶς τοὺς ἐπιθυμούντας νὰ συμβάλωσι διὰ τὴν ἀρτίαν λειτουργίαν τῶν νεοϊδρυθέντων «Σπιτιῶν τοῦ Στρατιώτου» ὅπως εὐαρεστοῦμενοι μᾶς χορηγήσωσι τὰ κάτωθι τυχόν εἰς τὴν διάθεσιν των εἶδη: Πλυντρίδας, θερμοσίφωνας διὰ ξύλου, λουτήρας καταιωνίσεως καὶ λοιπὰ ἐξαρτήματα λουτρῶν καὶ ἐν γένει εἶδη εἰσιενήσας καθὼς καὶ ξυλὸν οἰοσδήποτε οἰκονομικῆς μορφῆς, καύσιμον τοιαύτην, κουφώματα, κερῶμους, πλακάκια κλπ.

Ἐπίσης παστούνια γιὰ τοὺς τραυματίας μας, μαῦρα γυαλιά καὶ παντοφύλες ἐξ ὑφάσματος.

νείας ἐπειδὴ ὑπῆρξε πατὴρ ἑνὸς τοιούτου υἱοῦ, ἀναφανῶ: Ζήτη ἡ αἰωνία Ἑλλάς. Ζήτη ὁ Βασιλεὺς. Ζήτη ὁ Σωτὴρ Ἀρχηγὸς Ἰωάννης Μεταξᾶς.

Ἐν Τρυπιᾷ Αἰγίου τῇ 30-12-40 Μιχαὴλ Ἀλεξόπουλος

Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἀπήντησε τηλεγραφικῶς ὡς ἑξῆς: Μιχαὴλ Ἀλεξόπουλον

Τρυπιᾷν Αἰγίου

Ἀγαπητέ μου Κύριε Ἀλεξόπουλε, Ἐπληροφορήθηκα μετὰ τὸ γράμμα σου τὸν θάνατον τοῦ παιδιοῦ σου ἀλλὰ καὶ τοῦ δικοῦ μου παιδιοῦ ἀπὸ τὴν Ε.Ο.Ν. Ὑπερήφανε Πατέρα, εἰσαι ἄξιος θαυμασμοῦ, ὅχι μόνον διότι ἀνέθρεψες τέτοιο ἡρωϊκὸ παιδί ποῦ ἔπεσε μαχόμενο ὑπὲρ τῆς Πατρίδος, ἀλλὰ καὶ διότι μετὰ τὸ θάνατόν σου δείχνεις ἀποδεικνύεις ὅτι καὶ ἐσύ εἰσαι ἄξιος Ἑκείνου. Ἀλλὰ καὶ ἐγὼ ἀκόμη εἰμαι ὑπερήφανος γιὰ τὸ παιδί σου διότι προέρχεται ἀπὸ τὰ ἀγαπῆτά μου παιδιὰ τῆς Ε.Ο.Ν. ποῦ μετὰ τὸν ἡρωϊκὸν του θάνατον μένει ὑπέρροχο παράδειγμα στοὺς Συναγωνιστὰς του.

ΠΩΣ ΣΚΕΠΤΟΝΤΑΙ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ

Πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν καὶ Γενικὸν Ἐπιθεωρητὴν τῆς Ε.Ο.Ν. ἀπεστάλη ἡ κάτωθι ἐπιστολή:

Σεβαστέ μου πατέρα ὅλης τῆς Ἑλλάδος,

Εἰμαι δέκα χρόνων κορίτσι· ὁ μπαμπᾶς μου ἤθελε νὰ μοῦ ἀγοράσῃ μετὰ 300 δραχ. ἓνα παιγνίδι, ἀλλὰ ἐγὼ σκέφτηκα νὰ μὴ μοῦ πάρῃ τὸ παιγνίδι ἀλλὰ νὰ τὰ διαθέσω γιὰ τὰ ἀδέρφια μου, τὰ παιδιὰ τῶν στρατιωτῶν ποῦ μάχονται γιὰ τὴ νίκη τῆς γλυκειᾶς μας Πατρίδας. Σὰς παρακαλῶ νὰ δεχθῆτε αὐτὸ τὸ μικρὸ δῶρο.

Μετὰ σεβασμοῦ
Λέλα Κουρκουλάκη
(Μαθήτρια Α' Γυμνασίου)
Λήμνου 17

Εἰς τὴν ἀνωτέρω ἐπιστολὴν ὁ κ. Πρόεδρος ἀπήντησεν ὡς ἑξῆς: Συναγωνιστρίαν Λέκαν Κουρκουλάκη Λήμνου 17

Ε ν τ α ὁ θ α

Ἀγαπητὸ μου παιδί,

Πῆρα τὸ γράμμα σου, γράμμα ἀληθινῆς Ἑλληνοπούλας, καὶ εἶδα ὅτι πρότιμους νὰ χαρίσῃς τὰ χρήματα ποῦ προωρίζοντο γιὰ τὸ πρωτοχρονιάτικο δῶρο σου στὰ παιδιὰ ἐκείνων ποῦ ἀγωνίζονται γιὰ τὴν ἀγαπημένη μας Πατρίδα.

Σὲ συγχαίρω παιδί μου γιὰ τὴν εὐγενική σου αὐτὴ χειρονομία καὶ νὰ εἰσαι βεβαία ὅτι φέτος πῆρες τὸ καλύτερο δῶρο ἀπὸ κάθε ἄλλῃ χρονιά.

Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως καὶ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ε.Ο.Ν. Ἰ. Μεταξᾶς

ΝΕΑ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Ε.Ο.Ν.

Εἰς ἀπάντησιν ἐπιστολῆς τοῦ Διοικητοῦ τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος συνοδευομένης καὶ ὑπὸ δωρεᾶς πρὸς τὴν Ε.Ο.Ν. ἐπ' εὐκαιρία τῆς ὀνομαστικῆς ἐορτῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως κ. Ἰ. Μεταξᾶ, ὁ ἀναπληρωτὴς τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου ἀπηύθυνε πρὸς τὸν Διοικητὴν τὴν κάτωθι ἐπιστολήν:

Ἀξιότιμε Κύριε Διοικητά,

Εἰς τὸν Συναγωνιστὴν Κυβερνητικὸν Ἐπιτρόπον Νεολαίας, ἀπουσιάζοντα εἰς τὴν βάσιν του, ἀνηγγεῖλαιεν τηλεφωνικῶς τὴν ὥραν δωρεάν σας πρὸς τὴν Ε.Ο.Ν. ἐπ' εὐκαιρία τῆς ὀνομαστικῆς ἐορτῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ μας, ἀνεκοινώσαμεν δὲ καὶ τὸ περιεχόμενον τῆς ἐπιστολῆς ὡμῶν.

Ἐκ μέρους τοῦ παρεκλήθη ὅπως ἐκφράσωμεν τὰς ἀπείρους εὐχαριστίας διὰ τὸ ἐνδιαφέρον σας καὶ τὴν ἀγάπην σας πρὸς τὴν Ἑθνικὴν Ὀργάνωσιν Νεολαίας.

Διατελούμεν μεθ' ὑπολήψεως Σπύρος Ροῦθάλης

Ἀναπληρωτὴς Κυβερν. Ἐπιτρ. Ε.Ο.Ν.

Κεντρική Διοίκησης

Ο ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν. ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΗΣ Κ.Υ.Α.Μ.

Τὸ Τμήμα Ἐπικοινωνίας τῆς Περιφ. Ὑπηρεσίας Ἀλληλεγγύης Μετώπου τῆς Ε.Ο.Ν. Πρωτεύουσας (Π.Υ.Α.Μ.) θὰ καθιερώσῃ ἐν τῶν προσεχόν ἡμερῶν εἰδικὴν ραδιοφωνικὴν ἐκπομπὴν ἀπὸ τοῦς ραδιοφωνικοῦς Σταθμοῦς Ἀθηνῶν καὶ Νεολαίας.

Ἡ ἐκπομπὴ θὰ περιλαμβάνῃ:

- 1) Εἰδήσεις ἀπὸ τοὺς ἐν τῷ μετώπῳ στρατιῶτας καὶ τὰς οἰκογενεῖας τῶν μέσῳ τῶν ἐν πολέμῳ συναγωνιστῶν τῆς Ε.Ο.Ν.
- 2) Εἰδήσεις νοσηλευομένων τραυματιῶν πρὸς τοὺς ἐν ἐπαρχίᾳ συγγενεῖς τῶν μέσῳ τῶν Φαλαγγιτιστῶν Ἐπικοινωνίας εἰς τὰ Νοσοκομεῖα.
- 3) Εἰδήσεις τῶν οἰκογενειῶν πρὸς τοὺς στρατιώτας μέσῳ τῶν ἐπισκεπτῶν τῆς Ἐπικοινωνίας (Ρεπορτάζ γεννήσεων, γάμων καὶ ἄλλων εὐχαιριστῶν γεγονότων).
- 4) Ἐπικοινωνία μετὰ τὰς Π.Υ.Α.Μ. τῶν ἐπαρχιῶν πρὸς ἀνέυρεσιν τραυματιῶν εἰς τὰ νοσοκομεῖα καὶ παροχὴν πληροφοριῶν περὶ τῆς ὑγείας των.
- 5) Διάφοροι ἀνακοινώσεις, δημοσιεύσεις στρατιωτῶν καὶ ἀναζητήσεις συγγενῶν παρὰ τραυματιῶν καὶ τάνταπιν.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΙ ΤΡΑΥΜΑΤΙΩΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Ε.Ο.Ν.

Οἱ νοσηλευόμενοι εἰς τὸν 9ον καὶ 10ον θάλαμον τῆς Μονῆς Πετράκης τραυματίαι μας, ἀπέστειλαν πρὸς τὴν Περιφερειακὴν Ὑπηρεσίαν Ἀλληλεγγύης Μετώπου Ε.Ο.Ν. Πρωτεύουσας (Π.Υ.Α.Μ.) τὴν κάτωθι εὐχαριστήριον ἐπιστολήν:

Οἱ νοσηλευόμενοι εἰς τὸν 9ον καὶ 10ον θάλαμον τῆς Μονῆς Πετράκης (Παράρτημα τοῦ Α' Γεν. Νοσοκομείου), κατασυνκεκμημένοι γιὰ τὴν ἀπείρησ φροντίδην καὶ περιποιήσεις τῶν παιδιῶν τῆς Ε.Ο.Ν. ἐκφράζομεν τίς πιὸ βαθεῖς καὶ εὐχαριστίας. Γιατὶ παντοῦ, ὅπου περάσαμε γυρίζοντες ἀπὸ τὸ μέτωπο γιὰ τὸ νοσοκομεῖον, σὲ χωρία καὶ σὲ πόλεις αὐτὰ μᾶς περιποιήσαν φιλόστοργα. Καὶ δὲ ποῦ εἴμαστε δεχόμενοι καθημερινῶς πολλαπλῆς περιποιήσεως ἀπὸ τὰ ἐνδοσπύδα αὐτὰ παιδιὰ. Παραστέκουν σὸ κρεββάτι τοῦ πόνου μας ἀπὸ τὰ χαράματα ὡς τὸ βράδυ, παρηγορητικὴς φυγῆς ποῦ παραμυθεύει καὶ μᾶς ἀνακουφίζει, μᾶς καταπραΰνουν τοὺς πόνους μετὰ τὴν ὀρφικήν τους μουσικότητα ὁσάκις ψάλλον θερηκευτικά καὶ ἐθνικά τραγούδια, μᾶς προσφέρουν ἀφθονα δῶρα καὶ φροντίζουν γιὰ νὰ μὴ μᾶς λείπῃ τίποτε.

Εὐχὲς στὰ παιδιὰ τῆς Ε.Ο.Ν. Λοχαί: Καντῆς Κων., Σκουλικόπουλος Ἡρακλ. Στρατιῶται: Καραϊσῆς Παν., Τσιόπουλος Φώτιος, Νέδος Ἀπόστολος, Γαλοῦαυρος Ἀθαν., Λιάσκος Βασίλ., Κουτσουλάκος Γρηγ., Κανιβάς Δημ., Μανωλόπουλος Βασ., Τσιμπούκης Ἰωάν., Ντελέκος Ἥλιος, Καραγκούτης Εὐάγγελος.

Ἀπὸ τὸ Α' Γεν. Στρατ. Νοσοκομεῖον στίς 12-1-1941.

Η ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Μετὰ τὴν ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν ἐδόθη εἰς τὸ θέατρον «Ρεξ» ἡ Πολεμικὴ Ἐπιθεώρησις τῆς Ε.Ο.Ν. τοῦ κ. Α. Ἀδῆ μετὰ μουσικὴν τοῦ κ. Γαυκοφρίδου.

Τὴν παράστασιν παρακολούθησαν ἡ Πριγκίπισσα Ἀλεξάνδρα, τὸ Ἐπιτελεῖον τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως, οἱ Περιφ. Διοικηταὶ Ἀρρένων καὶ Θηλέων μετὰ τῶν Ἐπιτελεῶν των, Φαλαγγίτες καὶ Φαλαγγιτισσὲς τῶν Περιφ. Διοικήσεων Ἀρρένων καὶ Θηλέων Πρωτεύουσας ὡς ἐπίσης καὶ κληρὸς κόσμος.

Τὰ νουήρια τῆς Πολεμικῆς Ἐπιθεώρησεως ἐξετέλεσθησαν ἐπιτυχέστατα ἀπὸ Φαλαγγίτες τοῦ Θεατρικοῦ Τμήματος τῆς Περιφ. Διοικήσεως Ἀρρένων Πρωτεύουσας καὶ ἀπὸ Φαλαγγίτας τῆς Περιφ. Διοικήσεως Θηλέων καὶ ἐχειροκροτήθησαν ζοφῶς ὑπὸ τῶν θεατῶν. Ἐπίσης ἡ μικτὴ χορὴ τῆς Ε.Ο.Ν. Πρωτεύουσας ἐτραγουδῆσεν ὠραίατα τραγούδια.

Ἡ Πολεμικὴ Ἐπιθεώρησις τῆς Ε.Ο.Ν., αἱ εἰσπράξεις τῆς ὁποίας δὲ διατεθῶν ὑπὲρ τῆς Π.Υ.Α.Μ., θὰ δοθῇ εἰς σειράν παρστάσεων.

ΑΙ ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΣΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΡΧΗΓΟΝ

Ὑπὸ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Θηλέων Πρωτεύουσας ἀπεστάλη πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν ἡ κάτωθι ἐπιστολή, συνοδευομένη μετὰ 200 ζευγῶν μάλλινες κάλτσες γιὰ τοὺς ἡρωϊκοὺς πολεμιστὰς μας.

Ἀπὸ τὴν Διοικητρίαν ἕως τὴν πιὸ μικρὰ Σκαπάνισσα ἡ δύναμις τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων Πρωτεύουσας Σοῦ εὐχεται σύντομα νὰ φθάσῃ ἡ τελικὴ Νίκη.

Μετὰ ἀγάπην καὶ πίστιν σὲ Σένα θὰ θέλαμε νὰ Σοῦ προσφέρουμε μικρὸ δῶρο, δέγμῃ τῆς μεγάλῃς μας ἀφοσιώσεως.

Μὰ πιστεύουμε πὺς θάβῃ καλλίτερα ἀκόμα ἂν μάθῃς ὅτι μέσα σὲ μάλλινα, τὰ παιδιὰ Σοῦ, γράφουν τὴν νέαν μας ἱστορίαν πάνω στὰ χιονισμένα βουνά.

Τὰ δῶρα μας λοιπὸν θὰ τὰ δεχθῶν αὐτοὶ καὶ ἡ χάρα ποῦ θὰ νοιώσουν τὸ ξέρουμε πὺς θὰ εἶναι δικὴ Σοῦ χάρις.

ΑΙ ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΣΑΙ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΑΣ

Φαλαγγιτισαὶ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Πρωτεύουσας, ἐπεσκέφθησαν τοὺς νοσηλευομένους εἰς τὰ διάφορα Νοσοκομεῖα τῆς πόλεως ἡρωϊκοὺς τραυματίας μας καὶ τοὺς ἐκράτησαν συντροφία, ἐνὺ Χορῶν, διὰ τῆς Ὑποδιοικήσεως Θηλέων Βορρὰ ἐτραγουδῆσεν διάφορα τραγούδια.

Ἐπίσης αἱ Φαλαγγιτισαὶ ἐβοήθησαν τοὺς τραυματίας μας εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἀλληλογραφίας των.

Οἱ ἡρωϊκοὶ τραυματίαι μας ὑψαρίστησαν θερμῶς τὰ κορίττα τῆς Ε.Ο.Ν.

Φαλαγγιτισαὶ τοῦ 5οῦ Ὑποτομέως Ν. Ἐρυθραίας ἐπεσκέφθησαν τοὺς ἡρωϊκοὺς τραυματίας μας τοὺς νοσηλευομένους εἰς τὸ ξενοδοχεῖον «Θεοξένια» Κηφισίας καὶ τοὺς προσέφεραν γλυκὰ, τσιγάρα καὶ πορτοκάλια. Οἱ τραυματίαι μας ὑψαρίστησαν θερμῶς τὰς Φαλαγγιτισσὰς τοῦ Ὑποτομέως.

ΤΙ ΑΠΕΣΤΕΙΛΕΝ Η Κ.Υ.Α.Μ. ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΜΑΧΟΜΕΝΟΥΣ

Εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ Στρατοῦ παρεδόθησαν ὑπὸ τῆς Κ.Υ.Α.Μ. ἀπὸ τῆς 20ῆς Δεκεμβρίου 1940 μέχρι 10ῆς Ἰανουαρίου 1941 τὰ κάτωθι εἶδη πρὸς ἀποστολὴν εἰς τὸ μέτωπον: Κάλτσες 34.813 ζευγῶν, πολεόδεροι 2.421, κοκοῦλες 2.330, κασκόλ 968, φανέλλες 3.508, μαντήλια 29.400, πετσέτες 1.050, ζωνάρια 2.156, καὶ 300 κουβέρτες.

Ἐπίσης παρεδόθησαν ἀρκεταὶ ποσότητες κονιάκ, σιγαρετῶν, βιέλων, εσώδεράκων, γαντιῶν, μαξιλαροθήκων κλπ.

Η ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Κ.Υ.Α.Μ.

Πρὸς τὴν Κ.Υ.Α.Μ. ἀπεστάλη ἕκ μέρους τῆς Ακαδημίας Ἀθηνῶν ἡ κάτωθι ἐπιστολή: «Ἐχομεν τὴν τιμὴν νὰ ἀνακοινώσωμεν ὅτι μὴν ὅτι ἡ Ακαδημία ἐξαιρέτως τιμῶσα τὸ ὄψ' ὡμὸν ἀναληφθῇ Ἑθνικὸν ἔργον ἀπεράσιον νὰ θέσῃ εἰς τὴν διάθεσιν ὡμῶν ἐκ τοῦ Δωριεῖου κληροδοτήματος δρχ. δέκα χιλιάδας (10.000), εὐχεται δὲ, ὅπως αἱ κοιναὶ ὑπὲρ τοῦ μεγίστου Ἑθνικοῦ Ἀγώνος προσπάθειαι ἀποδῶσιν ὀριστικῶς τελεσφόροι κατὰ τὸ ἀρξάμενον ἔτος καὶ ἡ ἑλληνικὴ νίκη σημαντὴν τὴν νέαν μεγάλην περίοδον τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Μετὰ τιμῆς Ὁ Πρόεδρος Γεώργιος Σωτηρίου Ὁ Γεν. Γραμματεὺς Γεώργ. Οἰκονόμου».

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΙ ΔΙΑ ΤΑ ΔΩΡΑ ΤΗΣ Κ.Υ.Α.Μ.

Ἡ διανομὴ τῶν πρωτοχρονιάτικων μπουνιῶν τῆς Κ.Υ.Α.Μ. ἐγένετο κανονικῶς εἰς ὅλον τὸ μέτωπον, ὑπῆρξε δὲ ἀφάνταστος ἡ χάρα τῶν στρατιωτῶν γιὰ τὸ δῶρον ποῦ ἐπαύαν. Σχετικῶς ἐλήφθησαν πολλὰ ἐπιστολαὶ ἐκ τῶν ὁποίων δημοσιεύομεν δύο χαρακτηριστικὰς.

Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς Κ.Υ.Α.Μ. Μοῦ ἔγραψαν χθὲς τὰ παιδιὰ μου ἀπὸ τὸ μέτωπον (Δημητριάδης Π. Ἴον Πεζικὸν Σύνταγμα δος Λόχος Τ. 490, καὶ Δημητριάδης Κ., Μονὰς 9) Α. Τ. 826) διὰ τὴν μεγάλην χάραν τὴν ὁποίαν τοὺς προσέφερε τὸ δῶρόν σας, τὸ ὁποῖον ἔλαβον τὰς παραμονὰς τῶν Χριστουγέννων. Ἡ σκέψις ὅτι ἐνδιφε-

θήκατε γι' αὐτοὺς, ἀγνωστοὶ τοὺς μὲν ἀλλὰ Ἑλληνας ἀδελφοὶ τοὺς ἔχει ἐνθουσιάσει.

Ἐκτὸς ἀπὸ τίς δικῆς τοὺς εὐχαριστίας, σὰς στέλνω καὶ τὰς ἰδικὰς μου καὶ παρακαλῶ τὸν Θεὸν νὰ ἀληθεύσῃ ἡ εὐχὴ ποῦ τοὺς ἐστείλατε «νὰ τοὺς γνωρίσετε καὶ προσωπικῶς, κατὰ τὴν Νικηφόρον ἐπιστροφὴν τους».

Μετὰ εὐχαριστίας Ἡ μητέρα τοὺς Ἑλένη Κ. Δημητριάδου Χατζησάββα 9 (Θηροειὼν)

Μία ἄλλη χαρακτηριστικὴ ἐπιστολὴ εἶναι ἡ ἑξῆς:

Ἀγαπητὴ μου Ε.Ο.Ν.,

Δὲν φαντάζεσαι τὴν χάρα ποῦ προσέφερες στοὺς στρατιώτας μας μετὰ τὰ δῶρα τὰ ὁποῖα ἐστείλας ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ Νέου Ἑτους.

Οἱ φαντάροι μας πολὺ συνεκινήθησαν ἀπὸ τὴν προσφορὰν σου αὐτὴν καὶ ποτὴ δὲν ἀμφιβάλουν καὶ ὅτι θὰ τοὺς ἐνθυμῆσαι κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς ποῦ ἀποχωρισμένοι ἀπὸ τὰ σπῆτια τοὺς γιὰ τὸν ἱερὸν μας ἀγῶνα τοὺς ἦρθε σάν μὴ ἀνακούρισι.

Τὰ λόγια σου εἶναι ἐνθαρρυντικά καὶ ὅλοι μας ἐδῶ ἀξιωματικοὶ καὶ ὀπλίται δὲν σκεπτόμαστε παρὰ πὺς νὰ δοῦμε τὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ τὴν κἀνωμεν μεγάλη καὶ τρανὴ. Οἱ ἄνδρες μου σοῦ εὐχόμεθα χίλια χρόνια νὰ ζήσῃς καὶ νὰ εὐτυχῆσῃς καὶ μετ' ὀλίγων μετὰ τὸν καινούργιον χρόνον ὅλοι μαζί νὰ

ΤΟ ΠΟΛΕΜΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΗΣ "ΝΕΟΛΑΙΑΣ,"

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 4 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1941.—Οι ελπίμοι του στρατού μας συνεχίζονται επιτυχώς εφ' ολοκληρωσιν του μετώπου.

Το υπ' αριθ. 69 πολεμικόν ανακοινωθέν του Γενικού Στρατηγείου αναφέρει τὰ ακόλουθα:

«Περιορισμένη δράσις περιπόλων και πυροβολικού».

Επίσης το Ύψυπουργείον Ασφαλείας ανακοινώνει ότι εις το εσωτερικόν της χώρας επικρατεί ησυχία.

ΚΥΡΙΑΚΗ 5 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1941.—Το ναυτικό μας έγραψε νέας σελίδας γενναϊότητος και ηρωισμού εις την Αδριατικήν διά της καταστροφής έχθρικού σκάφους παρά τὸν Ἄγ. Ἰωάννην της Μεθόης ὑπὸ τοῦ ὑποβρυχίου «Λάμπρος Κατσώνης» με κυβερνήτην τὸν πλωτάρχην κ. Σπανιδῆν.

Ἐξ ἄλλου οὐ στρατός μας συνέλαβε καὶ ἄλλους αἰχμαλώτους καὶ ἐκυρίευσε πολεμικὸν ὕλικόν.

Τὸ υπ' αριθ. 70 πολεμικὸν ανακοινωθέν τοῦ Γεν. Στρατηγείου ἀναφέρει τὰ ἑξῆς:

«Επιτυχὴ τοπικὰ ἐγχειρήματα. Συνελήφθησαν 204 αἰχμάλωτοι ἐν οἷς καὶ αξιωματικοὶ καὶ περιήλθον εἰς χεῖρας μας πολλὰ αὐτόματα ὅπλα καὶ πολυάριθμον ὕλικόν».

Κατ' ἀνακοίνωσιν τοῦ Ύψυπουργείου Ασφαλείας, εἰς τὸ εσωτερικόν της χώρας ἡσυχία.

ΔΕΥΤΕΡΑ 6 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1941. Ὁ στρατός μας, συνεχίζων τὴν ὁρμητικὴν του προέλασιν, συνέλαβε καὶ ἄλλους αἰχμαλώτους.

Τὸ υπ' αριθ. 71 πολεμικὸν ανακοινωθέν τοῦ Γεν. Στρατηγείου ἀναφέρει:

«Περιορισμένοι τοπικοὶ ἀγῶνες. Συνελήφθησαν περὶ τοὺς 200 αἰχμάλωτοι καὶ περιήλθον εἰς χεῖρας μας ἄφθονον πολεμικὸν ὕλικόν».

Κατ' ἀνακοίνωσιν τοῦ Ύψυπουργείου Ασφαλείας, εἰς τὸ εσωτερικόν της χώρας ἡσυχία.

ΤΡΙΤΗ 7 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1941.—Ὁ στρατός μας διὰ τοπικῶν ἐπιτυχῶν ἐνεργειῶν παρασκευάζει τὸ ἔδαφος δι' ἄλλας εὐρύτερας ἐπιχειρήσεις.

Ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Στρατηγείου ἐξεδόθη τὸ κάτωθι υπ' αριθ. 72 πολεμικὸν ανακοινωθέν:

«Περιορισμένη δράσις περιπόλων καὶ πυροβολικού».

Τὸ Ύψυπουργείον Ασφαλείας ἐξ ἄλλου ἀνακοινώνει ὅτι εἰς τὸ εσωτερικόν της χώρας ἐπικρατεῖ ἡσυχία.

ΤΕΤΑΡΤΗ 8 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1941.—Κατ' ἀνακοίνωσιν τοῦ Ύψυπουργείου Ναυτικῶν, τὴν νύκτα της 5-6 τρέχοντος μοῖρα ἀντιτοπικῶν ὑποπλοίων ἀντικατέστησαν κ. Καθεδριανὸν ἐ-

νήρησαν ἐκ νέου ἐπιχειρήσιν ἐντὸς της Ἀδριατικῆς. Διαδόσα, τὸ τρίτον ἡδὴ, τὸ στενὸν τοῦ Ὀτράντο, ἐπρόχρησεν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἀλβάνος, ὃν καὶ ἐδομαρτίσας, ῥίψασα περὶ τὰς 60 βολὰς. Ἐχθρὸν σκάφος οὐδὲν ἐνεφανίσθη, οὐτε πρὸ οὗτε μετὰ τὸν βομβαρδισμόν, καὶ ἡ μοῖρα ἐπλευσε πρὸς τὴν βᾶσιν της μετὰ ἡλαττωμένην ταχύτητα, ἀνεχώρησεν.

Τὸ Γεν. Στρατηγείον ἐξέδωκε τὸ κάτωθι υπ' αριθ. 73 πολεμικὸν ανακοινωθέν:

«Περιορισμένη δράσις περιπόλων. Συνελήφθησαν αἰχμάλωτοὶ τινες».

Ὑπὸ τοῦ Ύψυπουργείου Ασφαλείας ἐξεδόθη ἡ ἀκόλουθος ἀνακοίνωσις:

«Σμήνην ἐχθρικών ἀεροπλάνων ἐδομαρτίσας τὴν πόλιν της Κορυτσᾶς ἐπὶ ὑπερεκατὸν θύματα ἐκ τοῦ αἰμάτος πληθυσμοῦ. Κατέρρευσαν 40 οἰκίαι καὶ ἐβλήθη σοβαρῶς ὁ Μητροπολιτικὸς Ναός».

Ἐχθρὸν ὑδροπλάνον ἐπέτεθ' ἡμέρας κατὰ μικρὸν ἀλιευτικὸν παρὰ νησίᾳ τοῦ Αἰγαίου, καθ' οὗ ἐβᾶλε διὰ πολυδύλου, με ἀποτέλεσμα τὸν φόνον ἐνὸς ἀλιέως».

ΓΟΝΕΙΣ, ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ, ΦΙΛΟΙ,

Γράφετε ὅσο τὸ δυνατόν πῶς τακτικὰ στὰ παιδιὰ, πὺν βρίσκονται στὸ μέτωπο. Κάθε γράμμα σας εἶναι γι' αὐτοὺς καὶ ἓνα ὄδρο. Ε.Ο.Ν.

ΠΕΜΠΤΗ 9 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1941.—Ὁ στρατός μας συνεχίζει τὰς λαμπράς ἐπιτυχίας του.

Τὸ υπ' αριθ. 74 πολεμικὸν ανακοινωθέν τοῦ Γεν. Στρατηγείου ἀναφέρει τὸ ἀκόλουθα:

«Περιορισμένοι τοπικοὶ ἀγῶνες. Συνελήφθησαν ὑπὲρ τοὺς τριακόσιον αἰχμάλωτοι καὶ περιήλθον εἰς χεῖρας μας ἄφθονα παντοειδῆ ὕλικά, ἐν οἷς πολλὰ αὐτόματα ὅπλα καὶ εἰς ὀλόκληρος λόχος ὅλων. Ἡ ἀεροπορία μας ἐδράσεν ἐπιτυχῶς βομβαρδίσασα καὶ πολυβολήσασα στόχους πεδίου μάχης. 3 ἐχθρικά ἀεροπλάνα. Ἀπαντὰ τὰ ἀεροπλάνα μας ἐπανήλθον εἰς τὰς βάσεις των».

Τὸ Ύψυπουργείον Ασφαλείας ἀνακοίνωσεν ὅτι ἡ ἐχθρὴ ἀεροπορία ἐδομαρτίσας ἡμέρας τὴν Θεσσαλονικὴν ἀνευ θυμάτων καὶ με ἀσημάντους ζημίας.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 10 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1941.—Ὁ στρατός μας κατέλαβε διὰ της λόγχης νέας σημαντικὰς θέσεις.

Τὸ υπ' αριθ. 75 ἀνακοινωθέν τοῦ Γεν. Στρατηγείου ἀναφέρει τὰ ἀκόλουθα:

«Κατὰ τοὺς σημερινούς τοπικούς ἀγῶνας κατελήφθησαν διὰ της λόγχης σημαντικὰ θέσεις. Περιήλθον εἰς χεῖ-

ρας μας περὶ τοὺς 200 αἰχμάλωτοι καὶ ἄφθονον πολεμικὸν ὕλικόν μεταξὺ τοῦ ὁποίου καὶ 20 ὅπλα τῶν 81 χιλιοστομέτρων».

Τὸ Ύψυπουργείον Δημ. Ασφαλείας ἀνακοινώνει ὅτι εἰς τὸ εσωτερικόν της χώρας ἐπικρατεῖ ἡσυχία.

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 11 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1941.—Ὁ στρατός μας κατόπιν μακροῦ, ἐπικού καὶ σκληροῦ ἀγῶνος κατέλαβε τὴν ὀχυρὰν Κλεισοῦραν.

Τὸ σχετικὸν υπ' αριθ. 76 πολεμικὸν ἀνακοινωθέν τοῦ Γεν. Στρατηγείου ἀναφέρει τὰ κάτωθι:

«Αἱ σημερινὰ ἐπιτυχεῖς ἐπιχειρήσεις ἐπέφερον τὴν κατάληψιν της Κλεισοῦρας. Αὕτη εὐρέθῃ ἔρημος κατοίκων, λεηλατημένη καὶ πυρπολημένη. Συνελήφθησαν περὶ τοὺς 600 αἰχμάλωτοι, μεταξὺ τῶν ὁποίων 20 ἀξιωματικοὶ καὶ περιήλθον εἰς χεῖρας μας μίᾳ πολεμικῇ σημαίᾳ, 4 πυροβόλα, ἄρματα μάχης, πολλοὶ ὅλοι, πολλὰ αὐτόματα ὅπλα καὶ παντοειδῆ ὕλικά. Ἡ ἀεροπορία μας ἐδράσεν λίαν ἐπιτυχῶς ἐπὶ τοῦ πεδίου της μάχης βομβαρδίσασα καὶ πολυβολήσασα ἐχθρικοὺς στόχους. Ἀπαντὰ τὰ ἀεροπλάνα μας ἐπέστρεψαν εἰς τὰς βάσεις των».

Τὸ Ύψυπουργείον Ασφαλείας ἀνακοινώνει: «Εἰς τὸ εσωτερικόν της χώρας ἡσυχία».

ΚΥΡΙΑΚΗ 12 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1941.—Μετὰ τὴν πῶσιν της Κλεισοῦρας συνεχίζονται ἐπιτυχεῖς τοπικὰ ἐπιχειρήσεις.

Τὸ υπ' αριθ. 77 πολεμικὸν ανακοινωθέν τοῦ Γεν. Στρατηγείου ἀναφέρει τὰ ἑξῆς:

«Περιορισμένοι τοπικοὶ ἐπιχειρήσεις ἐκκαθαρίσεως. Συνελήφθησαν περὶ τοὺς 100 αἰχμάλωτοι καὶ περιήλθον εἰς χεῖρας μας πολὺ πολεμικὸν ὕλικόν μεταξὺ τοῦ ὁποίου 10 ὅλοι τῶν 81 χιλιοστομέτρων, πολλὰ πολυβόλα καὶ ὀπλοπολυβόλα».

Τὸ Ύψυπουργείον Ασφαλείας ἀνακοινώνει: «Εἰς τὸ εσωτερικόν της χώρας ἡσυχία».

ΔΕΥΤΕΡΑ 13 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1941.—Ὁ στρατός μας συνεχίζει τὴν ἐκκαθάρισιν.

Τὸ υπ' αριθ. 78 πολεμικὸν ανακοινωθέν τοῦ Γεν. Στρατηγείου ἀναφέρει τὰ κάτωθι:

«Περιορισμένη δράσις περιπόλων καὶ πυροβολικού. Συνελήφθησαν αἰ-

μάλωτοὶ τινες».

Τὸ Ύψυπουργείον Ασφαλείας ἀνακοινώνει: «Εἰς τὸ εσωτερικόν της χώρας ἡσυχία».

ΤΩΝ ΙΤΑΛΩΝ ΤΟ ΦΡΟΥΡΙΟ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ. 443)

διώξουμε. Μὲ τὴν «γαλα- τοῖδα»...

Οἱ ἄλλοι τὸν ἐκύτταζαν: —Καιρός γιὰ ἀστεία, γέρω-Μήτροι!...

Μὰ ὁ Μήτρο — Ζάννος δὲν ἀστειευότανε. Τους ἐ- ἐξηγήσε, πὼς λίγες σταλα- γματιές ἀπὸ τὸ γάλα τοῦ φυτοῦ αὐτοῦ, της «γαλα- τοῖδας», ἔαν τις στᾶξουν μέσα στὸ γάλα πὺν παίρ- ναν ἀπὸ τὸ χωριὸ κάθε πρωτὶ οἱ Ἰταλοὶ, ἀρκοῦσαν γιὰ νὰ πᾶσιν δυσεντερία, ὅχι μοναχὰ αὐτοὺς, ἀλλὰ καὶ ὀλόκληρη τὴν Ἰτα- λία!...

—Φθάνει μόνον, ἐπρόσ- θεσε, νὰ πιούμε λίγο, καὶ πέντε-ἕξη ἀπὸ ἡμᾶς καὶ

νὰ διαδώσουμε ὅτι μᾶς ἔ- πιασε χολέρα!... Κίνδυνος θανάτου δὲν ὑπάρχει!

Σὲ λίγες ἡμέρες γενικὸ τὸ κόψιμο εἰς τὸν Ἰταλικὸ στρατό. Τηλεγραφῆματτα εἰς τὸν Γάλλο στρατηγὸν Ἄνρὺς στὴ Φλώρινα καὶ τὸ στρατηγεῖο στὴν Θεσσα- λονικὴν:

«Ἀγνώστος ἀσθένεια, ὁ- μοιάζουσα με χολερίαν, μαστίζει τὸν Ἰταλικὸ στρα- τὸ εἰς τὸν τομέα δεινὰ. Ἡ νόσος λαμβάνει μορφήν πανδημικὴν, ἀρχίσασα νὰ ἐ- ξαπλοῦται καὶ εἰς τοὺς κα- τοίκους τῶν χωριῶν».

Μεγάλοι ἐπιστήμονες καὶ πῶς μεγάλα ματογυῶλια ἤρθαν.

—Ἐπιδημία με ἐπέκτα- σιν κεραυνοβόλον!... Θὰ

ἐμολύνθη, ἴσως, τὸ νερό! Οἱ στρατιῶται δὲν μπο- ροῦσαν νὰ σταθοῦν στὰ πό- δια τους. Ὁ Κολονέλλος εἶχε καταντήσῃ ὁ μισός. Καὶ ὅμως, παρ' ὅλον τοῦ τὸ πάθημα, ἀνέβαινε τώρα, πῶς συχνὰ, δέκα φορές καὶ εἰκοσι κάθε ἡμέρα, ἀπάνω στὸ «Κάστρο τὸ Ἰταλικόν»...

Στὸ τέλος ἐγκαταστάθη- κεν ἐκεῖ, γιὰ νὰ μὴ συχνὰ νεοαῖνῃ!... —Τὶ διάολο πάει καὶ κυτ- τάει αὐτὸς ἐκεῖ ἀπάνω!... —Τὶ νὰ ἐπισκοπῇ ὁ Κολονέλλος κάθε μέρα μο- νάχος!... ***

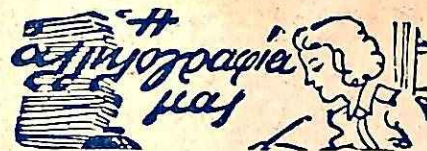
Τέλος, μετὰ ὀλίγες ἡμέ- ρες, ἤρθε διαταγὴ τοῦ στρατηγείου της Θεσσαλο- νίκης, γιὰ νὰ μετακινηθῇ ὁ ἐκεῖ Ἰταλικὸς στρατός ἀ-

κόμῃ νοτιώτερον, ἔνεκεν της... νοσηρότητος τοῦ κλίματος!

Σὰν ἔφυγε καὶ ὁ τελευ- τοῖος Ἰταλός, οἱ χωρικοὶ ἔτρεξαν ν' ἀνέβουν ἀπάνω ὕψηλά, στὸ Ἰταλικὸ τὸ κάστρο, γιὰ νὰ ἰδοῦν τι μυστήριον ἀπασχολοῦσε, κά- θε ὥρα καὶ στιγμὴ, τὸν Ἰ- ταλὸ συνταγματάρχην, ἐκεῖ ἀπάνω!...

Καὶ ὅτι εἶδαν ἔλυσεν τὸ μυστήριον καὶ ἐξήγησε τὶς στρατηγικὰς τοῦ Κολονέλ- λου ἀσχολίες...

«Ἐτοί ἡ τοποθεσία αὐτὴ, τὴν ὁποίαν οἱ Ἰταλοὶ εἶ- χαν ὀνομάσει «φρούριον Ἰ- ταλικόν», ἔμεινε εἰς τὴν ἱ- στορίαν ὡς κέντρον τῶν «ἐνεργειῶν» τῶν Ἰταλῶν...

Χειρόγραφα καὶ φωτογραφίες δη- μοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΥΣΑΝΑΓΝΩΣΤΟΝ. «Τὰ Κάλαντα τοῦ 1941», πὺν μᾶς στείλατε, ἦρθαν ἀργά. Εἶναι ὅμως χαριτωμένα πράγματα. — ἸΩΑΝΝΗΝ ΕΜΜ. ΚΟΝΙΩΤΑΚΗΝ, Σκαπανέα, Τυμπάκιον Κρήτης. Σὲ συγχαίρομε θερμὰ γιὰ τὴν δρᾶσιν σου. Ναί! καὶ σὰ μετόπισθεν ἡ μάχη πρέπει νὰ εἶναι σκληρὴ. Μόνον ἐτοί θὰ νικήσουμε τε- λικῶς. «Ὅλοι — γυναῖκες, γέροι, ἀγρία, κο- ριτῶς καὶ νήπια ἀκόμη — ὅλοι ἔχομε χρέος ἄλ- λά καὶ συμφέρον νὰ συβᾶλουμε στὸν ἱερὸν ἀγῶ- να ἐναντίον της Ἰταλίας, ἐναντίον τοῦ Φασί- σμοῦ, ἐναντίον τοῦ Μουσολίνι καὶ της κλίκας του. Δημοσιεύουμε ἑδῶ μίᾳ στροφῇ τοῦ πολεμ-ικοῦ ποιήματός σου:

Τάρματα ἄς πάρουμε παιδιὰ
στὰ συντάματα μᾶς χεῖρα
κι' ὁ βρόντος τοὺς ἄς ἀκουστῇ
πάνω ἀπὸ τ' ἀστέρια.

Θὰ μένουμε ἐλεύθεροι
καὶ τιμμένη πάλι
θὰ γίνῃ ἡ Ἑλλάδα μᾶς
ἐνδοξὴ καὶ μεγάλη.

Δ. Ε., μαθητὴν τοῦ Νυκτερινοῦ Γυμνασίου της Ε.Ο.Ν., Πειραιᾶ. Ἐλήφθησαν τὰ πεζογρα- φήματά σου «Οἱ καμπάνες κτυποῦν» καὶ «Χρι- στούγεννα». Γιατὶ μετὰ τὰ ἀρχικά τοῦ ὀνόματός σου; Τὸ ἐγράψαμε καὶ σὲ προηγουμένον τεύχος: ὅτι ἔχομε νὰ ποῦμε πρέπει νὰ τὸ λέμε φανερά, ἀλλῶστε εἶναι σὰ νὰ μὴ λέμε τίποτα. Ὑπόγρα- ψέ τα καὶ ἐξαστεῖλέ τα. — ΜΗΝΑΝ ΧΡΗ- ΣΤΙΑΝΗΝ. Τὸ πεζογράφημα σου «Ἐλεμμοσύνη» εἶναι μᾶλλον σχολικὴ ἐκθεσις, ἀρίστη καθ' ὅ- λο. «Ὅχι ὅμως διήγημα. Περιμένουμε κατὶ ἄλ- λο. — ΗΛΙΑΝ ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΝ, Φαλαγ- γίτην 8ου Τάγματος Ἀθηνῶν. Δυστυχῶς δὲ εἶναι δυσκὴν νὰ σ' εὐχαριστήσουμε ἀπαντῶντες στὰ γράμματά σου μολὶς τὰ λαμβάνουμε. Ὑπᾶ- γεσαι κι' ἐσὺ στὴν αὐστηρὴν προτεραιότητα. Τὸ γέγραφε καὶ ἡ παροιμία: «Ἄν εἶσαι καὶ παπᾶς μετὰ τὴν ἀράδα σου δὲ πᾶς». Ἀπὸ τὸ ἄρθρον σου δημοσιεύουμε ἑδῶ τὸ τελευταῖον μέρος:

«Ἡ Ἑλλάς δὲν θὰ ἐξάσῃ ποτὲ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδιὰ της ἐνδόξως. Ἡμεῖς, πὺν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας τοὺς πολέμους πετώντας πέ- τρες καὶ περισυλλέγοντας τὰ λάφυρα, τὰ ὅ- ποια ἐγκατέλειπον οἱ ὀδοὶ. Ἰταλοὶ πολεμιστὰι στὴν ἀτακτο φύγῃ τους. Οὐτε καὶ τὴν Κρητι- κόπουλιν ποτὲ θέλησαν νὰ πᾶν καὶ αὐτὲς νὰ πο- λεμήσουν σὺν πλὴτὶ τῶν πολεμιστῶν, ὅταν ἔμα- θαν τὴν εἰδησιν τοῦ πολέμου κατὰ της Ἰταλίας. Ἀπῆλθαν αὐταὶ τὸν ὁρίζον τοῦ Ρήγα Φεραίου:

Καλλίτερα μίᾳ ὥρας ἐλευθέρῃ ζωῇ
παρὰ σαράντα χρόνια σκλαβιά καὶ φυλακῇ».

ΝΙΚΟΛΑΟΝ ΡΑΥΤΟΠΟΥΛΟΝ. Ἀξέπαινος γιὰ τὴν δρᾶσιν σου. Ἰδοὺ ἡ τελευταία στροφὴ τοῦ ποιήματός σου:

Κι' ὅταν πᾶς ἡ τιμὴ καθαρά μᾶς ἀνῆκε
μὲρος στοῦ κόσμου ὀλόκληρου τὰ μάτια,
σὲ τροπαίων καὶ θρήνων καὶ δόξης παλάτια
καὶ πάλιν θὰ στήσουμε τὴν ἄπτερον νίκη.

ΙΩΑΝΝΗΝ Δ. ΑΝΑΡΙΤΣΟΝ. Γιὰ νὰ δημο- σιεύσουμε ὅλα τὰ ποιήματά σου, θὰ ἐπρεπε ν' ἀποκλείσωμε ὅλη τὴν ἄλλην ὕλην τοῦ περιοδικοῦ. Τὸ θέλεις; Ἀσφαλῶς ὅχι. Μεγάλα καὶ πολλὰ. Ἰδοὺ μόνον τὸ ποίημα «Ἡρώων ψυχές»:

— Γιατὶ, σύννεφο σὺ, ἀρπαγμένο
στὰ γοργὰ τοῦ ἀνέμου φτερά
τρέχεις; Ἰδοὺ πᾶς; Ποῦθε εἶσαι φτασμένο;
Ποῖα γλυκεῖα σὲ ροδίζει χαρά;

— Φορτωμένο ψυχῆς ματωμένες
ἀπὸ αἷμα ἀγνὸ Ἑλληνικόν,
πὺν ἡ Νίκη ἔχει στεφανωμένης
μετὰ της δάφνης στεφάνῃ χλωρῇ,

κεῖ τις πᾶς, πὺν αἰώνια ἡ Πατρίδα
προσκυνᾷ τὸν Ἡρώων χαμό,
κεῖ, πὺν φέγγει ὥρασι ἀχτίδα
λαμπρῆς δόξης, σ' αἰώνιον βωμό!...

ΓΙΑΝΝΗΝ ΕΥΔΟΠΟΥΛΟΝ. Καὶ γιὰ σένα τὸ ἴδιο ἔχομε νὰ παρατηρήσωμε. Μᾶς ἔστειλες τρία ποιήματα: «Ἡ θανὴ ἡ λευτεριά», στίχοι 47 — «Νέες ἐποποιεῖς» — στίχοι 32 — καὶ

τὸ «Ἡ Τροία» — στίχοι 301. Ἐν ὅλῳ στί- χοι 110. Νομίζουμε ὅτι θὰ μπορούσες νὰ στεί- λης μόνον ἓνα ἢ δύο τετράστιχα, πὺν νὰ εἶναι μετὰ σὲ νῆμα. Οἱ στίχοι σου προχειρογραμ- μένοι:

Καὶ σηκώστε τὴ σημαία
ἀνδρειωμένα μου παῖδι
τὴ γαλανόλευκὴν ρομφαία
στοῦ ἀγέρα τὰ ψιλά.

Τὶ θέλει νὰ πῇ αὐτὸ τὸ τετράστιχο, ἀπὸ τὸ ποίημά σου «Ἡ θανὴ ἡ λευτεριά»; Καὶ τοῦτο, τί σοὺ λέει:

Νὰ ὁ Τροίας μας ὁ πατέρας
μετὰ λευκῆς στολῆς
λαμπρῆς σὺν χρυσοῖς ἀστέρας
καὶ σὺν νέφος στοὺς αἰθέρους
ἐξοπαθῶναι καὶ βροντῇ!

Ἐκεῖνο τὸ «βροντῇ» βρὲ παιδί μου δὲν εἶναι καθόλου Ἑλληνικόν. Καὶ παρακάτω:

Ἡ Τροία μου τιμμένη
μὲν δάσκαλος στὴ γῇ
νὰ δοξάσῃς δόξαμένῃ
καὶ μετὰ κλέῃ ἐν δόξῃ ἐνέμενε!

τὴν Ἑλλάδα τὴν τρανὴν.

Ἡ Τροία σου χεῖρα κανόνος τοῦ τοῦ καὶ τὰ διαβάσῃ θὰ πῇ: — Ὁρ' τὸν ἀφάντο!... Ἰσοῦ ποῦλμα καὶ αὐτοῦσι μὴ βρίζῃ!... Μὴ λῆει «ἐν δόξῃ ἐνέμενε»! Καὶ ὅμως τὸ γράμμα σου εἶναι ἄσχημα! Αὐτὸ θὰ πῇ ὅτι σὺν περὶ λόγῳ τὰ καταφέρνεις καλύτερα. Περιμένο- με λοιπὸν κανένα πεζογράφημά σου. — ΓΕΩΡ.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Παρακαλοῦνται ὅσοι ἀλλάσ-
σουν διεύθυνσιν νὰ μᾶς ἐσω-
κλείουν εἰς τὴν ἐπιστολήν
των δραχμὰς 5 δι' ἐξόδα ἁλ-
λαγῆς τοῦ πλακιδίου των.

ΓΙΑΝ ΛΕΚΑΚΗ. Ναί, «Ὅλα γιὰ τὴ Νίκη! Τὸ ποίημα — δὲν εἶναι ποίημα. Ἰδοὺ:

τὴν χώρα, πὺν ἐξέλεξεν ὡς κοιτίδα ἡ ἱστορία
καὶ θρόνισσε καὶ κάθησε ἐν μεγαλοπρεπείᾳ
μετὰ τὴν μακρὰν γραφίδα της
κι' ἐγράψε τὰ τριεπιδόξα κι' ἀβάστα βιβλία,
πὺν διαρκῶς φωτίζουν σὺν φωτεινῇ λαμπρᾷ
προσέλας ἀπάνθρωπε!

Ἄν ἦταν ἀπ' ἀνθρώπου οὐκ ἐπὶ τὸ κακὸν θὲ θάταν
καὶ τόσο μεγάλο. Μὰ εἶναι παλιν ἀνθρώ-
πος! Καὶ τοῦτο θὰ καταστρέψῃ τὴν Ἰταλία,
πρὸς μέγαλιν μας... λυγρὴν! Γράψε κατὶ χω-
ρὶς τὸ «ἐξέλεξεν» καὶ τὸ «ἐν μεγαλοπρεπείᾳ»,
πὺν δὲν ταῖραξουν στὸν ἑμμετρο λόγο. — ΝΙ-
ΚΟΛ. ΒΡΕΤΤΟΝ, Γύθειον. Τὸ δημοσιεύουμε
στὴν στήλῃ αὐτῇ:

ΑΠΟΧΡΙΣΜΟΣ

— Φεύγω μανόλα καὶ μὴν κλαῖς, μόν' ὅς
[μου τὴν εὐχὴ σου
Γιὰ κῦταξέ τί χαρπὸ πὺν εἶναι τὸ παι-
δί σου.]

Σὺ δὲ μᾶνα μου καλὴ πὺν πᾶς νὰ πο-
[λεμῶν
μαζὶ μετὰ τὰ παιδιὰ γρήγορα θὰ γυ-
[ρίσω.]

Καὶ ὅταν ἔλθω νικητὴς σὺ τότε μετὰ καμιά
θὰ λὲς χαρὰς πὺν ἔκανα νὰ τέτοιο παλλη-
[κάρ.]

Ἄν εἶν' τὴς μοῖρας μου γραφτὸ πῶς καὶ
[δὲν γυρίσω
γιὰ τὴν γλυκεῖα Πατρίδα μᾶς τὸ αἶμα μου
[θὰ χύσω.]

Δὲν θέλω μᾶνα μου νὰ κλαῖς — Ἄναψε
[μὴ λαμπάδα
καὶ πὺν τὸ γυῖο σου ἔχασες γιὰ τὴν Με-
[γάλη Ἑλλάδα.]

— Τρέξε παιδί μου τὸ ταχὺ γιὰτὶ σὲ πε-
[ριμένει
μὴ ἄλλη Μᾶνα πὺν καλὴ, μὴ μᾶνα δόξα-
[μένη.]

Καὶ τὴν τιμὴν της ἐφρόντισε γιὰ νὰ φυλάξῃ
[παιδί μου,
τὴν γαῖαν τὴν καλὴν καὶ τὴν εὐ-
[χὴ μου.]

Νίκος Βρεττίον

ΣΟΥΛΑΝ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ. Τεῦχος κ' ἀποδίδει-
ται θ' ἀποσταλῇ ἐν καιρῷ. Ἡ ἐπιστολὴ πρὸς
τὸν Ἀγνώστον Φουρῶν εἶναι γραμμένη καὶ
στὶς δύο ὅψεις τοῦ χαρτίου. Γιὰ ποῖο λόγο
δὲν συνεμορφώθη μετὰ τὴν σχετικὴν συστάσιν
μας; νὰ γράψετε μόνον στὴ μίαν ὅψη; — Γ.
ΔΑΛΚΑΦΟΥ

PEZZO

ΙΡΩΤΙΚΩΝ